

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"Харківський політехнічний інститут"**

Ю.О. Романов, Н.В. Северин

НАУКОВИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ

Навчальний посібник

для студентів-іноземців економічного профілю

Рекомендовано

**Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів**

**Харків НТУ "ХПІ"
Видавництво "НТМТ"
2012**

ББК 81.2 УКР-96
Р-69
УДК 811.161.1:371.33

Рецензенти: *О.О. Канов*, д-р екон. наук, проф. ТНУ ім. В.І. Вернадського;
О.В. Петров, канд. філол. наук, доц. ТНУ ім. В.І. Вернадського;
Т.О. Снігурова, канд. пед. наук, проф. НТУ "ХПІ";
А.В. Тарлєва, канд. філол. наук, доц. ХНМУ.

Гриф надано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України,
лист № 1/11-1246 від 01.02.2012.

Романов Ю.О.

Р-69 Науковий стиль мовлення: Навч. посіб. для студентів-іноземців економічного профілю / Ю.О. Романов, Н.В. Северин. – Х.: НТУ "ХПІ", Вид-во "НТМТ", 2012. – 100 с.

ISBN 978-617-578-096-1

Даний посібник містить курс наукового стилю мовлення української як іноземної. Кожна навчальна тема має: розділи, що передують тексту (лексика, словотвір, лексико-граматичні конструкції); навчальний текст; тренувальні вправи. Навчальні матеріали кожної теми супроводжуються українсько-англо-німецьким і українсько-китайсько-в'єтнамським словниками. Окремо додані підсумкові питання і завдання, а також граматичні тести.

Посібник призначено для студентів, що вивчають економічні дисципліни на підготовчих факультетах для іноземних громадян.

ISBN 978-617-578-096-1

ББК 81.2 УКР-96

© Ю.О. Романов, Н.В. Северин, 2012 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Тема 1. ПОТРЕБИ	5
Тема 2. РЕСУРСИ	11
Тема 3. ТОВАР І ВИРОБНИЦТВО	15
Тема 4. ЩО ТАКЕ ЕКОНОМІКА?	21
Тема 5. ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ (частина 1)	27
Тема 6. ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ (частина 2)	33
Тема 7. РИНОК ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	38
Тема 8. ГРОШІ В ЕКОНОМІЦІ	43
Тема 9. КОНКУРЕНЦІЯ	49
Тема 10. ЗАКОН ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ	54
Тема 11. СОБІВАРТІСТЬ, ЦІНА НА ТОВАР І ПРИБУТОК.....	62
Тема 12. РИНКИ.....	68
ПІДСУМКОВІ ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ.....	74
ТЕСТИ.....	76
УКРАЇНСЬКО-АНГЛО-НІМЕЦЬКИЙ СЛОВНИК	82
УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКО-В'ЄТНАМСЬКИЙ СЛОВНИК	91

ПЕРЕДМОВА

Даний посібник призначено студентам-іноземцям, які вивчають економічні дисципліни українською мовою, і розраховано приблизно на 100 годин аудиторних занять.

Кожна навчальна тема містить такі розділи:

- а) матеріал, що передує тексту – *лексика, словотвір, лексико-граматичні конструкції*;
- б) *навчальний текст*;
- в) *українсько-англо-німецький і українсько-китайсько-в'єтнамський словники*;
- г) *тренувальні вправи*.

У розділі *лексика* здійснюється презентація лексичних одиниць за мовою спеціальності. Надані у своїх синтаксичних зв'язках, вони допомагають кращому розумінню тексту, формують мовну компетенцію на лексичному рівні, а також сприяють розвитку і закріпленню мовленнєвих навичок у студентів. Деякі лексичні одиниці повторюються і в наступних темах, забезпечуючи тим самим необхідний методичний ефект.

Підзаголовки розділу *лексика* несуть додаткове логічне навантаження: їх можна вважати пунктами аналітичного плану, який доречно використовувати у самостійній роботі студентів при конспектуванні.

У розділі *словотвір* подані характерні для наукового стилю мовлення приклади словотворення, що відображують зміну лексичного значення (при суфіксації, префіксації, додаванні основ). Найбільш загальні трансформації, зазвичай, є такими: "найменування дії" (дієслово) → "процес" (іменник); "предмет" (іменник) → "ознака предмета" (прикметник); "найменування дії" + "прямий об'єкт" (дієслово + іменник) → "абстрактне поняття" (іменник). Наприклад: використати → використання; суспільство → суспільний; перегонити нафту → нафтоперегонка.

Запропоновані *лексико-граматичні конструкції* є характерними, найбільш уживаними в науковому стилі і досить важливими для вивчення мови економічної спеціальності. Структурно кожна конструкція складається із суб'єкта з предикатом і наповнюється конкретними ілюстративними прикладами з тексту та питаннями до них.

Максимально адаптовані *навчальні тексти* забезпечують достатню для початкового етапу навчання інформативність у галузі економіки і дають загальне уявлення про економіку як науку в цілому. (Використовувались такі навчальні посібники: Фрейнкман Е.Ю. Экономика и бизнес. Начальный курс: Учебное пособие для учеников 10 – 11 классов. – М., 1994; Горлова Э.К., Олейник С.П., Романов Ю.А. Научная речь для студентов-иностранцев: экономика, маркетинг, менеджмент. – Х.: ХГПУ, 1999.)

Переклад економічних термінів і деякої загальноновживаної лексики здійснюється за допомогою *українсько-англо-німецького і українсько-китайсько-в'єтнамського словників*, що містяться у кожній темі після тексту. Лексичні одиниці поурочних словників відбивають значення, актуалізовані у відповідному навчальному тексті. Для більш зручного користування посібником окремо додаються зведені українсько-англо-німецький і українсько-китайсько-в'єтнамський словники, у яких лексичні одиниці розташовані за алфавітом.

Тренувальні вправи дають змогу закріпити граматичний і лексичний матеріал кожної навчальної теми і сприяють формуванню у студентів достатньої мовної компетенції для відповідей на питання, переказу тексту і в цілому для оволодіння фаховою мовою економістів.

Для здійснення поточного контролю знань з кожної теми посібника та підсумкового контролю додатково надаються *підсумкові питання і завдання*, а також граматичні *тести*.

Автори

Тема 1. ПОТРЕБИ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Потреби

Потреба, потреби, людські потреби, особисті потреби, суспільні потреби, виробничі потреби, невиробничі потреби, задовольняти/задовольнити (що?), задовольняти потреби, потреби однієї людини, потреби групи людей.

Особисті потреби

Їжа, напої, одяг, житло, розваги.

Суспільні потреби

Громадський транспорт.

Система освіти, енергетична система, залізниця, автомобільні дороги, система комунікацій.

Виробничі потреби

Робоча сила.

Виробничі приміщення і споруди, виробниче обладнання, електроенергія, паливо, залізничний транспорт, автомобільний транспорт, різні матеріали: дерево (деревина), метал, гума, скло, пластмаса.

Словотвір

дієслово – іменник

їсти – їж-а
одягти – одяг
жити – жи-тл-о
розважити – розваг-а
обладнати – обладна-нн-я

іменник – прикметник

люди – люд-ськ-ий
особа – особ-ист-ий
суспільство – суспіль-н-ий
виробництво – виробнич-ий
енергетика – енергетич-н-ий
залізниця – залізнич-н-ий
автомобіль – автомобіль-н-ий

Лексико-граматичні конструкції

(що?) – це (що?)

1

1

Приклади: Економіка – це наука.
Математика – це теж наука.

Питання: Що таке економіка?
Що таке математика?

(хто?) має (що?)

1

4

Приклад: Люди мають потреби.
Питання: Хто має потреби?
Які потреби мають люди?

Синонімічна конструкція: у (кого?) є (що?)

2

1

Приклад: У людей є потреби.
Питання: У кого є потреби?
Які потреби є у людей?

Синонімічна конструкція: у (кого?) існує (що?)

2 1

Приклад: У людей існують різні потреби: особисті, суспільні і виробничі.

Питання: Які потреби існують у людей? Які людські потреби ви знаєте?

(що?) буває (яким?)

1 5

Приклад: Потреби бувають виробничими і невиробничими.

Питання: Якими бувають потреби?

(що?) поділяється на (що?)

1 4

Приклад: Невиробничі потреби поділяються на особисті і суспільні потреби.

Питання: На які види поділяються невиробничі потреби?

(кому?) потрібне (що?)

3 (потрібен) 1

(потрібна)

(потрібні)

(кому?) потрібно (що з/робити?)

3

Приклади: Мені потрібне житло.
Тобі потрібен цей товар.
Йому потрібна ця інформація.
Вам потрібні ці речі.
Їм потрібно купити продукти.

Питання: Кому потрібне житло?
Що мені потрібне?
Кому потрібен цей товар?
Що тобі потрібне?
Кому потрібна ця інформація?
Що йому потрібне?
Кому потрібні ці речі?
Що вам потрібне?
Кому потрібно купити продукти?
Що їм потрібно зробити?

ПОТРЕБИ

Всі люди мають потреби. Людські потреби – це їжа, напої, одяг, житло, автомобілі, розваги і т.ін. У різних людей є різні потреби.

Потреби однієї людини – це особисті потреби. Потреби групи людей – це суспільні потреби. Наприклад, місту потрібен громадський транспорт. Країні потрібні автомобільні дороги, залізниця, енергетична система і комунікації.

Крім того, існують виробничі потреби. Кожному заводу потрібно мати виробничі приміщення і споруди, а також виробниче обладнання. Для роботи заводу потрібні різноманітні матеріали: дерево (деревина), метал, гума, скло, пластмаса і т.ін.

Отже, потреби бувають виробничими і невиробничими. Невиробничі потреби поділяються на особисті і суспільні.

Українсько-англо-німецький словник

автомобільна дорога	highway	Autobahn, Autostraße
бувати	to be	sein
виробничі потреби	industrial requirements	Bedürfnisse eines Betriebs / Unternehmens
виробничі приміщення і споруди	industrial buildings and structure	Produktionsgebäude und -anlagen
всі люди	all the people	alle Menschen
гума	rubber	Gummi
дерево (деревина)	wood, tree	Holz, Baum
ділитися на (що?)	to be divided into, to be classified as...	sich (ein)teilen lassen
електроенергія	electric power	elektrische Energie
енергетична система	energy system	Energie(versorgungs)system
житло	dwelling	Wohnung, Behausung
задовольняти / задовольнити (що?)	to satisfy	befriedigen
залізниця	railroad	Eisenbahn
залізничний	railroad (adj.)	Eisenbahn- (Adj.)
і т. ін. = і таке інше	and so on	und so weiter (usw.)
існувати	to exist	existieren; <i>hier</i> : gibt es
їжа	food	Essen, Nahrung
комунікації	communications	Kommunikationssystem
крім того	besides	außerdem, darüber hinaus
людські потреби	man's needs	menschliche Bedürfnisse
матеріали	materials	Materialien, Stoffe
мати потреби	to have needs, requirements	Bedürfnisse haben
метал	metal	Metall
напої	drink	Trinken
наприклад	for example	zum Beispiel
обладнання	equipment	Betriebsanlagen, Ausrüstung
обов'язково має	<i>here</i> : must have	<i>hier</i> : benötigt
одяг	clothes	Kleidung
освіта	education	(Aus-)Bildung
особисті потреби	personal needs	persönliche Bedürfnisse
отже	therefore	folglich, also
паливо	fuel	Heiz- / Brennmaterial
пластмаса	plastic	Plastik
потреба	requirement, need	Bedürfnis, Bedarf
потрібно	necessary, it's needed	man braucht
різний	different	verschieden
різноманітний	different	unterschiedlich, verschieden
робоча сила	labour force	Arbeitskraft; Arbeitskräfte
розваги	fun	Vergnügen, Unterhaltung
система	system	System
скло	glass	Glas
суспільні потреби	social needs	gesellschaftliche Bedürfnisse
транспорт	transport	Transport(mittel), Transportwesen

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

автомобільна дорога	公路	đường ô tô
бувати	有, 存在	có, thường có, xảy ra, diễn ra
виробничі потреби	生产需要	sử dụng sản xuất
виробничі приміщення і споруди	厂房和建筑设施	xây dựng nhà và kiến thiết
всі люди	所有人, 全人类	tất cả mọi người
гума	橡胶, 橡皮, 胶皮	cao su
дерево (деревина)	树	cây gỗ, cây mộc, cây, gỗ
ділитися на (що?)	分, 划分	phân chia trên (cái gì)
електроенергія	电能	điện năng, điện lực, năng lượng điện
енергетична система	供电系统	hệ thống năng lượng
житло	住宅, 住所, 有人住的地方	sống
задовольняти / задовольнити (що?)	使满足, 使满意	đạt yêu cầu
залізниця	铁路	đường sắt
залізничний	铁路的	(thuộc về) đường sắt
і т. ін. = і таке інше	等等	và cũng như thế, và tiếp tục vẫn thế
існувати	有, 存在	sự tồn tại
їжа	食物, 食品	(sự bữa) ăn, đồ ăn, thức ăn
комунікації	交际, 沟通	đường giao thông, đường liên lạc
крім того	除此之外	ngoài điều đó ra
людські потреби	人的需求, 人类需求	người sử dụng
матеріали	材料, 物质	nguyên vật liệu, vật chất
мати потреби	需要, 需求, 有所需求	biết sử dụng
метал	铁	kim loại
напої	饮料	uống
наприклад	例如, 举例子	ví dụ
обладнання	设备	dụng cụ
обов'язково має	必须有, 一定有	(cần thiết) nhất định phải biết
одяг	服装, 衣服	trang phục
освіта	教育, 学历, 文化程度	sự hình thành, thành lập, tạo thành
особисті потреби	个人需要; 个体需求	sử dụng cá nhân
отже	可见, 就是说	chuyên tiếp
паливо	燃料	nhiên liệu, chất đốt
пластмаса	塑料	nhựa
потреба	需要	sử dụng
потрібно	应该, 需要	cần
різний	不同的, 各种各样的	khác nhau
різноманітний	不同的, 有区别的	(thuộc về) khác nhau
робоча сила	生产力	sức mạnh lao động
розваги	娱乐, 消遣	giải trí, tiêu khiển
система	系统, 体制	hệ thống
скло	玻璃	gương kính
суспільні потреби	社会要求	sử dụng chung
транспорт	交通工具	giao thông, vận tải

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Які потреби є у людей?

Які види потреб ви знаєте?

2. Поясніть значення підкреслених слів.

1. Автомобільному заводу потрібне скло.

Хлопчик розбив скло.

2. Біля нашого будинку росте велике, гарне дерево.

Для виробництва меблів потрібне дерево (деревина).

3. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Мати (потреби), задовольняти (потреби), потреби (одна людина), потреби (група людей), система (освіта), система (комунікації), залізничний (транспорт).

4. а) Утворіть іменники від дієслів.

жити –

одягти –

їсти –

розважити –

обладнати –

напоїти –

б) Утворіть прикметники від іменників і складіть словосполучення з ними.

Зразок: люди – людський, людські потреби.

автомобіль –

енергетика –

суспільство –

виробництво –

залізниця –

громада –

особа –

5. Знайдіть у тексті і выпишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) – це (що?)

1

1

(хто?) має (що?)

1

4

у (кого?) є (що?)

2

1

у (кого?) існує (що?)

2

1

(що?) буває (яким?)

1

5

(що?) поділяється на (що?)

1

4

(кому?) потрібне (що?)

3

1

(кому?) потрібно (що з/робити?)

3

6. Вживайте слова в дужках у правильній формі за даними лексико-граматичними конструкціями.

(хто?) має (що?) = у (кого?) є (що?)

1 4 2 1

Різні люди (мати) різні потреби. У (різні люди) є різні потреби. (Хто) має різні потреби? У (хто) є різноманітні потреби? Які потреби (мати) люди? Які потреби (бути) у людей? Кожний завод (мати) виробничі приміщення і споруди. У (кожний) заводу є виробничі приміщення і споруди.

(кому?) потрібно (що?)

3 (потрібен) 1

(потрібна)

(потрібні)

(кому?) потрібно (що з/робити?)

3

Місту (потрібне) громадський транспорт. Країні (потрібне) система освіти. Заводу (потрібне) різні матеріали. Людям (потрібно) задовольняти свої потреби. (Він) потрібне житло. Що (ви) (потрібно) зробити сьогодні? (Люди) потрібна їжа, їм також потрібні напої, одяг, житло. (Я) (потрібне) книга. Мені (потрібно) купити одяг. (Вона) (потрібне) ці речі. (Вони) (потрібно) вчитися.

7. Поставте питання до поданих речень.

Економіка – це наука. Математика – це теж наука. Людські потреби – це їжа, напої, одяг, житло та ін. Кожен завод має виробничі приміщення і споруди. У нього є будинок. Кожен завод має виробничі потреби. У людей існують різноманітні потреби. Автомобільному заводу потрібні метал, гума, скло. Мені потрібно купити хліб. Місту потрібен громадський транспорт. Країні потрібна енергетична система. Потреби бувають виробничими і невиробничими. Існують особисті, суспільні і виробничі потреби. Невиробничі потреби поділяються на особисті і суспільні.

8. Перекажіть текст, доповнюючи фрази.

Всі люди мають... . Людські потреби – це... . Потреби однієї людини – це... . Потреби групи людей – це... . Наприклад, Крім того, існують... . Для роботи заводу потрібні... . Отже, потреби бувають... . Невиробничі потреби поділяються на... .

Тема 2. РЕСУРСИ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Ресурси

Ресурс, ресурси, природні ресурси, мінеральні ресурси, трудові ресурси.

Фактор, фактори (чого?), фактори виробництва.

Задовольняти/задовольнити (що?), задовольняти потреби, задоволення (чого?), задоволення потреб громадян.

Природні ресурси

Ріка, ріки, озеро, озера, море, моря, океан, океани; ресурси (чого?), ресурси рік, озер, морів і океанів, мінеральні ресурси, корисні копалини.

Земля, рости/вирости (де?), рости на землі.

Трудові ресурси

Люди, їхні здібності, знання, фізична сила, розум, пам'ять.

Виробничі ресурси

Інструмент, інструменти, верстат, верстати, устаткування, матеріал, матеріали.

Створений працею людини.

Фактор, фактори, фактори (чого?), фактори виробництва.

Називати/назвати (чим?), називати факторами виробництва, (що?) називають (чим?); інструменти, верстати, устаткування називають факторами виробництва.

Процес, процес і результат, результат праці.

Залежати від (кого?)/(чого?), залежить від факторів виробництва, (що?) залежить від (кого?)/(чого?), результат праці залежить від факторів виробництва.

Словотвір

іменник – прикметник	дієслово – іменник
природа – природ-н-ий	задовольнити – задовол-енн-я
труд – труд-ов-ий	знати – зна-нн-я
мінерал – мінераль-н-ий	устаткувати – устаткува-нн-я
	виробляти – вироб-ництв-о
	працювати – праця

Лексико-граматичні конструкції

(кого?)/(що?) називають (чим?) = (чим?) називають (кого?)/(що?)

4

5

5

4

Приклади: Виробничі ресурси називають факторами виробництва.

Факторами виробництва називають виробничі ресурси.

Питання: Що називають факторами виробництва?

Чим називають виробничі ресурси?

Синонімічна конструкція: (що?) – це (що?)

1

1

Приклад: Виробничі ресурси – це фактори виробництва.

Питання: Що таке виробничі ресурси?

(що?) залежить від (кого?)/(чого?) = від (кого?)/(чого?) залежить (що?)

1

2

2

1

Приклади: Якість товару залежить від виробника.

Від факторів виробництва залежать процес і результат праці.

Питання: Що залежить від виробника?
Від кого залежить якість товару?
Від чого залежать процес і результат праці?
Що залежить від факторів виробництва?

РЕСУРСИ

Кожна країна має ресурси для задоволення потреб своїх громадян.

Природні ресурси – це земля і все, що на ній росте; ресурси рік, озер, морів і океанів, мінеральні ресурси (корисні копалини).

Трудові ресурси – це люди, які живуть у даній країні; їхні здібності, знання, фізична сила, розум, пам'ять.

Виробничі ресурси – це інструменти, верстати, устаткування, матеріали, створені працею людини.

Виробничі ресурси називають також факторами виробництва. Від факторів виробництва залежать процес і результат праці.

Українсько-англо-німецький словник

верстати	machine-tools	Werkzeugmaschinen
все	everything	alles
громадянин	citizen	Bürger
дана країна	given country	ein bestimmtes Land
залежати від (кого?)/(чого?)	to depend on	abhängig sein von
здібності	abilities	Fähigkeiten
земля	earth, ground	Grund, Boden; Erde
знання	knowledge	Wissen
інструменти	instruments	Werkzeuge, Geräte; Instrumente
кожна країна	every country	jedes Land
корисні копалини	minerals	Mineralien, Bodenschätze
мати ресурси	to have resources	Ressourcen besitzen
мінеральні ресурси	mineral resources	Ressourcen an Mineralien
називати/назвати (чим?)	to call	nennen
пам'ять	memory	Gedächtnis
природні ресурси	natural resources	Naturschätze, natürliche Ressourcen
процес і результат праці	process and result of labour	Arbeitsprozeß und -ergebnis
ресурси рік, озер, морів і океанів	resources of rivers, lakes, seas and oceans	Ressourcen der Flüsse, Seen, Meere und Ozeane
розум	mind	Verstand
рости/вирости (де?)	to grow	wachsen
створені працею людини	created by man's labour	geschaffen durch die Arbeit des Menschen
трудові ресурси	labour resources	(verfügbare) Arbeitskräfte
устаткування	equipment	Betriebsanlagen, Ausrüstung
фактори виробництва	factors of production	Produktionsfaktoren
фізична сила	physical strength	physische Kraft
що	that (conj.)	was

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

верстати	机床, 车床	máy móc công cụ
все	全部, 所有	tất cả
громадянин	公民, 市民	công dân
дана країна	所指国家	đất nước này
залежати від (кого?)/(чого?)	依赖, 依靠	phụ thuộc(vào ai), (cái gì)
здібності	特点, 特性	khả năng, có năng lực, có thể
земля	土地	đất, đất đai
знання	知识, 学识	sự nhận thức, hiểu biết
інструменти	工具	công cụ
кожна країна	每一个国家	từng nước, từng đất nước
корисні копалини	矿物	lợi ích của khoáng sản
мати ресурси	拥有能源	biết về tài nguyên, có tài nguyên
мінеральні ресурси	矿物资源; 矿产	tài nguyên khoáng sản
називати/назвати (чим?)	叫做, 被称为	tên gọi
пам'ять	记忆力, 记性, 脑筋	kỷ niệm, trí nhớ, ký ức
природні ресурси	自然资源	khai thác tài nguyên
процес і результат праці	工作过程和结果	quá trình và kết quả lao động
ресурси рік, озер, морів і океанів	河、湖泊、海洋资源	tài nguyên sông, hồ, biển, đại dương
розум	智力	thông minh
рости/вирости (де?)	生长, 成长	phát triển, mọc lên, lớn lên
створені працею людини	人类劳动的创造	tạo lên cho người lao động
трудові ресурси	劳动力资源	tài nguyên lao động
устаткування	设备	dụng cụ
фактори виробництва	生产因素, 生产要素	yếu tố sản xuất
фізична сила	体力, 体力劳动	sức mạnh về thể chất
що	什么, 什么东西, 为什么, 干什么	cái gì

Завдання

1. Відповідайте на питання.

- Для чого потрібні ресурси кожної країни?
- Які ресурси має кожна країна?
- Що таке природні ресурси?
- Що таке трудові ресурси?
- Що таке виробничі ресурси?
- Що називають факторами виробництва?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Фактори (виробництво), задоволення (потреби), ресурси (ріки), ресурси (моря і океани), корисні (копалини), рости на (земля), фізична (сила), створений (праця людей), називати (фактори виробництва), залежати від (фактори виробництва).

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

- знати –
- задовольнити –
- виробляти –
- працювати –
- копати –

б) Утворіть прикметники від іменників і складіть словосполучення з ними.

Зразок: природа – природний, природні ресурси.

труд –
мінерал –
розум –
робота –
сила –

4. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) має (що?)

1 4

(що?) – це (що?)

1 1

(що?) називають (чим?)

4 5

від (чого?) залежить (що?)

2 1

5. Вживайте слова в дужках у відмінках, що відповідають наданим лексико-граматичним конструкціям.

(кого?)/(що?) називають (чим?) = (чим?) називають (кого?)/(що?)

4 5 5 4

(Земля, ресурси рік, озер і океанів, а також корисні копалини) називають природними ресурсами. (Природні ресурси) називають землю, ресурси рік, озер і океанів, а також корисні копалини. (Люди, їхні здібності, знання, фізична сила, розум, пам'ять) називають трудовими ресурсами. (Трудові ресурси) називають людей, їхні здібності, знання, фізичну силу, розум, пам'ять. (Верстати, устаткування, матеріали) називають виробничими ресурсами. (Виробничі ресурси) називають верстати, устаткування, матеріали.

(що?) залежить від (кого?)/(чого?) = від (кого?)/(чого?) залежить (що?)

1 2 2 1

Якість товару залежить від (виробник). Від виробника залежить (якість товару). Процес і результат виробництва залежать від (фактори виробництва). Від факторів виробництва залежать (процес і результат виробництва).

6. Доповніть речення необхідними словами.

Кожна країна ... ресурси для задоволення потреб своїх громадян. Україна ... багаті природні ресурси. Матеріали, створені працею людини, інструменти, верстати називають Що ... природними ресурсами? Процес і результат виробництва ... від факторів виробництва. Задоволення наших потреб залежить від Від чого ... процес і результат виробництва?

7. Перекажіть текст.

Тема 3. ТОВАР І ВИРОБНИЦТВО

Лексика.

Читайте, перекладайте.

Товар

Товар, товари, отримувати/отримати (що?), отримати товар.

Продавати/продати (що?), продавати товар, продаж (чого?), продаж товарів, для продажу, мета, з метою (чого?), з метою продажу.

Призначати/призначити для (чого?), призначати для продажу, призначений, призначена, призначене, призначені для продажу.

Споживати/спожити (що?), споживати товари і послуги, споживання (чого?), споживання товарів і послуг, з метою споживання.

Виробництво

Виробляти/виробити (що?), виробляти товари і послуги, виробляти продукцію, виробництво (чого?), виробництво товарів і послуг, виробництво продукції, результат виробництва.

Створювати/створити (що?), створювати продукцію, створення (чого?), створення продукції.

Задовольняти потреби, задоволення (чого?), задоволення людських потреб.

Засоби, засоби (чого?), засоби виробництва.

Переробляти/переробити (що?), переробляти продукцію, переробка (чого?), переробка продукції, подальша переробка, призначений для подальшої переробки, з метою подальшої переробки.

Предмети споживання

Предмет, предмети (чого?), предмети споживання.

Благо, блага, економічне благо, один раз, одноразовий.

Користуватися/скористатися (чим?), користуватися послугами, користування, предмети одноразового користування, предмети тривалого користування.

Засоби виробництва

Засоби виробництва, оборотні засоби виробництва, основні засоби виробництва, капітал.

Використати (що?), використати засоби виробництва, використовуватися (як?)/(де?), використовуватися цілком, використовуватися у виробництві.

Застосовувати/застосувати (що?), застосовувати засоби виробництва, застосування, мета застосування.

Зберігати/зберегти (що?), зберігати форму, служити/прослужити (як?), служити довго = працювати довго.

Словотвір

дієслово – іменник

отримати – отрима-нн-я

призначити – признач-енн-я

продати – прода-ж

споживати – спожива-нн-я

застосувати – застосува-нн-я

переробити – перероб-к-а

створити – створ-енн-я

задовольнити – задовол-енн-я

використати – використа-нн-я

Лексико-граматичні конструкції

(що?) – це те, що ...

1

Приклад: Товар – це те, що призначене для продажу.

Питання: Що таке товар?

(що?) призначене для (чого?)

1 (призначений) 2

(призначена)

(призначені)

Приклади: Виробництво призначене для задоволення людських потреб.

Цей товар призначений для продажу.

Дана продукція призначена для подальшої переробки

Ці товари призначені для одноразового використання.

Питання: Для чого призначене виробництво?

Для чого призначений цей товар?

Для чого призначена дана продукція?

Для чого призначені ці товари?

Що призначене для задоволення людських потреб?

Що призначене для продажу?

Що призначене для подальшої переробки?

Що призначене для одноразового використання?

(що?) називається (чим?)

1

5

Приклад: Створення продукції для задоволення людських потреб називається виробництвом.

Питання: Що називається виробництвом?

Чим називається створення продукції для задоволення людських потреб?

Синонімічна конструкція: (чим?) називають (що?)

5

1

Приклад: Виробництвом називають створення продукції для задоволення людських потреб.

Питання: Що називають виробництвом?

Чим називають створення продукції для задоволення людських потреб?

Синонімічна конструкція: (що?) – це (що?)

1

1

Приклад: Виробництво – це створення продукції для задоволення людських потреб.

Питання: Що таке виробництво?

Що таке створення продукції для задоволення людських потреб?

(що?) може бути (чим?)

1

5

Приклад: Товар може бути і засобом виробництва, і предметом споживання.

Питання: Чим може бути товар?

Що може бути і засобом виробництва, і предметом споживання?

Синонімічна конструкція: (що?) буває (чим?)

1

5

Приклад: Товар буває і засобом виробництва, і предметом споживання.

Питання: Чим буває товар?

Що буває і засобом виробництва, і предметом споживання?

ТОВАР І ВИРОБНИЦТВО

Товар – це те, що отримують за результатами виробництва і призначають для продажу з метою споживання або подальшої переробки.

Виробництво – це створення продукції для задоволення людських потреб, а саме їхнє задоволення – це споживання.

Товари – це предмети споживання і засоби виробництва.

Блага, які ми споживаємо, називаються предметами споживання. Вони можуть бути предметами одноразового і тривалого використання. Блага, за допомогою яких ми виробляємо інші товари і послуги, називаються засобами виробництва. Вони теж бувають одноразового або тривалого використання.

Засоби виробництва, які цілком використовуються у процесі виробництва, називаються оборотними засобами. Засоби виробництва, які зберігають свою форму і служать довго, називаються основними засобами виробництва або капіталом.

Залежно від мети застосування той самий товар може бути і засобом виробництва, і предметом споживання. Наприклад, цукор, коли ми п'ємо чай, – це предмет споживання, а для кондитера він – засіб виробництва.

Українсько-англо-німецький словник

блага	<i>here: goods</i>	<i>hier: Güter</i>
використання	usage	(Be-)Nutzung, Gebrauch
використати (що?)	to use	benutzen, (be)nützen, verwenden, gebrauchen
використовуватися (де?)/(як?)	to be in use	benutzt werden, verwendet werden
використовуватися цілком	to be used fully	vollständig verbraucht werden
випускати/випустити (що?)	to produce	herstellen, produzieren
для/з метою продажу	for sale	um (etwas) zu verkaufen
за допомогою (чого?)	with the help of	mit Hilfe von
залежно від (чого?)	depending on	abhängig von; je nach...
засоби виробництва	means of production	Produktionsmittel
застосовувати/застосувати (що?)	to apply	anwenden, gebrauchen
зберігати/зберегти (що?)	to keep	(bei)behalten
кондитер	confectioner	Konditor
оборотні засоби	circulating capital	Umlaufmittel, Betriebsmittel
одержувати/одержати	to get	erhalten
одноразовий	single-use (adj.)	einmalig
основні засоби	fixed capital	Grundkapital
переробляти/переробити (що?)	to process	verarbeiten
подальша переробка	further processing	weitere Verarbeitung
предмети споживання	objects of consumption	Konsumgüter
призначати/призначити для (чого?)	to intend for	bestimmen für
призначений для продажу	intended for sale	zum Verkauf bestimmt
продавати/продати (що?)	to sell	verkaufen
продаж	sale	Verkauf
продукція	production	Produktion
результат виробництва	result of production	Produktionsergebnis
саме	itself	selbst
служити/прослужити довго	to serve for a long time	lange in Gebrauch sein

споживати/спожити товари і послуги	consume goods and service	Waren und Dienstleistungen konsumieren
створювати/створити (що?)	to create	(er)schaffen, erzeugen
те	something	das(jenige), etwas
товар	goods	Ware(n)
той самий	the same	ein und derselbe, der gleiche
тривалий	long-term (adj.)	dauerhaft
у результаті	as a result	als Ergebnis
форма	shape	Form, Gestalt
цукор	sugar	Zucker
який	which, who	der, welcher

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

блага	福利, 财富, 非常好	nhân, vì, vì lẽ, tốt, đẹp đẽ
використання	用, 使用, 有用	sử dụng
використати (що?)	使用, 利用	sử dụng
використовуватися (де?)/(як?)	使用, 利用	được sử dụng
використовуватися цілком	全部利用	sử dụng toàn bộ
випускати/випустити (що?)	进行; 施行; 制造出; 生产出	sản xuất
для/з метою продажу	用于销售	để dành cho mục đích thanh lý
за допомогою (чого?)	借助...帮助	sự giúp đỡ
залежно від (чого?)	有赖于	phụ thuộc, lệ thuộc
засоби виробництва	生产资料	phương tiện sản xuất
застосовувати /застосувати (що?)	采用, 应用, 运用	đôi, đôi chác
зберігати/зберегти (що?)	保存; 保全; 保护	bảo quản
кондитер	糖果点心, 做甜点的人	chuyên viên
оборотні засоби	流动资金; 周转资金	phương tiện lưu thông(luân chuyển)
одержувати/одержати	收, 获得	nhận
одноразовий	次性的	dùng sử dụng một lần
основні засоби	固定资产 (金)	phương pháp cơ bản.phương pháp chính, phương pháp chủ yếu
переробляти /переробити (що?)	再生产; 重新生产	chế biến, chế tạo, gia công xử lý
подальша переробка	继续加工再生产	tiếp tục làm lại
предмети споживання	消费品	vật sử dụng, vật dụng
призначати/ призначити для (чого?)	预先规定和预先指定	dùng để, dành cho
призначений для продажу	指定销售	dành cho thương mại, buôn bán
продавати/продати (що?)	出售; 卖; 出卖	bán
продаж	出售; 卖; 出卖	bán hết
продукція	产品, 作品	sản lượng, khối lượng sản phẩm
результат виробництва	生产成果	kết quả sản xuất
саме	自己	mình, bản thân mình, đích thân
служити/прослужити довго	长期服役 (务)	phục vụ lâu dài, làm thuê
споживати/спожити товари і послуги	产品需求和服务	sử dụng hàng hóa và dịch vụ
створювати/створити (що?)	建立; 创立	tạo nên, tạo thành, xuất hiện

те	时，而，有时	thì là
товар	商品；货物，产品	hàng hóa
той самий	同一个	một và cũng như thế
тривалий	长期的，持久的	(thuộc về) dài
у результаті	由于，归根到底	trong kết quả
форма	形状；形式；外形	hình dáng, hình thức, hình dạng
цукор	糖，白糖	đường
який	哪一个，那个	cái nào, người nào

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Що таке товар?

Що таке виробництво?

Які існують різновиди товару?

Назвіть п'ять предметів споживання і п'ять засобів виробництва.

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Одержувати (товар), продавати (товар), продаж (товар), з метою (продаж), призначати для (продаж), споживати (товари і послуги), споживання (товари і послуги), виробляти (продукція), виробництво (продукція), результат (виробництво), створювати (продукція), створення (продукція), задоволення (людські потреби), засоби (виробництво), переробляти (продукція), переробка (продукція), призначений для (подальша переробка), предмети (споживання), економічне (благо), користуватися (послуги), предмети (одноразове користування), засоби (виробництво), використовуватися у (виробництво), застосовувати (засоби виробництва), мета (застосування), зберігати (форма).

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

споживати –	призначити –	використати –
задовольнити –	застосувати –	продати –
отримати –	створити –	переробити –

б) Змініть дані словосполучення за зразком.

Зразок: переробити продукцію – переробка продукції

виробляти товар –

задовольнити потреби –

споживати блага –

продати товари –

4. Знайдіть у тексті і выпишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) – це те, що ...

1

(що?) призначене для (чого?)

1

2

(що?) називається (чим?)

1

5

(що?) – це (що?)

1

1

(що?) може бути (чим?)

1

5

(що?) буває (чим?)

1

5

5. Відповідайте на питання, використовуючи конструкцію:

(що?) – це те, що ...

1

Зразок: Це товар. Він призначений для продажу.
Що таке товар?
Товар – це те, що призначене для продажу.

1. Це виробництво. Воно служить для створення продукції.
Що таке виробництво?
2. Кожний завод має оборотні засоби виробництва. Вони цілком використовуються в процесі виробництва.
Що таке оборотні засоби виробництва?

6. Замініть дані фрази на синонімічні за зразком.

(що?) – це (що?) = (що?) називається (чим?)

1

1

1

5

Зразок: Створення продукції для задоволення людських потреб – це виробництво. =
Створення продукції для задоволення людських потреб називається виробництвом.

1. Блага, які ми споживаємо, – це предмети споживання.
2. Блага, за допомогою яких виробляють інші товари і послуги, – це засоби виробництва.
3. Засоби виробництва, які цілком використовуються в процесі виробництва, – це оборотні засоби.
4. Засоби виробництва, які зберігають свою форму і служать довго, – це основні засоби.
5. Основні засоби виробництва – це капітал.
6. Ресурси – це фактори виробництва.
7. Задоволення потреб людини – це споживання.
8. Створення продукції для задоволення людських потреб – це виробництво.

(що?) – це (що?) = (чим?) називають (що?)

1

1

5

4

Зразок: Товар – це предмети споживання і засоби виробництва. = Товаром називають предмети споживання і засоби виробництва.

1. Предмети споживання – це блага, які ми споживаємо.
2. Засоби виробництва – це блага, за допомогою яких виробляють інші товари.
3. Оборотні засоби – це засоби виробництва, які цілком використовуються в процесі виробництва.
4. Основні засоби – це засоби виробництва, які зберігають свою форму і служать довго.
5. Капітал – це основні засоби виробництва.
6. Фактори виробництва – це природні, трудові і виробничі ресурси.
7. Споживання – це задоволення людських потреб.
8. Виробництво – це створення продукції для задоволення людських потреб.

7. Доповніть текст.

Товар – це те, що здобувають ... виробництва. Товар ... для продажу. Ми купуємо різноманітні товари ... споживання або подальшої переробки. Автомобіль є економічним Таких ... більшість. Товари і послуги поділяються на ... і Предмети споживання і засоби виробництва можуть бути ... і ... використання. Товари і послуги виробляють ... засобів виробництва. ... цілком використовуються в процесі виробництва. ... служать довго і зберігають свою форму. Їх називають ще капіталом. ... того ж самого товару буває різною.

8. Перекажіть текст.

Тема 4. ЩО ТАКЕ ЕКОНОМІКА?

Лексика

Читайте, перекладайте.

Господарство

Господарство, домашнє господарство, народнє господарство, народногосподарський, господарювати, господарювання, мистецтво господарювання, економічне господарство.

Економіка

Економіка, економіка цієї країни, процвітати, економіка цієї країни процвітає, зазнавати (чого?), зазнавати труднощів, економіка цієї країни зазнає труднощів, економічний, економічний термін, економічне поняття, економічна література, економічне середовище.

Економіка – це наука

Відносини, відносини між (ким?), відносини між людьми, вивчати/вивчити (що?), вивчати відносини між людьми, (хто?)/(що?) вивчає (що?), наука вивчає відносини людей між собою.

Поняття, використати (що?), використати економічне поняття.

Мати значення, мати перше значення, мати друге значення.

Визначати/визначити (що?), визначати економічне поняття, визначення (чого?), визначення економіки.

Означати (що?). Що означає це слово? Що означає це поняття?

Значити (що?). Що значить це слово? = Що означає це слово?

Наука, науковий, суспільні науки, належати до (чого?), належати до суспільних наук, (що?) належить до (чого?), економіка належить до суспільних наук.

Словотвір

дієслово – іменник	іменник – прикметник
використати – використа-нн-я	економіка – економіч-н-ий
визначити – визнач-енн-я	суспільство – суспіль-н-ий
походити – походж-енн-я	дім – дом-ашн-ій
перекладати – переклад	наука – наук-ов-ий
вибрати – вибір	

прикметник + іменник – прикметник

народне + господарство – народн-о-господар-ськ-ий
взаємні + відносини – взаєм-о-відносини

Лексико-граматичні конструкції

(де?) використовують (що?)

6

4

Приклади: У виробництві автомобілів використовують різні матеріали.

В економічній літературі використовують поняття есоному і есономікс.

Питання: Де використовують різні матеріали?

Що використовують у виробництві автомобілів?

Де використовують поняття есоному і есономікс?

Які поняття використовують в економічній літературі?

1	багата	5
	багате	
	багаті	

Питання: На що (на які ресурси) багатий цей регіон?
Який регіон багатий на золото?
На що (на які ресурси) багата ця країна?
Яка країна багата на природні ресурси?
На що (на які ресурси) багате море?
Що багате на рибу?
На що (на які ресурси) багаті країни південно-східної Азії?
Які країни багаті на трудові ресурси?

Питання: Скільки значень має це слово?
Скільки значень має дане слово?
Які значення має це слово?

Синонімічна конструкція: (що?) значить (що?)
1 1

Приклади: Слово "економіка" перекладається англійською мовою словами "economy" і "economics".

Питання: Як перекладається англійською мовою слово "економіка"?

ЩО ТАКЕ ЕКОНОМІКА?

Спочатку слово "економіка" (від грецького *eikonomia* – керування господарством) означало "мистецтво домашнього господарювання".

Нині в економічній літературі використовують два поняття: "economy" і "economics". "Economy" – це заводи, фабрики, магазини, шляхи, товари – все, на що багата країна, а також люди, які виробляють і споживають товари. Відносини між людьми в економічному середовищі, у якому вони живуть, вивчає наука, що називається "economics".

"Economy" і "economics" перекладаються українською мовою одним словом "економіка", тому воно може мати і перше, і друге значення. Наприклад: *Економіка цієї країни зазнає труднощів* або *Ми вивчаємо економіку*.

Отже, економіка – це наука. Треба зазначити, що вона належить до суспільних наук. Суспільні науки вивчають відносини людей між собою, а також їхні відносини із середовищем, у якому вони живуть.

Визначення економіки може бути таким: "Економіка – це наука, що вивчає виробничі відносини у суспільстві, де люди мають обмежені ресурси і роблять вибір для того, щоб виробляти різні товари і послуги та задовольняти свої потреби у сьогоденні і в майбутньому".

Українсько-англо-німецький словник

багатий	rich for	reich an
в майбутньому	in future	in (der) Zukunft
варто зазначити, що...	it should be pointed out, that...	bemerkenswert ist, daß...
варто сказати, що...	it should be said, that...	erwähnenswert ist, daß...
вивчати / вивчити (що?)	to study	studieren, lernen
визначати / визначити (що?)	to define	definieren
відносини між людьми	people's relations	die Beziehungen der Menschen
господарство	economy	Wirtschaft
господарювати	to run the house	den Haushalt besorgen, wirtschaften
економіка	economy; economics	Wirtschaft; Wirtschaftswissenschaft; Wirtschaftssystem, Ökonomie
зазнавати труднощів	to have problems	Schwierigkeiten haben, sich in einer schwierigen Lage befinden
керування господарством	economy management	Lenkung der Wirtschaft, Steuerung der Wirtschaft
магазин	shop	Geschäft
мати значення	to have meaning, to mean	eine Bedeutung haben
мистецтво домашнього господарювання	the art of running the house	die Kunst, einen Haushalt zu führen
можна зробити висновок про те, що...	one may make a conclusion, that...	man kann daraus den Schluß ziehen daß...
належати до (чого?)	to refer to	zurechnen zu
народне господарство	national economy	Volkswirtschaft
наука	science	Wissenschaft
необхідно зазначити, що...	it should be pointed out, that...	es sollte darauf hingewiesen werden, daß...

необхідно сказати, що...	it should be said, that...	es sollte erwähnt werden, daß...
обмежені ресурси	limited resources	begrenzte Ressourcen
означати (що?)	to mean	bedeuten
перекладати/перекласти (що?)	to translate	übersetzen
перекладатися / перекластися українською мовою	to be translated into Ukrainian	ins Ukrainische übersetzt werden
поняття	notion	Begriff
потрібно зазначити, що...	it should be pointed out, that...	es sollte darauf hingewiesen werden, daß...
потрібно сказати, що...	it should be said, that...	es sollte erwähnt werden, daß...
процвітати	bloom	blühen, gedeihen
робити вибір	to make a choice	eine Wahl treffen
середовище	environment	Umwelt
спочатку	in first	ursprünglich
суспільні науки	social science	Sozialwissenschaften
також	also	ebenso
термін	term	Fachausdruck, Terminus
тому	that is why	deshalb
тому що	because	weil
у сьогоднішній	at present	heutzutage, zur Zeit, in der jetzigen Zeit, jetzt
фабрика	factory	Fabrik

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

багатий	富有	giàu, giàu có
в майбутньому	将来, 以后	sẽ, sau này
варто зазначити, що...	应该指出...	tiếp tục ghi nhận những điều...
варто сказати, що...	应该讲...	nói tiếp điều gì đó...
вивчати/вивчити (що?)	研究; 学; 学习	học tập, nghiên cứu
визначати / визначити (що?)	区别, 划分	phân chia, xác định, định lượng
відносини між людьми	人与人之间的关系(往来)	mối quan hệ giữa mọi người
господарство	经济, 产业	nông trang, kinh tế gia đình
господарювати	布置, 家务	kinh doanh
економіка	经济	kinh tế
зазнавати труднощів	经历困难	gặp phải những khó khăn
керування господарством	经济管理	điều khiển, người phụ trách
магазин	商店	cửa hàng
мати значення	有意义	có nhận thức, có hiểu biết
мистецтво домашнього господарювання	处理的家事技巧; 技巧	nghệ thuật đưa vào kinh tế gia đình
можна зробити висновок про те, що...	需要作出结论	có thể kết luận điều đó rằng...
належати до (чого?)	对待	quan hệ, tương quan, liên quan
народне господарство	民族经济	kinh tế quốc gia
наука	科学	khoa học
необхідно зазначити, що...	必须指出	cần thiết phải ghi nhận rằng...
необхідно сказати, що...	必须说, 必须讲	cần thiết phải nói rằng...
обмежені ресурси	有限的资源	cơ quan tài nguyên

означати (що?)	规定, 指定, 命令	biết nhận biết
перекладати/перекласти (що?)	翻译	dịch, dịch thuật
перекладатися/перекластися українською мовою	翻译成俄语	dịch sang tiếng Ukraina
поняття	意义, 意思, 概念	khái niệm, hiểu
потрібно зазначити, що...	需要指出	cần ghi nhận rằng...
потрібно сказати, що...	需要 (应该) 讲 (说)	cần phải nói rằng...
процвітати	繁荣, 兴旺	phồn vinh, thịnh vượng
робити вибір	做出选择	chọn lựa công việc, công việc chọn lựa
середовище	周围环境	ngày thứ tư
спочатку	最初	điều đầu tiên
суспільні науки	社会科学	khoa học xã hội
також	如此	cũng thế
термін	专有名词	chuyên ngữ
тому	所以, 如此	bởi vì
тому що	所以	tại vì
у сьогоднішні	现在, 目前	thời điểm hiện tại
фабрика	工厂, 车间	phân xưởng

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Чи відоме вам походження слова "економіка"?

Поясніть різницю між поняттями "есопому" і "economics". Чи є різниця у перекладі цих понять українською мовою?

До яких наук належить економіка? Чому ви так вважаєте?

Дайте можливе визначення економіки.

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Домашнє (господарство), мистецтво (господарювання), економіка (ця країна), зазнавати (труднощі), економічне (середовище), відносини між (люди), використовувати (поняття), мати (друге значення), визначення (економіка), належати до (суспільні науки).

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

використати –

визначити –

походити –

перекладати –

вибрати –

б) Утворіть прикметники від іменників.

суспільство –

виробництво –

економіка –

енергетика –

наука –

дім –

в) Змініть дані словосполучення за зразком.

Зразок: виробляти товари – виробництво товарів

використати матеріали –

визначити поняття –

перекладати текст –

вибрати товари і послуги –

4. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(де?) використовують (що?)

6

4

(що?) означає (що?)

1

1

(що?) належить до (чого?)

1

2

5. а) Перекладіть синонімічні конструкції.

Необхідно зазначити, що...

Потрібно зазначити, що...

Необхідно сказати, що...

Потрібно сказати, що...

Варто зазначити, що...

Варто сказати, що...

Можна зробити висновок про те, що...

б) Використайте дані вище синонімічні конструкції у відповідях на питання за зразком.

Зразок: Економіка цієї країни зазнає труднощів.

Що ви можете сказати про економіку цієї країни?

Необхідно зазначити, що економіка цієї країни зазнає труднощів.

1. Економіка цієї країни процвітає.

Що ви можете сказати про економіку цієї країни?

Який висновок можна зробити щодо економіки цієї країни?

2. Слово "економіка" походить від грецького слова "eikonomia".

Від чого походить слово "економіка"?

3. Як перекладається англійською мовою слово "економіка"?

4. Скільки значень має слово "економіка"?

5. До яких наук належить економіка?

6. Вживайте слова в дужках у правильній формі.

В (економічна література) використовують два поняття: есоному і есономікс. Есоному – це все, на що (багатий) країна і люди, які виробляють і споживають товари. Есономікс – це наука, що вивчає відносини між (люди) в (економічне середовище). Ці два поняття перекладаються українською мовою (одне слово) "економіка", тому воно (мати) і перше, і друге значення. Економіка належить до (суспільні науки), тому що вивчає відносини людей між собою, а також їхні відносини із (середовище), у якому вони живуть.

7. Перекажіть текст.

Тема 5. ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ (частина 1)

Лексика

Читайте, перекладайте.

Галузі

Галузь, галузі, об'єднуватися/об'єднатися в (що?), об'єднуватися в галузі, (що?) об'єднується в (що?), підприємства об'єднуються в галузі, галузевий, галузева структура, галузь "сільське господарство", галузь "легка промисловість", видобувні галузі, переробні галузі, обслуговуючі галузі.

Видобувні галузі

Добувати/добути (що?), добувати корисні копалини, видобувний, видобувна галузь, близький, ближче, ближче всього до (чого?), ближче всього до природних ресурсів, видобувні галузі: сільське господарство, рибальство, видобування корисних копалин.

Переробні галузі

Переробляти/переробити (що?), переробляти продукцію, переробний, переробні галузі, нафта, бензин, (що?) переробляють у (що?), нафту переробляють у бензин, нафтоперегінний завод.

Фрукти, соки, з (чого?) роблять (що?), із фруктів роблять соки, консервувати (що?), консервувати фрукти, консерви, консервний завод.

Обслуговуючі галузі

Обслуговувати/обслужити (кого?)/(що?), обслуговувати покупців, обслуговувати виробництво.

Послуга, послуги, різноманітні послуги, транспорт, торгівля, реклама, зберігання продукції.

Словотвір

дієслово – прикметник	дієслово – іменник
видобувати – видобув-н-ий	видобувати – видобува-нн-я
переробляти – перероб-н-ий	переробити – перероб-к-а
обслуговувати – обслугов-у-юч-ий	перегонити – перегон-к-а
	обслуговувати – обслуговува-нн-я
	зберігати – зберіга-нн-я
	торгувати – торгівл-я

дієслово + іменник – прикметник

перегонити нафту – нафт-о-перегін-н-ий
ловити рибу – риб-о-лов-н-ий

Лексико-граматичні конструкції

робити (що?) за допомогою (чого?)

4

2

Приклад: Люди задовольняють свої потреби за допомогою товарів і послуг.

Питання: Що роблять люди за допомогою товарів і послуг?

За допомогою чого люди задовольняють свої потреби?

(хто?)/(що?) виробляє (що?) = (що?) виробляє (хто?)/(що?)

1

4

4

1

Приклади: Дані фірми виробляють схожу продукцію.

Одяг і взуття виробляє галузь «легка промисловість».

Питання: Які фірми виробляють схожу продукцію?
 Яку продукцію виробляють дані фірми?
 Що виробляє галузь «легка промисловість»?
 Яка галузь промисловості виробляє одяг і взуття?

Синонімічна конструкція:

(хто?)/(що?) випускає (що?) = (що?) випускає (хто?)/(що?)
 1 4 4 1

Приклади: Дані фірми випускають схожу продукцію.
 Одяг і взуття випускає галузь «легка промисловість».

Питання: Які фірми випускають схожу продукцію?
 Яку продукцію випускають дані фірми?
 Що випускає галузь «легка промисловість»?
 Яка галузь промисловості випускає одяг і взуття?

(хто?)/(що?) об'єднується в (що?)
 1 4

Приклад: Підприємства об'єднуються в галузі.

Питання: Що об'єднується в галузі?
 За яким принципом об'єднуються підприємства?

(що?) випускається (де?) = (де?) випускається (що?)
 1 6 6 1

Приклади: Продукти харчування випускаються в галузі «сільське господарство».
 У галузі «сільське господарство» випускаються продукти харчування.

Питання: Де випускаються продукти харчування?
 Яка продукція випускається в галузі «сільське господарство»?

(що?) можна поділити на (що?)/(за яким принципом?)
 4 4

Приклад: Галузі економіки можна поділити на групи.

Питання: Що можна поділити на групи?
 На що можна поділити галузі економіки?
 За яким принципом можна поділити галузі економіки?

Синонімічна конструкція:

(що?) поділяється на (що?)/(за яким принципом?)
 1 4

Приклад: Галузі економіки поділяються на три групи.

Питання: За яким принципом поділяються галузі економіки?

у (яку?) групу входить (що?) = (що?) входить у (яку?) групу
 4 1 1 4

Приклад: У першу групу входять видобувні галузі.

Питання: Які галузі промисловості входять у першу групу?
 У яку групу входять видобувні галузі?

до (якої?) групи належить (що?) = (що?) належить до (якої?) групи
 2 1 1 2

Приклад: До другої групи належать переробні галузі.

Питання: Які галузі промисловості належать до другої групи?
 До якої групи належать переробні галузі?

до (якої?) групи включають (що?) = (що?) включають до (якої?) групи
 2 1 1 2

Приклад: До третьої групи включають обслуговуючі галузі.

Питання: Які галузі промисловості включають до третьої групи?
До якої групи включають обслуговуючі галузі?

ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ (частина 1)

Люди задовольняють свої потреби за допомогою різноманітних товарів і послуг. Ці товари і послуги випускають численні підприємства, майстерні, ательє і т.ін. Підприємства, які випускають схожу продукцію, об'єднуються в галузі. Наприклад, більшість продуктів харчування випускається в галузі «сільське господарство», а одяг і взуття випускають у галузі «легка промисловість».

Треба зазначити, що економіка має галузеву структуру. Всі галузі економіки можна поділити на три великі групи.

У першу групу входять видобувні галузі, які ближче всього до природних ресурсів (сільське господарство, рибальство, видобування корисних копалин).

До другої групи належать переробні галузі. Вони займаються переробкою продукції галузей першої групи (нафту очищують і переробляють у бензин на нафтоперегінних заводах; на консервних заводах із фруктів і ягід роблять соки, джеми і т.ін.)

До третьої групи включають галузі, які обслуговують виробництво в галузях першої і другої груп. Це різноманітні послуги: транспорт, зберігання сировини і готової продукції, торгівля, реклама, інформація.

Українсько-англо-німецький словник

ательє	workshop	Atelier
бензин	petrol	Benzin
ближче всього	the closest	am nächsten
взуття	boots, shoes	Schuhe
видобувати/видобути (що?)	to extract, to mine	gewinnen, fördern, abbauen
видобувні галузі	extracting branches	extraktive Branchen / Wirtschaftszweige
випускати/випустити (що?)	to produce	produzieren, herstellen
включати/включити в (що?)	to be included in	einschließen, einreihen
входити/увійти в (що?)	here: to belong to	hier: zu etwas gehören
галузева структура	branch structure	Branchenstruktur
галузь	branch	Branche, Wirtschaftszweig
займатися (чим?)	to be busy with	beschäftigt sein mit
зберігання	keeping	Aufbewahrung, Lagerung
інформація	information	Information
консервний завод	tinned food factory	Konservenfabrik
легка промисловість	light industry	Leichtindustrie
майстерня	workshop	Werkstatt
нафта	oil	Erdöl
нафтоперегінний завод	oil refinery	Erdölraffinerie
об'єднуватися/ об'єднатися в (що?)	to unite into	sich vereinigen zu
обслуговувати/обслужити (кого?)/(що?)	to serve	bedienen
обслуговуючі галузі	serving branches	Dienstleistungsbranche
очищувати/очистити (що?)	to refine	raffinieren; reinigen, säubern
переробні галузі	processing branches	verarbeitende Branchen
підприємство	enterprise	Unternehmen

поділяти/поділити на (що?)	to divide into	(unter)teilen in, einteilen in
послуги	service	Dienstleistungen
реклама	advertisement	Werbung
різноманітний	variable	vielfältig, verschiedenartig
сировина	raw materials	Rohstoffe
сік	juice	Saft
сільське господарство	agriculture	Landwirtschaft
схожа продукція	similar production	ähnliche Produktion
торгівля	trade	Handel
фрукти	fruits	Früchte
численний	numerous	zahlreich

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

ательє	工作室, 服务部	xưởng
бензин	汽油	xăng dầu
ближче всього	最近的	gần với tất cả
взуття	鞋类	giày
видобувати/видобути (що?)	获得, 开采, 挖掘	tìm kiếm, thu thập, thu nhận
видобувні галузі	开采行业	tìm kiếm ngành
випускати/випустити (що?)	生产, 产出	bỏ qua
включати/включити в (що?)	开, 接通	mở
входити/увійти в (що?)	进入, 进	vào
галузева структура	行业结构	cấu tạo ngành
галузь	分支, 部门, 领域, 行业	ngành
займатися (чим?)	忙, 站着, 没空	bận
зберігання	保存, 保管	bảo quản
інформація	信息, 消息	thông tin
консервний завод	罐头工厂	nhà máy đóng hộp
легка промисловість	轻工业	công nghiệp nhẹ
майстерня	作坊, 小型工厂	thợ cá
нафта	石油, 原油	dầu, dầu khí
нафтоперегінний завод	石油加工厂	nhà máy dầu khí
об'єднуватися/об'єднатися в (що?)	联合	nối liền, nối lại
обслуговувати/обслужити (кого?)/(що?)	服务	phục vụ
обслуговуючі галузі	服务业	ngành phục vụ
очищувати/очистити (що?)	清; 清理	loại bỏ
переробні галузі	在生产部门 (领域)	ngành gia công chế biến
підприємство	生产单位, 生产者	công việc, việc làm, chủ trương
поділяти/поділити на (що?)	分, 划分	chia
послуги	服务	dịch vụ
реклама	广告	quảng cáo
різноманітний	各式各样的	đa dạng
сировина	原材料	nguyên liệu
сік	果汁	nước giải khát
сільське господарство	农业	ngành nông nghiệp
схожа продукція	类似产品	giống sản phẩm
торгівля	商业, 买卖	hàng hoá
фрукти	水果	hoa quả
численний	多数的, 大量的	số lượng nhiều, đông đủ

Завдання

1. Відповідайте на питання.

За допомогою чого люди задовольняють свої потреби?
У що об'єднуються підприємства, які випускають схожу продукцію?
Що випускається в галузі "сільське господарство"?
Які товари випускають у галузі "легка промисловість"?
Поясніть таке: *Економіка має галузеву структуру*.
За яким принципом поділяються галузі економіки?
Які галузі входять у першу групу? Що можна сказати про них?
Які галузі належать до другої групи? Чим вони займаються?
Які галузі включають до третьої групи?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Об'єднуватися в (галузі), добувати (корисні копалини), ближче всього до (природні ресурси), видобування (корисні копалини), переробляти (продукція), (нафта) переробляють у (бензин), із (фрукти) роблять (соки), консервувати (фрукти), обслуговувати (покупці), зберігання (продукція).

3. Запишіть надані слова і словосполучення до відповідних стовпчиків у таблиці.

видобувні галузі	переробні галузі	обслуговуючі галузі
------------------	------------------	---------------------

Сільське господарство, нафтоперегінний завод, рибальство, консервний завод, транспорт, торгівля, видобування корисних копалин, зберігання сировини.

4. а) Утворіть іменники від дієслів.

видобувати –	торгувати –
обслуговувати –	рекламувати –
переробити –	перегонити –
зберігати –	ловити –

б) Змініть дані словосполучення за зразком.

Зразок: переробляти продукцію – переробка продукції

зберігати сировину –
торгувати товарами –
рекламувати послуги –
обслуговувати виробництво –
видобути нафту –
ловити рибу –
перегонити нафту –

5. Доповніть таблицю відповідними однокореневими словами.

Дієслово	Іменник	Прикметник
видобувати переробляти	переробка обслуговування	видобувний обслуговуючий
торгувати рекламувати	реклама	торговельний

6. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

робити (що?) за допомогою (чого?)

4

2

(що?) випускає (хто?)/(що?)

4

1

(хто?)/(що?) об'єднується в (що?)

1

4

(що?) випускається (де?)

1

6

(що?) випускають (де?)

4

6

(що?) можна поділити на (що?)

4

4

в (яку?) групу входить (що?)

4

1

до (якої?) групи належить (що?)

3

1

до (якої?) групи включають (що?)

2

1

7. Замініть активну конструкцію на пасивну за зразком.

Зразок: Консервні заводи випускають соки. – Соки випускаються на консервних заводах.

Галузь «сільське господарство» випускає більшість продуктів харчування.

Легка промисловість випускає одяг і взуття.

Ця фірма випускає різноманітні товари і послуги.

Нафтоперегінні заводи перероблюють нафту.

8. Замініть речення на синонімічні за зразком.

Зразок: Торгівля належить до обслуговуючих галузей.

Торгівля входить в обслуговуючі галузі.

Торгівлю включають до обслуговуючих галузей.

Реклама належить до обслуговуючих галузей.

Сільське господарство належить до видобувних галузей.

Видобувні галузі належать до першої групи.

Нафтоперегінні заводи належать до переробних підприємств.

Транспорт, зберігання готової продукції і реклама належать до послуг.

9. Вживайте слова в дужках у правильній формі.

Люди задовольняють (свої потреби) за допомогою (різноманітні товари і послуги). Підприємства, які випускають (схожа продукція), об'єднуються в (галузі). Продукти харчування випускаються в (галузь) «сільське господарство». (Одяг і взуття) випускають в (галузь) «легка промисловість». Економіка має (галузева структура). Її галузі поділяються на (три групи). В (перша група) входять видобувні галузі. До (друга група) належать переробні галузі. До (третья група) включають обслуговуючі галузі.

10. Перекажіть текст.

Тема 6. ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ (частина 2)

Лексика

Читайте, перекладайте.

Рух товару

Рухатися, рухається, рухаються, (що?) рухається (де?), товари рухаються на ринку, рух (чого?), рух товару.

Стадія, стадії, стадії руху товару, проходити/пройти (що?), пройти стадію, (що?) проходить (що?), товари проходять три стадії руху.

Виробництво

Випускати/випустити (що?), випускати продукцію, випуск (чого?), випуск продукції. Фактор, фактори, три фактори виробництва.

Використати (що?), використати три фактори виробництва, використання (чого?), використання трьох факторів виробництва.

Розподіл

Розподіляти/розподілити (що?), розподіляти товари, розподіл (чого?), розподіл товару.

Спеціалізований, спеціалізований магазин, спеціалізована, спеціалізоване, спеціалізовані.

Настільки, що...; економіка настільки спеціалізована, що кожний виробник робить щось одне; спеціалізація; галузева спеціалізація.

Обмінювати/обміняти (що?), обмінювати товари, обмінювати/обміняти (що?) на (що?), обмінювати результати своєї праці на результати праці інших людей, обмін (чим?), обмін товарами, обмін (чого?), обмін валют, обмінний пункт, обмінна операція.

Відбуватися/відбутися (як?), відбутися прямо/не прямо, (напряму/не напряму), відбутися через систему розподілу, обмін товарами відбувається не прямо.

Комунікація, комунікації, склад, склади, засіб, засоби, засоби зв'язку, комп'ютер, комп'ютерний, комп'ютерні мережі.

Опт, оптовий, оптова торгівля, оптова ціна, оптові ціни, купувати оптом.

Роздріб, роздрібний, роздрібна торгівля, роздрібні ціни, система оптової і роздрібною торгівлі.

Споживання

Споживати/спожити (що?), споживати товари і послуги, споживання (чого?), споживання товарів і послуг.

Задовольняти/задовольнити (що?), задовольняти потреби, задоволення (чого?), задоволення потреб, потреби в (чому?), потреби в товарах і послугах, задовольняти потреби в товарах і послугах.

Організувати (що?), організувати споживання.

Дозволяти/дозволити (кому?) (робити/зробити що?), дозволяти собі задовольняти потреби.

Словотвір

дієслово – іменник

рухати – рух
випускати – випуск
розподілити – розподіл
обмінювати – обмін
споживати – спожива-нн-я
використати – використа-нн-я
спеціалізувати – спеціаліз-аці-я
виробити – вироб-ник
спожити – спожи-ва-ч

іменник – прикметник

село – сіль-ськ-ий
шкіра – шкір-ян-ий
взуття – взутт-єв-ий
галузь – галуз-єв-ий
розподіл – розподіль-н-ий
обмін – обмін-н-ий
роздріб – роздріб-н-ий
опт – опт-ов-ий

Лексико-граматичні конструкції

коли використовують (що?) = при використанні (чого?)

4

2

коли виробляють (що?) = при виробництві (чого?)

4

2

Приклади: Виробництво можливе тільки тоді, коли використовують три фактори виробництва. = Виробництво можливе тільки при використанні трьох факторів виробництва.

Дані матеріали використовують, коли виробляють взуття. = Дані матеріали використовують при виробництві взуття.

Питання: За яких умов можливе виробництво?

Де використовують дані матеріали?

виробляти (що?) можна при використанні (чого?)

4

2

Приклад: Виробляти продукцію можна при використанні трьох факторів виробництва.

Питання: За яких умов можна виробляти продукцію?

щоб виробляти/виробити (що?) повинен працювати (хто?)/(що?)

4

повинна

1

повинне

повинні

Приклади: Щоб виробити дану продукцію, повинен працювати весь завод.

повинна працювати вся галузь.

повинне працювати все підприємство.

Щоб виробити пару взуття, повинні працювати три галузі – сільське господарство, шкіряна і взуттєва промисловість.

Питання: Які умови необхідні, щоб виробити дану продукцію?

За яких умов можна виробити дану продукцію?

Які галузі повинні працювати, щоб виробити пару взуття?

(хто?) обмінює (що?) на (що?)

1

4

4

обмінювати/обміняти (що?) на (що?)

4

4

Приклади: Кожний виробник обмінює результати своєї праці на результати праці інших виробників.

В обмінному пункті можна обміняти долари та іншу вільно конвертовану валюту (ВКВ) на українську національну валюту – гривню.

Питання: На що обмінює виробник результати своєї праці?

Які обмінні операції можна здійснити в обмінному пункті?

ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ

(частина 2)

Кожний товар за своє "життя" проходить три стадії руху: виробництво, розподіл, споживання.

Виробництво. Виробляти що-небудь можна тільки при використанні трьох факторів виробництва: природних ресурсів (сировини), трудових ресурсів (людей) і виробничих ресурсів (інструментів, машин). Щоб виробити, наприклад, одну пару взуття, повинні працювати, принаймні, три галузі – сільське господарство, шкіряна і взуттєва промисловість. Кожне підприємство із цих трьох галузей робить свій внесок у виготовлення взуття. Це називається галузевою спеціалізацією.

Розподіл. Сучасна економіка настільки спеціалізована, що кожен робить щось одне, а потім обмінює результати своєї праці на результати праці інших людей. Такий обмін відбувається не прямо, а через складну систему розподілу товарів між виробниками і споживачами. До неї належать: комунікації (склади; засоби зв'язку: телефон, пошта, комп'ютерні мережі, газети, радіо, телебачення, реклама) і система оптової та роздрібно торгівлі.

Споживання. Споживання починається вже з розподілу та обміну товарами. Економіка існує, щоб задовольняти наші потреби в різноманітних товарах і послугах. Люди організують своє споживання так, як дозволяють їм їхні можливості.

Українсько-англо-німецький словник

валюта	currency	Währung
виготовлення	making	Herstellung, Erzeugung
використання	usage	Nutzung
вільно конвертована валюта (ВКВ)	hard currency	frei konvertierbare Währung
дозволяти/дозволити	let	erlauben, gestatten
засоби зв'язку	means of communication	Kommunikationsmittel
комп'ютерна мережа	computer network	Computernetzwerk
між	between	zwischen
можливість	possibility	Möglichkeit
називатися	be called	heißen
настільки	as far as	sosehr
обмінювати/обмінити (що?)	to change	(aus)tauschen; wechseln
оптова торгівля	wholesale trade	Großhandel
організувати	to organize	organisieren
пара взуття	a pair of shoes	ein Paar Schuhe
повинен	must	muß
починати(ся)/почати(ся)	to begin	beginnen
принаймні	at least	mindestens
проходити/пройти (що?)	to pass	ein Stadium durchlaufen
прямо	directly	direkt
робити/зробити внесок у (що?)	to contribute	einen Beitrag leisten zu
роздрібна торгівля	retail trade	Einzelhandel
розподіл	delivery	Verteilung, Distribution
рух	motion	Bewegung
рухатися (де?)/(куди?)	to move	sich bewegen
склад	warehouse	Lager
складний	complex	komplex, kompliziert
спеціалізація	specialization	Spezialisierung
спеціалізований	specialized	spezialisiert
стадія руху	stage of motion	Entwicklungsstufe; Stadium
шкіряна промисловість	leather industry	Lederindustrie

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

валюта	货币	ngoại tệ
виготовлення	生产, 制作	chuân bị
використання	用, 使用	sử dụng
вільно конвертована валюта (ВКВ)	货币自由流通	tỷ giá ngoại tệ
дозволяти/дозволити	可以, 允许	cho phép, tạo điều kiện
засоби зв'язку	联络工具	phương tiện nối liền, gắn liền

комп'ютерна мережа	计算机网络	mạng thông tin(máy tính)
між	在...之间	giữa
можливість	可能性	có thể
називатися	称, 叫做, 命名	tên gọi, gọi là
настільки	如此, 这么	đến mức, đến nơi
обмінювати/обміняти (що?)	交换	đổi, trao đổi
оптова торгівля	批发	hàng hóa, bán buôn
організувати	组织	tổ chức cơ quan
пара взуття	一双鞋	đôi giày
повинен	必须, 应该	cần
починати(ся)/почати(ся)	开始	bắt đầu
принаймні	最终	trong khuôn khổ, chừng mực
проходити/пройти (що?)	通行, 允许	nguồn gốc, xuất xứ, đi qua
прямо	直接	thẳng, thẳng phía trước
робити/зробити внесок у (що?)	投入, 存款, 贡献	mang đến, mang vào, cho vào
роздрібна торгівля	各种商业	từng loại hàng hóa
розподіл	区分	phân chia, chia đôi
рух	进步	chuyên động, vận chuyển
рухатися (де?)/(куди?)	前进	dịch chuyển
склад	仓库	kho tàng, kho chứa, kho vật tư
складний	复杂的	khó, khó khăn, phức tạp
спеціалізація	专业的	chuyên ngành
спеціалізований	使专门化	tạo thành chuyên ngành
стадія руху	进步阶段	giai đoạn vận động
шкіряна промисловість	制草业, 皮草业	công nghiệp da

Завдання

1. Відповідайте на питання.

- Назвіть три стадії руху товару.
 Які фактори необхідні для виробництва?
 Що таке галузева спеціалізація?
 Як відбувається обмін товарами між виробниками і споживачами?
 Що входить у розподільну систему?
 Що ви можете сказати про споживання?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Товари рухаються на (ринок), рух (товар), три стадії (рух) товару, пройти (стадія) руху, випускати (продукція), випуск (продукція), фактори (виробництво), використання (три) факторів виробництва, розподіляти (товари), розподіл (товар), галузева (спеціалізація), обмінювати (товари), облік (товар), обмін (валюта), обмін товарами відбувається через (система) розподілу, засоби (зв'язок), комп'ютерні (мережі), оптова (торгівля), купувати (опт), система оптової і роздрібної (торгівля), споживати (товари) і (послуги), споживання (товари) і (послуги), задовольняти (потреби), задоволення (потреби), потреби в (товари) і (послуги), організувати (споживання).

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

рухати –	виробити –
розподілити –	спеціалізувати –
спожити –	обміняти –
використати –	

б) Утворіть прикметники від іменників.

промисловість –
виробництво –
розподіл –

село –
роздріб –
шкіра –

обмін –
взуття –

в) Змініть дані словосполучення за зразком.

Зразок: рухати товари – рух товарів
виробляти продукцію –
розподілити товари –
спожити продукцію –
використати матеріали –
обмінювати валюту –

4. Читайте, перекладайте. Наведіть свої письмові тлумачення, використовуючи зразок.

Зразок: Сільське господарство – це

Сільське господарство, шкіряні вироби, виробничі ресурси, розподільна система, споживчий ринок, взуттєва промисловість, промислове виробництво, спеціалізований магазин, обмінний пункт.

5. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

виробляти (що?) можна при використанні (чого?)

4

2

щоб виробляти/виробити (що?), повинен працювати (хто?)/(що?)

4

1

(хто?) обмінює (що?) на (що?)

1

4

4

6. Замініть дані речення синонімічними за зразком.

Зразок: Дане устаткування використовують, коли виробляють взуття. = Дане устаткування використовують у виробництві взуття.

1. Споживання починається вже тоді, коли розподіляють і обмінюють товари.
2. Розподіл відбувається, коли виробники обмінюють результати своєї праці на результати праці інших людей.
3. Виробництво взуття можливе, коли працюють, принаймні, три галузі.
4. Рух товарів відбувається, коли їх розподіляють через систему оптової і роздрібної торгівлі.

7. Поставте питання до наданих речень.

1. Виробляти що-небудь можна тільки при використанні трьох факторів виробництва.
2. Щоб зробити автомобіль, повинно працювати багато галузей промисловості.
3. Виробники обмінюють свої товари на товари інших виробників.

8. Закінчіть дані речення.

Існує три стадії руху товару:
Щоб зробити пару взуття, повинні
Кожне підприємство робить
Обмін товарами відбувається через
У систему розподілу входять
Економіка існує, щоб
Люди організують своє споживання так,

9. Перекажіть текст.

Тема 7. РИНОК ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Обмін товарів

Обмінювати, обміняти, обмінювати (що?) на (що?), обмінювати товари на інші товари, обмін, обмін (чого?) на (що?), обмін товарів на інші товари.

Відбуватися/відбутися, відбувається, (що?) відбувається (де?), обмін товарів відбувається на ринку.

Різновид, різновид (чого?), різновид товарів, різновид ринку.

Продавець і покупець

Зустрічатися/зустрітися (де?), зустрічатися на ринку, (хто?) зустрічається (де?), продавець і покупець зустрічаються на ринку, зустрічатися/зустрітися з (ким?), зустрічатися з продавцем, (хто?) зустрічається з (ким?), покупець зустрічається з продавцем; віч-на-віч, покупець і продавець зустрічаються віч-на-віч.

Передавати/передати (що?), передавати товар, передавати/передати (що?) (кому?), передавати товар покупцеві, (хто?) передає (що?) (кому?), продавець передає товар покупцеві; з рук у руки, передавати з рук у руки, передавати товар з рук у руки.

Домовлятися/домовитися з (ким?), домовитися з покупцем, (хто?) домовляється з (ким?), продавець домовляється з покупцем; домовлятися/домовитися про (що?), домовитися про купівлю-продаж, (хто?) домовляється про (що?), покупець і продавець домовляються про купівлю-продаж товару.

Здійснювати/здійснити (що?), здійснити операцію, (хто?) здійснює (що?), покупець і продавець здійснюють операцію, здійснювати операцію (як?), здійснювати операцію за факсом, здійснювати операцію за телефоном, здійснювати операцію за допомогою комп'ютерної мережі.

Ринок

Діяч, діяльність, діяльність з (чого?), діяльність з продажу товару, діяльність з продажу і купівлі товарів.

Принцип, принципи, економічне життя країни, принцип економічного життя країни.

Воля, вільний, вільний обмін (чим?), вільний обмін товарами, вільний обмін між (ким?) і (ким?), вільний обмін між продавцями і покупцями.

Матеріал, матеріальний, матеріальні цінності, матеріальна відповідальність.

Брати участь, брати участь в (чому?), брати участь в обміні, учасник (чого?), учасник ринкового обміну.

Витрачати/витратити (що?) = затратити/затратити (що?), затратити кошти.

Ризикувати/ризикнути (чим?), ризикувати коштами.

Конкурувати з (ким?), конкурувати з виробниками, конкуренція між (ким?), конкуренція між виробниками, конкуренція за (що?), конкуренція за споживачів, конкуренція (де?), конкуренція на ринку.

Словотвір

дієслово – іменник

продавати – продавець

покупати – покупець

продати – прода-ж

купувати – куп-івл-я

організувати – організ-аці-я

витратити – витрат-а

конкурувати – конкур-енці-я, конкур-ент

ризикувати – ризик

прикметник + іменник – іменник

різний вид – різновид

Лексико-граматичні конструкції

(що?) відбувається (де?)

1

6

Приклад: Обмін товарів відбувається на ринку

Питання: Де відбувається обмін товарів?
Що відбувається на ринку?

(хто?) домовляється про (що?)

1

4

Приклад: Продавець і покупець домовляються про купівлю і продаж товару.

Питання: Хто домовляється про купівлю і продаж товару?
Про що домовляються продавець і покупець?

(хто?) домовляється з (ким?) про (що?)

1

5

4

Приклад: Покупець домовляється з продавцем про купівлю товару.

Питання: Хто домовляється про купівлю товару?
З ким домовляється покупець?
Про що домовляється покупець?

(хто?) здійснює (що?)

1

4

Приклад: Продавець і покупець здійснюють операцію.

Питання: Що здійснюють продавець і покупець?
Хто здійснює операцію?

(що?) містить у собі (що?)

1

4

Приклад: Ринок містить у собі принципи вільного обміну, матеріальної відповідальності і конкуренції.

Питання: Які принципи містить у собі ринок?

РИНОК ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Обмін товарів на інші товари або гроші відбувається на ринку. Ринком зазвичай називають спеціальну ділянку в місті або селі, де продають та купують. Але це тільки один різновид ринку.

Іноді продавець і покупець зустрічаються віч-на-віч, і товар передається з рук у руки. У деяких випадках продавець і покупець зустрічаються, щоб тільки домовитися про купівлю і продаж товару. А іноді продавець і покупець взагалі не бачать один одного і здійснюють операцію за телефоном, факсом або за допомогою комп'ютерної мережі.

Отже, ринок – це не місце для обміну, а сам обмін, діяльність з продажу та купівлі товарів.

Ринок – це загальний принцип організації економічного життя країни, що містить у собі наступні принципи:

- по-перше, це вільний обмін між продавцями і покупцями;
- по-друге, це реальна матеріальна відповідальність учасників ринкового обміну, оскільки продавці і покупці на ринку витрачають власні кошти і ризикують ними;
- по-третє, це конкуренція між виробниками (продавцями товарів і послуг) за споживачів (покупців їхньої продукції).

Українсько-англо-німецький словник

брати участь в (чому?)	to take part in	teilnehmen
взагалі	at all	überhaupt
витрачати / витратити (що?) на (що?)	to spend	ausgeben, aufwenden
відбуватися/відбутися (де?)	to take place	stattfinden
відповідальність	responsibility	Verantwortung
вільний обмін	free exchange	freier Tausch
віч-на-віч	side by side	von Angesicht zu Angesicht
діяльність з продажу товару	sales activity	Verkaufstätigkeit
домовлятися/домовитися з (ким?)	to agree	übereinkommen, vereinbaren
з рук у руки	from hands to hands	von Hand zu Hand
загальний	general	allgemein
здійснювати / здійснити угоду	to make a bargain	ein Geschäft abschließen
зустрічатися / зустрітися (де?)	to meet	sich treffen
іноді	sometimes	manchmal
конкурувати з (ким?) / за (що?)	to compete	konkurrieren
матеріальні цінності	material values	materielle Werte
місце	place	Ort
наступний	following	folgende(r), (s)
передавати / передати (що?)/(кому?)	to give	(über)geben
покупець	customer	Käufer, Kunde
по-перше, по-друге, по-третє	first, second, third (<i>adv.</i>)	erstens, zweitens, drittens
принцип	principle	Prinzip
продавець	seller	Verkäufer
ризикувати / ризикнути (чим?)	to take a risk of	etwas riskieren
різновид	type	Variante
свобода	freedom	Freiheit
у деяких випадках	sometimes	in manchen Fällen, manchmal

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

брати участь в (чому?)	参与	tham gia, tham dự
взагалі	总之	chung, tất cả
витрачати / витратити (що?) на (що?)	花费, 用掉	chi tiêu, tiêu phí
відбуватися / відбутися (де?)	发生	nguồn gốc, xuất xứ
відповідальність	责任	trách nhiệm
вільний обмін	自由交换	tự do trao đổi
віч-на-віч	面对面	mặt đối mặt
діяльність з продажу товару	销售活动	băng hoạt động bán hàng hóa
домовлятися / домовитися з (ким?)	谈判, 商谈	hợp đồng, bản giao kèo
з рук у руки	手牵手	tay cầm tay, tay trong tay
загальний	全体, 公用	chung
здійснювати / здійснити угоду	签订合同	ký kết hợp đồng
зустрічатися / зустрітися (де?)	接, 会见, 碰面	gặp gỡ
іноді	有时	thỉnh thoảng
конкурувати з (ким?) / за (що?)	竞争	cạnh tranh với ai, (với cái gì)
матеріальні цінності	物价	giá trị, tri giá vật chất
місце	位置, 地位	chỗ, địa điểm
наступний	下一个	tiếp sau, kế tiếp
передавати / передати (що?)/(кому?)	转交	chuyển, vận chuyển

покупець	顾客, 买主	mua, người mua
по-перше, по-друге, по-третє	第一; 第二; 第三	trong cái thứ nhất-thứ hai-thứ ba
принцип	原则	nguyên tắc, quy chế
продавець	售货员	người bán
ризикувати / ризикнути (чим?)	冒险	mạo hiểm, đánh liều
різновид	异种, 不同种类	các loại, nhiều loại
свобода	自由	tự do
у деяких випадках	有些时候	một số trường hợp

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Що таке ринок?

Які різновиди ринку ви знаєте?

Які риси містить у собі ринок як загальний принцип економічного життя країни?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Обмінювати (товари) на (інші товари), обмін (товари) на (інші товари), обмін товарів відбувається на (ринок), різновид (ринок), покупець зустрічається з (продавець), продавець передає товар (покупець), продавець домовляється з (покупець), домовлятися про (купівля-продаж), здійснити (операція), здійснити операцію за (телефон), здійснити операцію за допомогою (комп'ютерна мережа), діяльність з (продаж) товару, принцип (економічне життя) країни, вільний обмін (товари), вільний обмін між (продавці) і (покупці), брати участь в (обмін), учасник (ринковий обмін), затратити (кошти), ризикувати (кошти), конкурувати з (виробники), конкуренція між (виробники), конкуренція за (споживачі), конкуренція на (ринок).

3. Визначте, від яких слів утворені дані іменники і прикметники.

Продавець, продаж, покупець, купівля, організація, витрати, відповідальність, матеріальний, вільний, ринковий, обмін, витрати, конкуренція, ризик, різновид.

4. Складайте словосполучення за зразком.

Зразок: продаж, товар – продаж товару

Купівля, товар; різновид, ринок; учасник, обмін; конкуренція, виробники; принцип, організація; економічне життя, країна; обмін, товари.

5. Доповніть таблицю відповідними однокореневими словами.

Дієслово	Іменник	Прикметник
конкурувати відповідати	ризик економіка організація	конкурентний відповідальний ризикований
економити		організаційний виробничий
виробляти		

6. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) відбувається (де?)

1

6

(хто?) здійснює (що?)

1

4

(що?) містить у собі (що?)

1

4

7. Вживайте слова в дужках у правильній формі.

Обмін (товари) відбувається на (ринок). (Ринок) називають місце (продаж і купівля) товарів. Продавець і покупець домовляються про (купівля) і (продаж) товару. Продавець і покупець здійснюють (угода). Ринок – це не місце (обмін), а сам обмін. Ринок містить у собі (свобода) ринкового обміну, (реальна матеріальна відповідальність) і (конкуренція).

8. Закінчіть дані речення.

Обмін товарів відбувається Ринком називають Але продавець і покупець не завжди зустрічаються ... і передають товар Ринок – це не місце обміну, а Ринок – це загальний принцип Він містить у собі

9. Перекажіть текст.

Тема 8. ГРОШІ В ЕКОНОМІЦІ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Гроші

Обмінювати/обміняти (що?), обмінювати товари, обмінювати/обміняти (що?) на (що?), обмінювати товар на товар, обмін (чим?), обмін товарами.

Необхідний, необхідна, необхідне, необхідні, необхідно = потрібно, (що?) робить необхідним (що?); спеціалізація робить необхідним обмін товарами.

Порівнювати/порівняти (що?), порівнювати результати праці, порівняння (чого?), порівняння результатів праці.

Віддавати/віддати (що?) за (що?), віддавати гроші за товар.

Порівнювати/порівняти (що?) з (чим?), порівнювати товари один з одним; товар-еквівалент, порівнювати товари з одним товаром-еквівалентом.

Благородний метал, благородні метали, золото і срібло.

Ставати/стати (ким?)/(чим?), став, стала, стало, стали, благородні метали стали товаром-еквівалентом.

Грошовий еквівалент, грошова маса, грошовий обіг, забезпечувати/забезпечити (що?)/(чим?), забезпечити обмін, забезпечити грошми, (що?) забезпечує (що?), гроші забезпечують обмін товарами, гроші – це засіб обміну.

Вартість і ціна

Коштувати, коштує, (що?) коштує (скільки?), товар коштує тисячу доларів, скільки коштує товар, вартість (чого?), вартість товару, міра вартості.

Продавати \neq купувати, продавати/продати (що?), продавати товар, продавати за (що?), продавати за гроші, купувати/купити (що?), купувати товар, купувати за (що?), купувати за гроші, купувати/купити (що?), купувати товар.

Правити (що?) за (що?), правити гроші за товар.

Ціна, цінний, цінні папери, цінність (чого?), цінність товару.

Виразати/виразити (що?) в (чому?), виразати вартість у грошах, виражений, виражена; ціна – це вартість товару, виражена в грошах.

Різний, різниця, різниця між (чим?) і (чим?), різниця між вартістю і ціною.

Число, конкретне число, числовий, числове значення.

Показувати/показати (що?), показує вартість, відображати = показувати, відображати (що?), відображати уявлення, (що?) відображає (що?), ціна відображає уявлення про цінність товару = ціна показує уявлення про цінність товару.

Словотвір

Зверніть увагу на ступені порівняння прикметників.

зручний – зручн-іш-ий – най-зручніший
високий – вищ-ий – най-вищий
низький – ниж-ч-ий – най-нижчий
великий – більший – най-більший

дієслово – іменник	прикметник – іменник
коштувати – кошт-и	цінний – цінн-ість
порівняти – порівня-нн-я	вартий – варт-ість
забезпечити – забезпеч-енн-я	різний – різн-иц-я
уявляти – уявл-енн-я	
міряти – мір-а	

Лексико-граматичні конструкції

(що?) робить необхідним (що?)

1

4

Приклад: Спеціалізація в економіці робить необхідним обмін товарами.

Питання: Що робить необхідним обмін товарами?

(хто?)/(що?) став (ким?)/(чим?)

1

стала

5

стало

стали

Приклади: Він став менеджером цієї фірми.

Вона стала хазяйкою кафе.

Підприємство стало банкрутом.

Гроші стали товаром.

Питання: Ким він став?

Хто став менеджером цієї фірми?

Ким вона стала?

Хто став хазяйкою кафе?

Чим стали гроші?

Що стало товаром?

(що?) забезпечує (що?)

1

4

Приклад: Гроші забезпечують обмін товарами.

Питання: Що забезпечують гроші?

Що забезпечує обмін товарами?

(що?) відображає (що?)

1

4

Приклад: Вартість відображає уявлення про цінність товару.

Питання: Що відображає вартість?

Що відображає уявлення про цінність товару?

Синонімічна конструкція: (що?) показує (що?)

1

4

Приклад: Вартість показує уявлення про цінність товару.

Питання: Що показує вартість?

Що показує уявлення про цінність товару?

(хто?)/(що?) вищий, ніж (хто?)/(що?)

1

вища

1

вище

вищі

Приклади: Мій брат вищий, ніж я.

Вартість автомобіля вища, ніж вартість велосипеда.

Це дерево вище, ніж те дерево.

Ціни на цей товар вищі, ніж ціни на інші товари.

Питання: Хто вищий, ніж я?

Вартість якого товару вища, ніж вартість велосипеда?

Яке дерево вище, ніж те дерево?

Ціни на що вищі, ніж ціни на інші товари?

Синонімічна конструкція: (хто?)/(що?) більший від (кого?)/(чого?)

1	більша	2
	більше	
	більші	

- Приклади: Мій брат більший від мене.
Вартість автомобіля більша від вартості велосипеда.
Це дерево більше від того дерева.
Ціни на цей товар більші від цін на інші товари.
- Питання: Хто більший від мене?
Вартість якого товару більша від вартості велосипеда?
Яке дерево більше від того дерева?
Ціни на що більші від цін на інші товари?

ГРОШІ В ЕКОНОМІЦІ

Спеціалізація в економіці робить необхідним обмін товарами. Як порівняти результати праці різних виробників? Скільки пар взуття потрібно віддати за автомобіль? Скільки кілограмів зерна – за комп'ютер?

Багато століть тому люди обмінювали товар на товар. Поступово люди зрозуміли, що зручніше порівнювати товари не один з одним, а з якимось одним товаром-еквівалентом. У різних народів у різний час такими товарами були: худоба, хутро, чай, черепашки. Поступово товаром-еквівалентом стали благородні метали – золото і срібло. Так з'явилися гроші.

Гроші забезпечують обмін товарами між виробниками і споживачами. Гроші – це засіб обміну.

Однак, щоб продавати або купувати, необхідно знати, скільки грошей потрібно правити або віддавати за конкретний товар (або необхідно знати, скільки коштує товар).

Кожний товар має свою вартість. Гроші – це міра вартості товару. Вартість товару, виражена в грошах, називається ціною.

Існує різниця між вартістю і ціною.

Ціна – це конкретне число, що показує, скільки коштує товар у цей момент у певному магазині.

Вартість не має числового значення. Вона відображає деякі загальноприйняті уявлення про цінність певного товару.

Наприклад, відомо, що вартість автомобіля вища, ніж вартість велосипеда, а вартість літака більша від вартості автомобіля.

Українсько-англо-німецький словник

автомобіль	car	Auto
багато століть тому	many centuries ago	vor vielen Jahrhunderten
благородні метали	precious metals	wertvolle Metalle
вартість	value	Wert
велосипед	bicycle	Fahrrad
виражати / виразити в (чому?)	to express in	ausdrücken in
виражений	expressed	ausgedrückt
віддавати / віддати (що?)/(кому?)	here: to give	hier: geben
відображати / відобразити (що?)	to reflect	widerspiegeln
відомо	it is known	es ist bekannt
гроші	money	Geld
грошовий обіг	money circulation	Geldumlauf
забезпечувати / забезпечити (що?)/(чим?)	to provide	gewährleisten
загальноприйнятий	generally accepted	allgemeingültig; üblich
золото	gold	Gold

зрівнювати / зрівняти (що?)	to compare	vergleichen
зручний	comfortable	bequem
з'являтися / з'явитися	to appear	entstehen
конкретний	specific	konkret
коштувати	to cost	kosten
купувати / купити (що?)/(де?)	to buy	kaufen
літак	plane	Flugzeug
міра	measure	Maß(einheit)
необхідний	necessary	notwendig
певний	certain	bestimmter
показувати / показати (що?)	to show	zeigen
порівнювати / порівняти (що?)	to compare	vergleichen
поступово	step by step	nach und nach, allmählich
правити (що?) за (що?)	to ask, to charge	fordern, verlangen
різниця між (чим?) і (чим?)	difference between	Unterschied zwischen
скільки коштує	how much is...	wieviel kostet...
срібло	silver	Silber
у даний момент	at the moment	im gegebenen Augenblick
уявлення	imagination	Vorstellung
худоба	cattle	Vieh
хутро	fur	Pelz
ціна	price	Preis
цінні папери	securities	Wertpapiere
цінність	value	Wert
черепашка	cockle-shell	kleine Muschel
число	number	(An-)Zahl
числове значення	numerical value	Zahlenwert

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

автомобіль	汽车	xe hơi, xe ô tô
багато століть тому	许多世纪前	hiều thế kỷ đã qua
благородні метали	贵金属	kim loại quý hiếm
вартість	价值	giá cả
велосипед	自行车	xe đạp
виражати / виразити в (чому?)	表达	biểu hiện
виражений	表现	biểu hiện, rõ nét
віддавати / віддати (що?)/(кому?)	给予	trả lại
відображати / відобразити (що?)	表现, 映出, 反映	phản ánh, thể hiện, biểu hiện
відомо	众所周知	nổi bật, nổi tiếng
гроші	钱	tiền, tiền tệ
грошовий обіг	货币流通	vòng quay của đồng tiền
забезпечувати / забезпечити (що?)/(чим?)	供养, 保障	bảo đảm, đảm bảo
загальноприйнятий	通行的, 通用的	thừa nhận. đc công nhận
золото	金子	vàng
зрівнювати / зрівняти (що?)	比较, 相比	cân bằng
зручний	方便	thuận tiện, thuận lợi
з'являтися / з'явитися	出现, 呈现	xuất hiện
конкретний	具体的	chuẩn mực, chính xác
коштувати	值	giá cả
купувати / купити (що?)/(де?)	买, 购买	mua, người mua

літак	飞机	máy bay
міра	标准	khuôn khổ, kích thước
необхідний	必须的	cần thiết
певний	固定的	xác định, xác nhận, phân chia
показувати / показати (що?)	出示, 给...看	chỉ, cho xem
порівнювати / порівняти (що?)	对比	những đại lượng (so sánh)
поступово	一步步地, 慢慢的	nâng thang, từng bậc, từng cấp
правити (що?) за (що?)	需求, 要求	nói thách, nói tăng giá
різниця між (чим?) і (чим?)	在...之间	giữa sự khác nhau
скільки коштує	多少钱	giá bao nhiêu
срібло	银	bạc
у даний момент	当时, 现在	trong thời điểm đó
уявлення	报告, 演出	là, nó là
худоба	牲畜	gia súc, thú vật
хутро	毛皮	bộ lông thú, da thú
ціна	价格 (钱)	giá
цінні папери	证券	giấy tờ có giá, giấy tờ giá trị
цінність	价值	giá trị, trị giá
черепашка	贝壳	vỏ sò, vỏ ốc (vỏ bọc)
число	数字	số
числове значення	数值	nhận biết thông số

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Що робить необхідним обмін товарами?

Чому з'явилися гроші?

Яка роль ціни в економіці?

Що таке ціна?

Яка різниця між вартістю і ціною?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Спеціалізація в (економіка), обмін (товари), результати (праця), порівняти (результати), люди обмінювали (товар) на (товар), порівнювати (товари) з (один товар – еквівалент), благородні метали стали (товар-еквівалент), гроші забезпечують обмін (товари) між (виробники) і (споживачі), засіб (обмін), скільки (гроші) потрібно віддати за (конкретний товар), скільки коштує (товар), товар має (своя вартість), міра (вартість) товару, різниця між (вартість) і (ціна), скільки коштує товар у (цей момент) у (певний магазин), вартість не має (числове значення), уявлення про (цінність), цінність (певний товар), вартість (автомобіль), вартість (літак) більша від (вартість) автомобіля.

3. Знайдіть однокореневі слова і поєднайте їх парами.

Зразок: цінний – цінність.

Уявляти, коштувати, забезпечити, виробничий, міряти, порівняльний, забезпечення, різний, продаж, виробник, порівняння, зрівняти, продати, покупець, купувати, кошти, забезпечити, уявлення, міра, різниця.

4. Читайте, перекладайте. Наведіть свої письмові тлумачення, використовуючи зразок.

Зразок: Виробничі сили – це

Виробничі сили, роздрібна ціна, оптова ціна, купівельний попит, ціна на товар, ціновий показник, забезпечувати товарами, забезпечена людина, порівняльний аналіз цін, продажна ціна, вартість товару.

5. Складіть словосполучення за зразком.

Зразок: Вартість, товар – вартість товару

забезпечення, продукти –
порівняння, результати праці –
зрівняння, ціни на товари –
виробник, товари і послуги –
продаж, товари –

6. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) робить необхідним (що?)

1

4

(що?) забезпечує (що?)

1

4

(що?) відображає (що?)

1

4

(хто?)/(що?) вищий, ніж (хто?)/(що?)

1

1

(хто?)/(що?) більший від (кого?)/(чого?)

1

2

7. Замініть дані речення синонімічними за зразком.

Зразок: Порівняння товарів з товаром-еквівалентом зручніше, ніж порівняння товарів одного з одним. = Порівняння товарів з товаром-еквівалентом зручніше від порівняння товарів одного з одним.

Купівельний попит на продукти харчування вищий, ніж купівельний попит на автомобілі.

Ціни на цей товар вищі, ніж ціни на інші товари.

Оптова ціна нижча, ніж роздрібна ціна.

Вартість золота більша, ніж вартість срібла.

8. Доповніть дані речення.

Спеціалізація в економіці обмін товарами. Раніше люди обмінювали ... на Однак зручніше порівнювати товари з одним Поступово золото і срібло стали Так з'явилися гроші. Гроші забезпечують ... товарами між ... і Гроші – це Кожний товар має Гроші – ... вартості товару. Існує ... між вартістю і ціною. Ціна ... , скільки коштує ... у певному магазині. Вартість ... загальноприйняті уявлення про цінність товару.

9. Перекажіть текст.

Тема 9. КОНКУРЕНЦІЯ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Ринок і конкуренція

Ринок, конкуренція, пов'язаний, пов'язана, пов'язане, пов'язані, тісно пов'язані, ринок і конкуренція тісно пов'язані між собою.

Походити від (чого?), походить від латинського слова, (що?) походить від (чого?), слово «конкуренція» походить від латинського «concurrere».

Означати (що?), означати «суперництво», (що?) означає (що?), слово «concurrere» означає «стикатися», слово «конкуренція» означає «суперництво».

Стикатися/зіткнутися з (ким?)/(чим?), стикатися з проблемами, (хто?) стикається з (чим?), вони стикаються з проблемами, ми зіткнулися з проблемами, стикатися між собою, (хто?)/(що?) стикається між собою, економічні інтереси різних виробників стикаються між собою.

Залучати/залучити (кого?)/(що?), залучати покупців, залучення (кого?)/(чого?), залучення покупців, залучення коштів.

Знижувати/знижити (що?), знижувати ціни, зниження (чого?), зниження цін.

Підвищувати/підвищити (що?), підвищувати ціни, підвищення (чого?), підвищення цін.

Поліпшувати/поліпшити (що?), поліпшувати якість товарів, поліпшення (чого?), поліпшення якості товарів.

Проводити/провести (що?) проводити рекламну кампанію; проведення (чого?), проведення рекламної кампанії.

Конкуренція

Конкурувати, конкурувати між собою, (хто?) конкурує між собою, фірми конкурують між собою.

Конкурувати, щоб (що з/робити?); фірми конкурують, щоб продати товар; покупці конкурують, щоб купити певний товар.

Конкуренція, конкуренція (чия?), конкуренція продавців, конкуренція покупців, конкуренція капіталів.

Оплата товарів

Платити/заплатити (що?), заплатити гроші, заплатити гроші за (що?), заплатити гроші за товар, плата за (що?), плата за товар.

Оплачувати/оплатити (що?), оплачувати покупку, оплачувати товар, оплачувати послуги, оплата (чого?), оплата товарів.

Переплачувати/переплатити за (що?), переплатити за товар, переплатити понад ціну продавця, переплата за (що?), переплата за товар.

Інвестиції

Інвестувати (що?), інвестувати кошти, інвестувати гроші, інвестувати гроші (куди?)/в (що?), інвестувати гроші в економіку, інвестиція, інвестиції, інвестор.

Інвестувати = вкладати/вкласти (що?), вкладати гроші, вкладати гроші (куди?)/в (що?), вкладати гроші в банк, вкладати гроші в економіку, вклад, грошовий вклад, вкласти гроші в бізнес, вносити гроші, грошові внески.

Словотвір

дієслово – іменник

зіткнути – зіткн-енн-я
залучити – залуч-енн-я
знижити – зниж-енн-я
поліпшити – поліпш-енн-я
провести – провед-енн-я
платити – плат-а
оплатити – оплат-а
переплатити – переплат-а
вкладати – вклад
внести – внес-ок

Лексико-граматичні конструкції

(що?) походить від (чого?)

1

2

Приклад: Слово «конкуренція» походить від латинського «concurrere».

Питання: Яке слово походить від латинського «concurrere»?
Від якого слова походить слово «concurrere»?

(хто?)/(що?) конкурує з (ким?)/(чим?)

1

5

Приклад: Продукція даного заводу успішно конкурує з продукцією інших виробників.
Ця фірма успішно конкурує з іншими.

Питання: З чим успішно конкурує продукція даного заводу?
З ким конкурує ця фірма?

(хто?) конкурує між собою

1

Приклад: Іноді покупці конкурують між собою.

Питання: Хто конкурує між собою?

(хто?) конкурує за (кого?)/(що?)

1

4

Приклад: Продавці конкурують за покупців.

Питання: Хто конкурує за покупців?
За кого конкурують продавці?

(хто?) конкурує за те, щоб (з/робити що?)

1

Приклад: Інвестори конкурують за те, щоб вкладати гроші в найбільш вигідні галузі економіки.

Питання: Хто конкурує за те, щоб вкладати гроші в найбільш вигідні галузі економіки?
За що конкурують інвестори?

(хто?) вкладає гроші в (що?)

1

4

Приклад: Інвестори вкладають гроші в економіку цієї країни.

Питання: Хто вкладає гроші в економіку цієї країни?
У що вкладають гроші іноземні інвестори?

КОНКУРЕНЦІЯ

Ринок і конкуренція тісно пов'язані між собою. Слово «конкуренція» походить від латинського «conspicere» – «стикатися» і означає «суперництво».

В економіці конкуренцією називається зіткнення економічних інтересів. Продавці товарів і послуг конкурують між собою. Щоб залучити якнайбільше покупців, вони знижують ціни, поліпшують якість товарів, проводять активну рекламну кампанію.

Іноді покупці конкурують між собою, щоб купити певний товар. У цьому випадку вони звичайно переплачують за нього понад ціну продавця.

Таким чином, є конкуренція продавців і конкуренція покупців.

Існує також і конкуренція капіталів. Інвестори конкурують за те, щоб вкладати гроші в найбільш вигідні галузі економіки.

Українсько-англо-німецький словник

вигідний	profitable	vorteilhaft, gewinnbringend, lohnend
вкладати / вкласти (що?)	to invest	investieren, anlegen
грошовий вклад	deposit	Einlage, Deposit
грошові внески	investments	Investitionen, Kapitalanlagen
залучати / залучити (кого?)/(що?)	to attract	anziehen, anlocken
знижувати / знизити (що?)	to reduce, to cut down	senken, reduzieren, verringern
інвестувати (що?)	to invest	investieren
іноді	sometimes	manchmal
конкуренція	competition	Konkurrenz
між собою	between each other	untereinander
оплачувати / оплатити (що?)	to pay for	bezahlen
переплачувати/переплатити за (що?)	to overpay for	zu viel zahlen
підвищувати / підвищити (що?)	to increase	erhöhen
платити / заплатити за (що?)	to pay for	zahlen für
пов'язаний	linked, connected	verbunden
поліпшувати/поліпшити (що?)	to improve	verbessern
походити від (чого?)	to come from	(ab)stammen; herrühren von
проводити / провести (що?)	to carry on	durchführen
рекламна кампанія	advertisement campaign	Werbekampagne
ринок	market	Markt
стикатися / зіткнутися з (ким?) / з (чим?)	to clash	kollidieren, aufeinanderstoßen
суперництво	rivalry	Wettbewerb, Konkurrenz
таким чином	so	auf diese Weise, so, also
тісно пов'язаний	closely connected	eng verbunden

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

вигідний	自利的	thuận tiện, thuận lợi
вкладати / вкласти (що?)	放入, 投入	vào, cho vào, đưa vào, để vào
грошовий вклад	金钱贡献	gửi tiền
грошові внески	金钱投资	đầu tư vào, vốn bỏ vào, hùn vốn
залучати / залучити (кого?)/(що?)	吸引, 注意力	lôi cuốn, hấp dẫn, quên rũ
знижувати / знизити (що?)	降低	giảm, hạ
інвестувати (що?)	投资	đầu tư

іноді	有时	thỉnh thoảng
конкуренція	竞争	sự cạnh tranh, ganh đua
між собою	彼此之间	giữa hai sự việc
оплачувати / оплатити (що?)	支付	chi trả
переплачувати / переплатити за (що?)	多支, 多付	mua hớ, mua đắt
підвищувати / підвищити (що?)	长, 提高	nâng lên, cao lên
платити / заплатити за (що?)	付, 支付	thanh toán
пов'язаний	联系, 关系	liên kết, nối kết, gắn liền
поліпшувати / поліпшити (що?)	改善	tốt lên, tốt hơn
походити від (чого?)	发生	nguồn gốc
проводити / провести (що?)	送, 伴送	dẫn dắt
рекламна кампанія	广告公司	chiến dịch, (đợt), quảng cáo
ринок	市场	thị trường, chợ
стикатися / зіткнутися з (ким?) / з (чим?)	遇到, 碰到, 接到	đây, xô đẩy, va chạm
суперництво	对抗, 竞争	cạnh tranh, tranh đua, ganh đua
таким чином	总而言之	kết quả như thế, như vậy
тісно пов'язаний	联系紧密	liên quan chặt chẽ

Завдання

1. Відповідайте на питання.

Що означає слово конкуренція?

Що називається конкуренцією в економіці?

Як продавці товарів і послуг конкурують між собою?

Що таке конкуренція покупців?

Що можна сказати про конкуренцію капіталів?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Слово «конкуренція» походить від (латинське слово) «concurrere», слово «конкуренція» означає («суперництво»), зіткнення (економічні інтереси), продавці (товари і послуги), залучити якнайбільше (покупці), знижувати (ціни), поліпшувати (якість) товарів, проводити (активна рекламна компанія), купити (певний товар), переплатити за (товар), понад (ціна) продавця, конкуренція (продавці), конкуренція (покупці), конкуренція (капітали), вкладати (гроші) в найбільш (вигідні галузі) економіки.

3. Випишіть в окремі групи однокореневі слова.

Оплатити, конкурувати, інвестувати, підвищувати, вкладати, поліпшувати, конкуренція, заплатити, інвестор, підвищення, поліпшення, інвестиція, конкуренція, оплата, вкладник, підвищуватися, переплачувати, конкурентний, підвищити, переплата, конкурентноздатність, вклад, конкурентноздатний.

4. Знайдіть слова з протилежним значенням.

підвищувати	погіршення
поліпшення	знижувати
продавати	зниження
поліпшувати	погіршувати
підвищення	купувати
продавець	купівля
продаж	покупець

5. а) Утворіть іменники від дієслів.

знизити –	вкласти –
поліпшити –	оплатити –
залучити –	платити –
провести –	переплатити –
зіткнути –	внести –

б) Замініть дані словосполучення словосполученнями з віддієслівними іменниками за зразком.

Зразок: знизити ціни – зниження цін

залучити покупців –
поліпшити якість товару –
провести рекламну кампанію –
оплатити послуги –
вкласти кошти –

6. Знайдіть у тексті і виписіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) походить від (чого?)

1

2

(хто?) конкурує між собою

1

(хто?) конкурує за те, щоб (з/робити що?)

1

7. а) Вживайте слова в дужках у правильній формі. Поставте питання до утворених речень.

На ринку товарів і послуг виробники конкурують за (споживач). Щоб конкурувати з (інші фірми), вони знижують ціни і поліпшують якість продукції. Іноді покупці конкурують (між собою). Вони конкурують за те, щоб (купити) певний товар. Інвестори вкладають гроші в (економіка) країни. Вони теж (конкурувати) між собою. Вони конкурують за те, щоб (вкласти) гроші в найбільш вигідні галузі (економіка).

б) Відповідайте на питання.

Хто конкурує за споживача на ринку товарів і послуг?
За що конкурують споживачі на ринку товарів і послуг?
Що роблять виробники, щоб конкурувати з іншими фірмами?
За що іноді конкурують між собою покупці?
Куди вкладають гроші інвестори?
За що конкурують між собою інвестори?

8. Доповніть дані речення.

Ринок і конкуренція тісно пов'язані Слово «конкуренція» походить від латинського ... і означає В економіці конкуренцією називається Продавці товарів і послуг ... між собою. Іноді покупці ... між собою, щоб Таким чином, є конкуренція ... і конкуренція Існує також і конкуренція Інвестори конкурують за те, щоб

9. Перекажіть текст.

Тема 10. ЗАКОН ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Ціни і товар

Що, щоб, домовлятися/домовитися з (ким?), домовлятися між собою.

Угода, укласти/укласти угоду, вигідний, вигода, взаємний, взаємовигідний, взаємовигідна угода.

Ціна, ціни, пов'язувати/пов'язати (кого?)/(що?), продавець, покупець, ціна пов'язує продавця і покупця між собою.

Відносини, визначати/визначити (що?), визначати відносини між продавцем і покупцем.

Можливість, можливості, оцінювати/оцінити (що?), оцінити свої можливості, зробити вибір.

Поведінка, поведінка покупця, ціна, ціни, низькі ціни, високі ціни, влаштовувати/влаштувати (кого?), ціна влаштовує мене, падати/впасти, ціни впадуть, підвищувати/підвищити, підвищувати ціни, підвищуватися/підвищитися, ціни підвищуються, піднімати/підняти, піднімати ціну, підніматися/піднятися, ціни піднімуться, знижувати/знизити, знизити ціну, знижуватися/знизитися, ціни знизяться.

Товар, товари, дорожчати/подорожчати, товар подорожчає, дешевшати/подешевшати, товар подешевшає, розкуповувати/розкупити, розкупити товар.

Запаси, великі запаси, збільшувати/збільшити (що?), збільшити запаси, зменшувати/зменшити (що?), зменшити запаси, накопичуватися/накопичитися, накопичилися великі запаси.

Попит та пропозиція

Кількість, кількість товару, придбавати/придбати (що?), придбати велику кількість товару; кількість товару, що є на ринку; кількість товару, що споживачі хочуть придбати; питати/запитати (що?), попит, попит на товар, пропонувати/запропонувати, пропозиція, пропозиція товару.

Показувати/показати (що?), показати наочно, показати на графіку, крива попиту, крива пропозиції.

Низько – нижче, багато – більше, високо – вище, гарно – краще, погано – гірше.

Зростати/зрости, збільшуватися/збільшитися, падати/упасти, зменшуватися/зменшитися.

Продавати/продати (що?), купувати/купити (що?), намагатися, намагатися продати, намагатися купити.

Малювати/намалювати (що?) (де?), намалювати на графіку, крива, криві, перетинатися/перетнутися (де?), криві перетинаються в точці з координатами p і q .

Стільки..., скільки; придбавати/придбати (що?) за (яку ціну?), придбати товар за дану ціну, ситуація, ситуація ринкової рівноваги.

Словотвір

дієслово – іменник

попитати – попит
вибрати – вибір
виторгувати – виторг
запасати – запас
пропонувати – пропозиція-я
придбати – придба-ння-я
збільшити – збільш-ення-я
зменшити – зменш-ення-я
знизити – зниз-ення-я
підвищити – підвищ-ення-я

дієслово (недоконаний вид) – дієслово (доконаний вид)

дешевшати – по-дешевшати

дорожчати – по-дорожчати

прикметник + прикметник – прикметник

взаємний + вигідний – взаєм-о-вигідний

Лексико-граматичні конструкції

щоб домовлятися/домовитися між собою, потрібне (що?)

потрібний 1

потрібна

потрібні

Приклади: Щоб домовлятися між собою, потрібні ціни.

Питання: Що потрібне, щоб домовлятися між собою?

Для чого потрібні ціни?

(що?) пов'язує (кого?) і (кого?)

1

4

4

Приклад: Ціна пов'язує продавця і покупця.

Питання: Що пов'язує продавця і покупця?

Кого пов'язує ціна?

(що?) визначає відносини між (ким?)

1

5

Приклад: Ціна визначає відносини між продавцем і покупцем.

Питання: Що визначає відносини між продавцем і покупцем?

Між ким визначає відносини ціна?

(хто?) оцінює (що?)

1

4

Приклад: Покупець оцінює свої можливості.

Питання: Хто оцінює свої можливості?

Що оцінює покупець?

(що?) регулюється (чим?)

1

5

Приклад: Попит та пропозиція товару регулюються ціною.

Питання: Що регулюється ціною?

Чим регулюються попит та пропозиція товару?

чим... , тим...

Приклад: Чим нижчою буде ціна, тим більше товару купуватимуть споживачі.

Питання: Як впливає зниження ціни на поведінку споживачів?

якщо... , то...

Приклад: Якщо ціна підніметься вище рівноважної ціни p , то продавці спробують продати більшу кількість товару.

Питання: Як будуть діяти продавці, якщо ціна підніметься вище рівноважної?

(що?) зрівнюється з (чим?)

1

5

Приклад: Попит зрівнюється з пропозицією.

Питання: Що зрівнюється з пропозицією?

З чим зрівнюється попит?

ЗАКОН ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ

Щоб домовлятися між собою і укладати взаємовигідні угоди, потрібні ціни. Саме ціна пов'язує продавця і покупця та визначає відносини між ними. Покупець оцінює свої можливості і робить вибір.

Ось кілька варіантів поведінки покупця:

«Цей товар потрібний мені, і я можу купити його багато, тому що ціна на нього низька»,

або

«Цей товар потрібний мені, і ціна на нього мене влаштовує»,

або

«Цей товар потрібний мені, але я можу купити його зовсім небагато, тому що коштує він дорого»,

або

«Я хочу купити цей товар, але ціна на нього зараз занадто висока, тому я або куплю інший товар (дешевше), або почекаю, коли цей товар подешевшає».

А це варіанти поведінки продавця:

«Цей товар розкуповують швидко і охоче, потрібно підняти ціну на нього, щоб збільшити виторг»,

або

«Цей товар купують не дуже добре, але поки не потрібно нічого міняти, можливо, потім його будуть купувати краще»,

або

«Цей товар купують дуже погано, накопичилися великі запаси, потрібно знизити ціну, щоб їх зменшити».

Кількість товару, що у цей момент перебуває на ринку, називається пропозицією цього товару. Кількість товару, що споживачі хочуть придбати, називається попитом на цей товар.

Існує непорушний закон ринку: ціна товару залежить від попиту на цей товар і пропозиції його на ринку, і навпаки, попит та пропозиція товару на ринку регулюються його ціною.

Покажемо це наочно, на графіках. Нехай вісь x – кількість товару, вісь y – ціна на нього. Намалюємо криву попиту (рис. 1): чим нижчою буде ціна, тим більше товару купуватимуть споживачі, отже попит на товар буде рости.

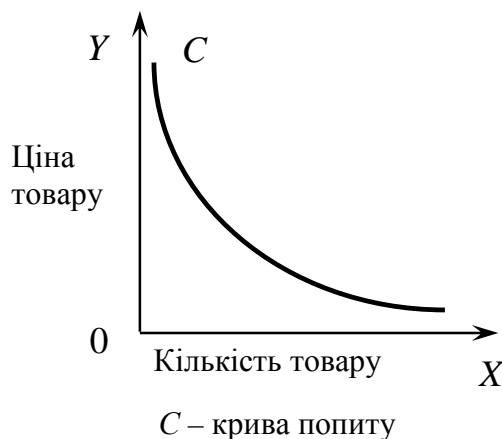
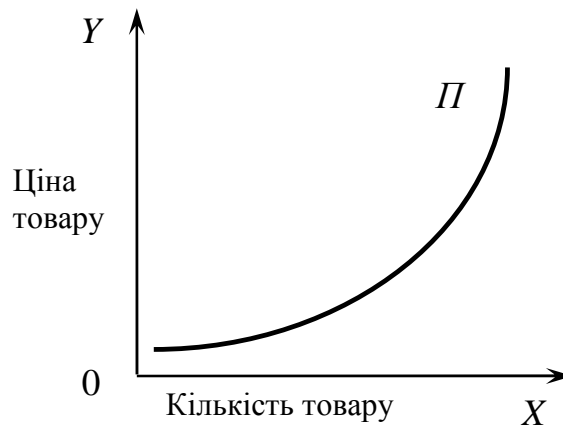

Рисунок 1. Крива попиту

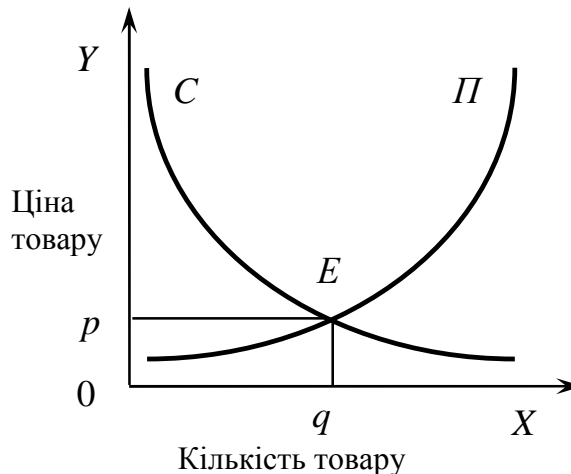
Намалюємо криву пропозиції (рис. 2): чим вищою буде ціна, тим більше товару намагатимуться продати продавці, отже, пропозиція цього товару буде збільшуватися.

P – крива пропозиції

Рисунок 2. Крива пропозиції

А тепер намалюємо ці дві криві на одному графіку (рис. 3). Вони перетинаються в точці з координатою p (ціна) і q (кількість товару). Це означає, що продавці зможуть продати рівно стільки товару, скільки покупці захочуть в них придбати за дану ціну. Така ситуація називається ринковою рівновагою.

$E(q; p)$ – точка перетину кривих попиту і пропозиції, або точка рівноваги

Рисунок 3. Ринкова рівновага

Якщо ціна підніметься вище рівня p , то продавці спробують продати більшу кількість товару, але споживачі будуть купувати його неохоче. Отже, виникне надлишок цього товару на ринку. Щоб його зменшити, треба знизити ціну. Якщо ціна опуститься нижче рівноважної ціни p , то покупці почнуть охоче купувати цей товар, і на ринку утвориться недостача товару (дефіцит). Ціни знову почнуть підніматися, щоб скоротити дефіцит.

Так ринкові сили постійно рухають покупців і продавців до рівноваги, тобто до такого стану, коли попит зрівнюється з пропозицією.

Українсько-англо-німецький словник

взаємовигідний	mutually beneficial	von gegenseitigem Vorteil
визначати / визначити (що?)	to define	bestimmen, definieren
відносини	relations	Beziehungen
влаштовувати / влаштувати (кого?)	to suit	befriedigen, recht sein (machen)
графік	diagram, graph	Diagramm, Grafik

дешевшати / подешевшати	to become cheaper	billiger werden
домовлятися / домовитися між собою	to come to an agreement	vereinbaren, zu einer Vereinbarung kommen
дорожчати / подорожчати	to rise in price	sich verteuern, teurer werden
запас	stock	Reserve
збільшувати / збільшити (що?)	to increase	vergrößern, erhöhen
зв'язувати / зв'язати (кого?)/(що?)	to connect	verbinden
зменшувати/зменшити (що?)	to decrease	verkleinern, senken
знижувати / знизити ціни	to knock prices down	die Preise senken
знижувати / знизити ціни	to lower the prices	Preise senken
зрівнюватися / зрівнятися з (чим?)	to become equal	sich angleichen
зростати / зрости	to grow	wachsen
кількість	quantity	Quantität
координати	co-ordinates	Koordinaten
крива попиту	demand curve	steile Kurve
можливість	opportunity	Möglichkeit
надлишок товару	surplus of goods	Warenüberschuss
накопичуватися / накопичитися	to pile up	sich ansammeln, sich anhäufen
намагатися/постаратися	to try	sich bemühen
недостача (= дефіцит)	shortage	Defizit
непорушний закон ринку	invariable law of the market	unveränderliches Marktgesetz
оцінювати / оцінити (що?)	to estimate	(ein-) schätzen
падати / впасти	to fall	fallen
перетинатися / перетнутися	to intersect, cross	sich überschneiden
підвищувати / підвищити ціни	to force up prices	die Preise erhöhen
піднімати / підняти ціни	to rise prices	die Preise anheben
попит	demand	Nachfrage
придбавати / придбати (що?)	to buy, purchase	erwerben, kaufen
пропозиція	offer	Angebot
регулюватися (чим?)	to be regulated	reguliert werden
ринкові сили	market forces	Marktkräfte
рівноважна ціна	equilibrium price	ausgewogener Preis
розкуповувати / розкупити	to buy up	aufkaufen
ситуація ринкової рівноваги	situation of market equilibrium	eine ausgewogene Marktsituation
скорочувати/скоротити (що?)	to reduce	kürzen, reduzieren
споживач	consumer, user; buyer	Verbraucher, Nutzer, Käufer
стан	state	Zustand
стільки..., скільки	as much... as	soviel, wie
укладати/укласти угоду	to strike a bargain	ein Geschäft abschließen
чим вище..., тим більше...	the higher..., the more...	je höher ..., desto mehr ...

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

взаємовигідний	相互有利	hai bên cùng có lợi
визначати / визначити (що?)	确定(那?)	xác định, định, định nghĩa, ấn định, quy định
відносини	联系	mối, sự liên hệ, quan hệ, giao dịch, giao tiếp

влаштувати / влаштувати (кого?)	安排(谁?)	xây dựng, dựng nên, xếp đặt
графік	图表	biểu đồ, kế hoạch
дешевшати / подешевшати	秋天在价格	hạ giá
домовлятися / домовитися між собою	同意在他们自己之间	thỏa thuận, đồng ý với nhau, ước định với nhau
дорожчати / подорожчати	变得更加亲爱-成为的	đã lên, trở nên đắt đỏ
запас	储备	lượng, đồ, nguồn dự trữ, trữ lượng, vốn, mếp trừ hao
збільшувати / збільшити (що?)	增量	tăng lên, khuếch đại
зв'язувати / зв'язати (кого?)/(що?)	连接(谁?)/(那?)	thắt, buộc, bó, cột, cột...lạ
зменшувати / зменшити (що?)	减退	làm nhỏ bớt, rút bớt
знижувати / понизити ціни	低价	hạ thấp, hạ...xuống, hạ xuống
знижувати / понизити ціни	使价格降低	hạ, giảm, hạ thấp
зрівнюватися / зрівнятися з (чим?)	甚而被做	trở nên bằng, trở nên ngang nhau
зростати / зрости	增长或增长	lớn lên, sinh, trưởng thành, hoàn thiện
кількість	数量	số lượng
координати	座标	toạ độ
крива попиту	需求曲线	biểu đồ nhu cầu
можливість	可能性-	khả năng, cơ hội, dịp tốt, điều kiện
надлишок товару	物品剩余	hàng tồn đọng
накопичуватися / накопичитися	被保存的	được tích nhật, dồn lại, túm tụm lại
намагатися / постаратися	尝试	cố gắng, chịu khó, cần mẫn
недостача = дефіцит	短缺(=缺乏)	sự thiếu thôn, thiếu hụt, thiếu
непорушний закон ринку	市场不变的法律	quy chế chợ không thay đổi
оцінювати / оцінити (що?)	估计(那?)	định giá, đánh giá, nhận định
падати / впасти	上升	rơi xuống, ngã xuống, ngã gục
перетинатися/перетнутися	横渡	giao nhau, chéo nhau,
підвищувати / підвищити ціни	增量价格	nâng cao, tăng lên, tăng cường
піднімати / підняти ціни	培养价格	nhật...lên, lượm...lên, nhấc...lên, nâng...lên, đưa...lên
попит	需求	nhu cầu, yêu cầu, đòi hỏi
придбавати / придбати (що?)	获取	có được, kiếm được, tìm được, được sở hữu, thủ đắc
пропозиція	提案	sự tỏ ý sẵn sàng, dành cho, mời, đề nghị
регулюватися (чим?)	将被调控 (比?)	được cho phép
ринкові сили	市场力量	quy định trong chợ
рівноважна ціна	平衡价格	sự cân bằng giá cả
розкуповувати / розкупити	收买	mua hết, mua sạch, mua
ситуація ринкової рівноваги	市场平衡的情况	tình hình thị trường
скорочувати / скоротити (що?)	减少	rút ngắn, rút gọn, giảm bớt
споживач	用户	người tiêu thụ, người tiêu dùng, người dùng
стан	状态	tình trạng, tình hình
стільки..., скільки	那么多... 是多少	bao nhiêubấy nhiêu
укладати/укласти угоду	结束交易	chứa đựng, bao gồm, bao hàm
чим вище..., тим більше...	比更高... 那些更多...	càng nhiều... thì càng cao

Завдання

1. Відповідайте на питання.

- Що пов'язує продавця і покупця?
- Для чого потрібні ціни?
- Якими є варіанти поведінки покупця?
- Якими є варіанти поведінки продавця?
- Що називається пропозицією?
- Що називається попитом?
- У чому полягає непорушний закон ринку?
- Що показує крива попиту?
- Що показує крива пропозиції?
- Що таке ринкова рівновага?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Укладати (взаємовигідні угоди), ціна пов'язує (продавець) і (покупець), ціни визначають (відносини) між (вони), оцінювати (можливості), робити (вибір), варіанти (поведінка) покупця, ціна на (товар), збільшити (виторг), підняти (ціна), знизити (ціна), кількість (товар), пропозиція (товар), попит на (товар), залежати від (попит), попит та пропозиція регулюються (ціна), показати на (графіки), крива (попит), крива (пропозиція), точка з (координата), надлишок (товар), скоротити (дефіцит), ринкові сили рухають (покупці) і (продавці) до (рівновага), попит зрівнюється з (пропозиція).

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

запасати –	падати –
вибрати –	зростати –
виручити –	продати –
попитати –	купити –
пропонувати –	перетнути –
збільшити –	подорожчати –
зменшити –	подешевшати –
підвищити –	знизити –
придбати –	

б) Складіть словосполучення з утвореними іменниками.

4. Підберіть антоніми.

Низькі ціни, знижувати ціни, зниження цін, товар подешевшає, продавець, ціни піднімуться, ціни підвищуються, підвищення цін, товар подорожчає, попит, крива пропозиції, запаси, вигідна угода.

5. Підберіть синоніми.

Придбати товар, збільшити виторг, товар будуть купувати краще, ціни підвищуються, попит на товар буде рости, ... якщо ціна підніметься вище рівня, ... треба знизити ціну, недостача товару, ціни впадуть, низькі ціни.

6. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

щоб домовлятися/домовитися між собою, потрібне (що?)

1

(що?) пов'язує (кого?) і (кого?)

1

4

4

(що?) визначає відносини між (ким?)

1

5

(хто?) оцінює (що?)

1

4

(що?) регулюється (чим?)

1

5

чим ... , тим ...

якщо ... , то ...

(що?) зрівнюється з (чим?)

1

5

7. Відповідайте на питання, використовуючи лексико-граматичні конструкції даної теми та інформацію з тексту.

1. Що потрібне покупцеві та продавцеві, щоб домовлятися між собою?
2. Що пов'язує продавця і покупця?
3. Що визначає відносини між продавцем і покупцем?
4. Що оцінює покупець?
5. Чим регулюється попит і пропозиція товару?
6. Як впливає зниження цін на поведінку споживачів?
7. Як впливає підвищення цін на поведінку продавців?
8. Скільки товару зможуть продати продавці?
9. Як будуть діяти продавці, якщо ціна підніметься вище рівноважної?
10. Як будуть діяти покупці, якщо ціна опуститься нижче рівноважної?
11. Коли можна говорити про стан ринкової рівноваги?

8. Доповніть дані речення.

Щоб ... між собою і ... взаємовигідні угоди, потрібні ціни. Ціна ... продавця і покупця. Покупець ... свої можливості і ... вибір.

Кількість товару, що ... на ринку, називається Кількість товару, що споживачі хочуть ... , називається

Ціна товару ... від попиту на цей товар і ... його на ринку. Попит та пропозиція товару ... його ціною.

Чим ... ціна, тим більше товару будуть ... споживачі. Чим ... ціна, тим більше товару ... будуть намагатися продати, і пропозиція буде

Продавець зможе ... рівно стільки товару, скільки покупець захоче Така ситуація називається

9. Перекажіть текст.

Тема 11. СОБІВАРТІСТЬ, ЦІНА НА ТОВАР І ПРИБУТОК

Лексика

Читайте, перекладайте.

Попит

Мати, маю, маємо, ми маємо (що робити?), ми маємо використовувати (що?), ми маємо використовувати різні речі, купувати/купити (що?), купувати/купити (де?), купувати речі у магазинах, купувати речі на ринках.

Потреба, потреби, потреба (чия?), потреба людей у (чому?), потреба людей у певному товарі, формувати (що?), формувати попит на (що?), формувати попит на товар.

Підприємство, підприємства, виробник, виробники, підприємства-виробники, вивчати/вивчити (що?), вивчати попит, планувати/запланувати (що?), планувати випуск (чого?), планувати випуск продукції.

Міра, в міру (чого?), в міру збільшення попиту на (що?), в міру збільшення попиту на товар, зростати/зрости, виробництво, виробництво (чого?), виробництво товару зростає.

Обсяг, обсяг (чого?), обсяг виробництва, пропорційний, прямо пропорційний (чому?), пропорційний попиту на (що?), пропорційний попиту на товар, обсяг виробництва прямо пропорційний попиту на товар.

Витрати

Виробництво, виробництво (чого?), виробництво продукції, для виробництва продукції, підприємство, закуповувати/закупити (що?), підприємство закупає сировину, обладнання; платити/заплатити (що?), платити заробітну плату (кому?), платити заробітну плату виробникам.

Кошти, всі кошти, витратити/витратити кошти на виробництво (чого?), витратити кошти на виробництво продукції, витрати, витрати на виробництво.

Кількість, кількість (чого?) кількість витрат, зумовлювати/зумовити (що?), собівартість, собівартість (чого?), собівартість продукції, кількість витрат зумовлює собівартість продукції.

Більший, більша, більше, більші, вищий, вища, вище, вищі; чим..., тим..., чим більші витрати виробництва, тим вища собівартість продукції.

Ціна на товар. Прибуток

Реалізація, реалізація (чого?) реалізація продукції, при реалізації продукції, підприємство, собівартість, додавати/додати (що?), додавати відсоток на (що?), додавати відсоток на прибуток, додавати/додати до (чого?), додавати до собівартості, підприємство додає відсоток на прибуток до собівартості товару, визначати/визначити (що?), визначати ціну на (що?), визначати ціну на товар.

Збільшення (чого?), збільшення ціни на (що?), збільшення ціни на товар, підвищуватися/підвищитися, зі збільшенням собівартості підвищується ціна на товар.

Посередник, прибуток, кожен посередник додає до ціни свій прибуток.

Чим..., тим..., чим більше посередників, тим вища ціна при реалізації товару.

Якщо..., то..., зростати/зрости, падати/впасти, якщо ціна на товар зростає, то попит на нього падає.

Пропорційний, обернено пропорційний (чому?), обернено пропорційний ціні, попит на товар обернено пропорційний його ціні.

Виробник, прагнути (що зробити?), прагнути знизити собівартість (чого?), прагнути знизити собівартість продукції, прискоряти/прискорити (що?), прискорити реалізацію (чого?), прискорити реалізацію товару, прискорити отримання (чого?), прискорити отримання прибутку.

Перевиробництво товару

Фахівець, фахівці, фахівці з (чого?), фахівці з маркетингу, вивчати/вивчити (що?), вивчати ринок і виробництво, виникати/виникнути, може виникнути перевиробництво (чого?), може виникнути перевиробництво товару.

Формуватися, негативний попит, формується негативний попит на (що?), формується негативний попит на товар.

Збувати/збути (що?), збувати товар, мати (що?), мати великі збитки.

Словотвір

дієслово – іменник

збільшити – збільш-енн-я
витратити – витрат-а
прибути – прибу-ток
виробити – вироб-ник

іменник – прикметник

негатив – негатив-н-ий
продаж – продаж-н-ий
пропорція – пропорцій-н-ий

іменник + іменник – іменник

підприємство + виробник – підприємство-виробник

займенник + іменник – іменник

собі + вартість – собівартість

Лексико-граматичні конструкції

(що?) – формує (що?)

1

4

Приклад: Потреба людей у певному товарі формує попит на цей товар.

Питання: Що формує попит на товар?

Що формує потреба людей у певному товарі?

(хто?) вивчає (що?)

1

4

Приклад: Підприємства-виробники вивчають попит.

Питання: Хто вивчає попит?

Що вивчають підприємства-виробники?

(що?) прямо пропорційне (чому?)

1

пропорційний 3

пропорційна

пропорційні

Приклад: Обсяг виробництва прямо пропорційний попиту на товар.

Питання: Що прямо пропорційне попиту на товар?

Чому прямо пропорційний обсяг виробництва?

(хто?) закуповує (що?)

1

4

Приклад: Підприємство закуповує сировину і обладнання для виробництва.

Питання: Хто закуповує сировину і обладнання для виробництва?

Що закуповує підприємство?

(що?) зумовлює (що?)

1

4

Приклад: Кількість витрат зумовлює собівартість продукції.

Питання: Що зумовлює собівартість продукції?

Що зумовлює кількість витрат?

(хто?) прагне (що з/робити?)

1

Приклад: Виробник прагне знизити собівартість своєї продукції.

Питання: Хто прагне знизити собівартість своєї продукції?
Що прагне зробити виробник?

(де?) формується (що?)

6

1

Приклад: На ринку формується негативний попит на цей товар.

Питання: Де формується негативний попит на цей товар?
Що формується на ринку?

СОБІВАРТІСТЬ, ЦІНА НА ТОВАР І ПРИБУТОК

Для життя ми маємо використовувати різні речі. Ми купуємо їх в магазинах і на ринках. Таким чином, потреба людей у певному товарі формує попит на цей товар. Підприємства-виробники вивчають попит і планують випуск продукції. В міру збільшення попиту на товар зростає виробництво цього товару, тобто обсяг виробництва прямо пропорційний попиту на цей товар.

Для виробництва продукції підприємство закуповує сировину, обладнання, платить заробітну плату робітникам і т.ін. Всі кошти, які витрачає підприємство на виробництво продукції, називають витратами на виробництво. Кількість витрат зумовлює собівартість продукції. Чим більші витрати виробництва, тим вища її собівартість.

При реалізації продукції підприємство до її собівартості додає відсоток на прибуток і визначає ціну на товар. Зі збільшенням собівартості товару підвищується продажна ціна на цей товар. Кожен посередник також додає до ціни товару свій прибуток. Таким чином, чим більше посередників при реалізації товару, тим вища його ціна. Якщо ціна на товар зростає, то попит на нього падає, тобто попит на товар обернено пропорційний його ціні.

Виробник прагне знизити собівартість своєї продукції, щоб прискорити її реалізацію і отримання прибутку.

Якщо ж на підприємстві немає фахівців з маркетингу, які вивчають ринок і виробництво, то може виникнути перевиробництво товару. Тоді на ринку формується негативний попит на цей товар. Продавці не можуть збути товар і мають великі збитки.

Українсько-англо-німецький словник

в міру (чого?)	as...	nach Maßgabe
виникати/виникнути (де?)	to arise	entstehen, aufkommen
додавати/додати (що?) / до (чого?)	to add to	hinzufügen
закуповувати/закупити (що?)	to buy in	einkaufen
збитки	losses	Abgang, Verlust
збувати/збути (що?)	to sell out	Verkaufen
зумовлювати/зумовити (що?)	to stipulate	verursachen
кошти	money	Geld
мати (що робити?)	to have to	etw. machen müssen
негативний попит	negative demand	negative Nachfrage
обернено пропорційний (чому?)	inversely proportional	umgekehrt proportional
обсяг виробництва	production volume	Produktionsvolumen
перевиробництво	overproduction	Überproduktion
посередник	middleman	Vermittler
прагнути (що з/робити?)	to seek for	Streben nach
прибуток	profit	Profit
прискоряти/прискорити (що?)	to speed up	Beschleunigen

прямо пропорційний (чому?)	directly proportional	Direkt proportional
собівартість	prime cost	Anschaffungskosten
фахівець	expert	Experte

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

в міру (чого?)	按..... (尺度)	khí những gì
виникати/виникнути (де?)	产生, 发生	xuất hiện
додавати/додати (що?) / до (чого?)	补加.....	thêm vào
закуповувати/закупити (що?)	购买, 收购 (成批量地)	mua
збитки	损失	mất
збувати/збути (що?)	销售 (货物)	bán
зумовлювати/зумовити (що?)	规定, 订明; 坚持要求以..... 为协议条件	điều kiện
кошти	资金	tiền
мати (що робити?)	不得不做...	cần làm
негативний попит	负需求	không có nhu cầu
обернено пропорційний (чому?)	成反比的	tỉ lệ nghịch
обсяг виробництва	商品价值	sản lượng
перевиробництво	商品过剩	sản xuất nhiều quá
посередник	中间人, 中间商	trung gian
прагнути (що з/робити?)	渴求, 力图	Phân đầu
прибуток	利润	lãi
прискоряти/прискорити (що?)	加速	đẩy nhanh tiến độ
прямо пропорційний (чому?)	成正比的	tỷ lệ thuận trực tiếp
собівартість	成本	giá thành
фахівець	出口	chuyên môn

Завдання

1. Відповідайте на питання.

- Що формує попит на певний товар?
- Чому підприємства-виробники вивчають попит?
- Як залежить обсяг виробництва від попиту?
- Що має робити підприємство для виробництва продукції?
- Що називають витратами виробництва?
- Як залежить собівартість продукції від витрат на виробництво?
- Хто визначає ціну на товар? З чого вона складається?
- Як змінюється продажна ціна зі збільшенням собівартості товару та кількості посередників?
- Як залежить попит на товар від ціни?
- Чому виробник прагне знизити собівартість своєї продукції?
- За яких умов на ринку формується негативний попит на товар?
- До чого призводить перевиробництво товару?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Використовувати (різні речі), купувати речі у (магазини), купувати речі на (ринки), потреба (люди), потреба людей у (певний товар), формувати (попит) на (товар), вивчати (попит), планувати випуск (продукція), в міру (збільшення), збільшення (попит), виробництво (товар), обсяг (виробництво), прямо пропорційний (попит) на (товар), виробництво (продукція), закуповувати (сировина), платити (заробітна плата), платити (виробники), витрачати (кошти) на (виробництво), кількість (витрати), собівартість (продукція), ціна на (товар), реалізація (продукція), при (реалізація) продукції, додавати

(відсоток) на (прибуток), додавати до (собівартість), визначати (ціна) на (товар), збільшення (ціна) на (товар), додавати до (ціна), обернено пропорційний (ціна), знизити собівартість (продукція), прискорити реалізацію (товар), отримання (прибуток), фахівці з (маркетинг), вивчати (ринок) і (виробництво).

3. а) Утворіть іменники від наданих дієслів.

збільшити –
випускати –
платити –
виробити –
отримати –
витратити –

б) Складіть словосполучення з утвореними іменниками.

в) Утворіть якомога більше словосполучень зі слів з обох стовпчиків (деякі слова можна використовувати не один раз).

різні	собівартість
певний	товар
прямо пропорційний	плата
обернено пропорційний	речі
заробітна	ціна
продажна	попит
висока	попиту
низька	збитки
негативний	
великі	

4. Замініть підкреслені слова у поданих реченнях на антоніми.

1. В міру збільшення попиту на товар виробництво зростає.
2. Чим більші витрати на виробництво продукції, тим вища її собівартість.
3. Зі збільшенням собівартості товару підвищується його продажна ціна.
4. Чим більше посередників при реалізації товару, тим вища його ціна.
5. Якщо ціна на товар зростає, то попит на нього падає.

5. Виправте подані речення.

1. В міру збільшення попиту на товар виробництво зменшується.
2. Обсяг виробництва обернено пропорційний попиту на товар.
3. Всі кошти, що витрачає підприємство на виробництво продукції, називають прибутком даного підприємства.
4. Чим більші витрати на виробництво, тим нижча собівартість продукції.
5. Зі збільшенням собівартості товару його продажна ціна зменшується.
6. Попит на товар прямо пропорційний його ціні.
7. Кожний виробник прагне підвищити собівартість своєї продукції, щоб прискорити її реалізацію.
8. Коли на ринку формується негативний попит на товар, продавці цього товару мають великі прибутки.

6. Знайдіть у тексті і випишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) – формує (що?)

1 4

(хто?) вивчає (що?)

1 4

(що?) прямо пропорційне (чому?)

1 пропорційний 3
 пропорційна
 пропорційні

(хто?) закупає (що?)

1 4

(що?) зумовлює (що?)

1 4

(хто?) прагне (що з/робити?)

1

(де?) формується (що?)

6 1

7. а) Вживайте слова в дужках у правильній формі. Поставте питання до утворених речень.

Потреба людей у певному товарі формує (попит) на цей товар. Підприємства-виробники вивчають (попит). Обсяг виробництва прямо пропорційний (попит) на товар. Підприємство закупає (сировина і обладнання) для виробництва. Кількість витрат зумовлює (собівартість) продукції. (Виробник) прагне знизити собівартість продукції. Іноді на (ринок) формується негативний (попит) на товар, і продавці мають збитки.

б) Відповідайте на питання.

Що формує потреба людей у певному товарі?

Що вивчають підприємства-виробники?

Чому прямо пропорційний обсяг виробництва?

Що закупає підприємство?

Що зумовлює кількість витрат?

Хто прагне знизити собівартість?

Де іноді формується негативний попит на товар?

8. Доповніть речення.

Потреба людей у певному товарі формує Підприємства-виробники вивчають Обсяг виробництва товару прямо пропорційний Всі кошти, які витрачає підприємство на виробництво продукції, називають Кількість витрат зумовлює При реалізації продукції підприємство до її собівартості додає відсоток на Якщо ціна на товар зростає, то попит на нього Попит на товар обернено пропорційний Виробник прагне знизити Іноді на ринку формується Продавці не можуть збути товар і мають

9. Перекажіть текст.

Тема 12. РИНКИ

Лексика

Читайте, перекладайте.

Товарна ознака ринку

Сукупність, сукупність (чого?), сукупність актів купівлі та продажу, продавати (що?), продавати товари і послуги, продавати свої накопичення, продавати свою робочу силу.

Ознака, товарна ознака, за товарною ознакою, частина, частини, за товарною ознакою ринок поділяється на три частини, ринок поділяється на три сфери загального ринку.

Товарний ринок, ринок товарів і послуг, фінансовий ринок, ринок грошей і цінних паперів, трудовий ринок, ринок робочої сили.

Взаємодіяти (з чим?), товарний ринок тісно взаємодіє з фінансовим та трудовим ринками.

Географічна ознака ринку

Ознака, географічна ознака, за географічною ознакою, за географічною ознакою ринки поділяються на внутрішні, міжнародні і світовий.

Національні ринки

Виділяти (що?), регіональний, регіональні ринки, місцевий, місцеві ринки, виділяють регіональні і місцеві ринки.

Світовий ринок

Світовий, світовий ринок, поділитися (на що?), країна, країни, промислово розвинені країни, розвиватися, країни, що розвиваються; світовий ринок поділяється на ринки розвинених країн і ринки країн, що розвиваються.

Кон'юнктура ринку

Справа, мати справу (з чим?), мати справу з усіма видами ринків, мета, мета фінансового ринку та ринку праці, забезпечувати/забезпечити (що?), забезпечити функціонування фінансового ринку, працювати, працювати успішно, отримувати, отримувати високий прибуток.

Кон'юнктура, кон'юнктура ринку, повинен, (хто?) повинен (що робити?), підприємець повинен знати кон'юнктуру ринку, стан (чого?), стан ринку, стан ринку в певний період, показники, економічні показники ринку.

Платоспроможність, платоспроможність споживачів, стан (чого?), стан товарних запасів, співвідношення (чого?), співвідношення попиту і пропозиції, рівень (чого?), рівень цін, ємність (чого?), ємність ринку.

Незнання (чого?), незнання кон'юнктури ринку, перешкоджати (чому?), перешкоджати роботі підприємця, постачання (чого?), постачання продукції, платоспроможність (чия?), платоспроможність покупців, низька платоспроможність покупців, призводити (до чого?), призводити до великих збитків, неможливість (чого?), неможливість реалізації продукції, через неможливість реалізації продукції, співвідношення (чого? і чого?), співвідношення попиту і пропозиції, викликати (що?), викликати перевиробництво товарів, підвищення (чого?), підвищення цін, рівень, рівень (чого?), життєвий рівень, життєвий рівень населення, протидіяти (чому?), протидіяти швидкій реалізації товарів.

Словотвір

дієслово – іменник

накопичити – накопич-енн-я
функціонувати – функціонува-нн-я
постачати – постача-нн-я
показати – показ-ник
рівняти – рівень

іменник – прикметник

товар – товар-н-ий
успіх – успіш-н-ий
світ – світ-ов-ий
життя – житт-єв-ий
регіон – регіон-аль-н-ий

прикметник – іменник

неможливий – неможлив-ість
сукупний – сукупн-ість

дієслово + іменник – іменник

платити + спроможність – плат-о-спроможність

Лексико-граматичні конструкції

(що?) взаємодіє з (чим?)

1

5

Приклад: Товарний ринок тісно взаємодіє з фінансовим та трудовим ринками.

Питання: Який ринок тісно взаємодіє з фінансовим та трудовим ринками?

З якими ринками тісно взаємодіє товарний ринок?

(де?) виділяють (що?)

6

4

Приклад: У національних ринках виділяють регіональні і місцеві ринки.

Питання: Де виділяють регіональні і місцеві ринки?

Які види ринків виділяють у національних ринках?

(хто?) має справу з (чим?)

1

5

Приклад: Підприємці мають справу з товарним ринком.

Питання: Хто має справу з товарним ринком?

З яким ринком мають справу підприємці?

щоб (що з/робити?), (хто?) має (що з/робити?)

Приклад: Щоб успішно працювати, підприємець має знати кон'юнктуру ринку.

Питання: Що має робити підприємець, щоб успішно працювати?

(що?) перешкоджає (чому?)

1

3

Приклад: Незнання кон'юнктури ринку перешкоджає успішній роботі підприємця.

Питання: Що перешкоджає успішній роботі підприємця?

Чому перешкоджає незнання кон'юнктури ринку?

(що?) призводить до (чого?)

1

2

Приклад: Постачання дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців призводить до великих збитків.

Питання: Що призводить до великих збитків?

До чого призводить постачання дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців?

(що?) може викликати (що?)

1

4

Приклад: Незнання співвідношення попиту і пропозиції може викликати перевиробництво деяких товарів.

Питання: Що може викликати перевиробництво деяких товарів?
Що може викликати незнання співвідношення попиту і пропозиції?

(що?) протидіє (чому?)

1

3

Приклад: Підвищення цін при низькому життєвому рівні населення протидіє швидкій реалізації товару.

Питання: Що протидіє швидкій реалізації товару?
Чому протидіє підвищення цін при низькому життєвому рівні населення?

РИНКИ

Ринок – це сукупність актів купівлі та продажу. Люди можуть продавати товари і послуги, свої накопичення або свою робочу силу, які теж є товаром. Тому за товарною ознакою ринок поділяється на три частини або три сфери одного загального ринку: товарний, тобто ринок товарів і послуг; фінансовий, тобто ринок грошей та цінних паперів; трудовий, тобто ринок робочої сили. Товарний ринок тісно взаємодіє з фінансовим та трудовим ринками.

За географічною ознакою ринки поділяються на внутрішні (національні), міжнародні та світовий.

У національних ринках виділяють регіональні ринки і місцеві (локальні).

Світовий ринок поділяється на ринки розвинених капіталістичних країн і ринки країн, що розвиваються.

Підприємці мають справу з усіма видами ринків, але, головним чином, з товарним ринком. Мета фінансового ринку та ринку праці – забезпечити функціонування товарного ринку. Щоб працювати успішно і отримувати високий прибуток, підприємець має знати кон'юнктуру ринку. Кон'юнктура ринку – це його стан в певний період і економічні показники ринку: платоспроможність споживачів; стан товарних запасів; співвідношення попиту і пропозиції; рівень цін; ємність ринку.

Незнання кон'юнктури ринку перешкоджає успішній роботі підприємця. Наприклад, постачання на ринок дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців призводить до великих збитків через неможливість реалізації цієї продукції. Незнання співвідношення попиту і пропозиції може викликати перевиробництво деяких товарів. Підвищення цін при низькому життєвому рівні населення протидіє швидкій реалізації товару.

Українсько-англо-німецький словник

виділяти (що?)	to distinguish	auswählen
викликати (що?)	to cause	auslösen
головним чином	mainly	hauptsächlich
економічні показники ринку	economic indices of the market	Wirtschaftskennzahl des Marktes
ємність ринку	market capacity	Marktkapazität
життєвий рівень	living standards	Lebensstandards
кон'юнктура ринку	market opportunities	Absatzmöglichkeit
країна, що розвивається	developing country	Entwicklungsland
мати справу з (чим?)	to deal with	verhandeln mit
мета	aim	Ziel
місцевий ринок	local market	heimischer Markt

накопичення	savings	Spareinlagen, Ersparnisse
неможливість	impossibility	Unmöglichkeit
ознака	basis	Zeichen, Merkmal,
певний період	certain period	Sichere Periode
перешкоджати (чому?)	to hinder	aufhalten, behindern
платоспроможність	solvency	Liquidität
постачання	supply	Versorgung
призводити/привести до (чого?)	to lead to	führen zu
протидіяти (чому?)	to counteract	entgegenwirken
регіональний ринок	regional market	regionaler Markt
рівень цін	price level	Preisniveau
розвинена країна	developed country	Industrieland
світовий ринок	world market	Weltmarkt
співвідношення (чого?) з (чим?)	ratio	Verhältnis
стан ринку	state of the market	Marktlage
стан товарних запасів	condition of goods supply	Kondition des Gütervorrates
сукупність	aggregate	Gesamtheit
сфера ринку	sector of the market	Marktsektor
тісно взаємодіяти з (чим?)	to interact closely with	eng zusammenwirken
частина ринку	part of the market	Teil des Marktes

Українсько-китайсько-в'єтнамський словник

виділяти (що?)	区别, 辨别	lựa chọn
викликати (що?)	导致, 使发生	nguyên nhân
головним чином	主要方式	chủ yếu là
економічні показники ринку	市场经济指标	các chỉ số kinh tế thị trường
ємність ринку	市场容量	năng lực thị trường
життєвий рівень	生活水平	mức sống
кон'юнктура ринку	市场机遇	điều kiện thị trường
країна, що розвивається	发展中国家	phát triển đất nước
мати справу з (чим?)	处理, 打交道	đôi phó
мета	目的	Mục đích
місцевий ринок	本地市场	thị trường địa phương
накопичення	积累	tích lũy
неможливість	不可能 (的事), 不可能性	sự không thể có
ознака	特征	dấu hiệu
певний період	某些 (一段) 时间	thời gian nhất định
перешкоджати (чому?)	阻碍, 妨碍	ngăn cản
платоспроможність	偿付能力	khả năng thanh toán
постачання	提供, 供给	cung cấp
призводити/привести до (чого?)	导致, 引起, 促使	đưa / dẫn
протидіяти (чому?)	抵制, 阻碍, 抗拒	đôi phó
регіональний ринок	区域性市场	thị trường khu vực
рівень цін	价格水平	mức giá
розвинена країна	发达国家	đã phát triển đất nước
світовий ринок	国际市场	thị trường thế giới
співвідношення (чого?) з (чим?)	比率, 比例	tương quan
стан ринку	市场状况	tình trạng thị trường
стан товарних запасів	商品库存状态	nhà nước tồn kho
сукупність	总计, 总和	tổng thể

сфера ринку	市场区域（范围）	trên thị trường khu vực
тісно взаємодіяти з (чим?)	密切地相互作用, 合作	chặt chẽ
частина ринку	市场部门	một phần của thị trường

Завдання

1. Відповідайте на питання.

- Що таке ринок?
 Що може бути товаром?
 Як поділяється ринок за товарною ознакою?
 Як поділяється ринок за географічною ознакою?
 Які види ринків виділяють у національних ринках?
 Яким чином поділяється світовий ринок?
 З яким ринком, головним чином, мають справу підприємці?
 Якою є мета фінансового ринку?
 Що має знати підприємець, щоб успішно працювати і отримувати високий прибуток?
 Що таке кон'юнктура ринку?
 Які економічні показники ринку ви знаєте?
 Чому знання кон'юнктури ринку є важливим для підприємця?

2. Вживайте слова в дужках у правильному відмінку.

Сукупність (акти) купівлі та продажу, продавати (своя робоча сила), за (товарна ознака), ринок поділяється на три (частина), ринок (робоча сила), ринок (гроші і цінні папери), взаємодіяти з (фінансовий і трудовий ринки), за (географічна ознака), виділяють (регіональні і місцеві ринки), ринки (розвинені країни); ринки (країни), що розвиваються; мати справу з (усі види) ринків, мета (фінансовий ринок), отримувати (високий прибуток), кон'юнктура (ринок), стан (ринок), платоспроможність (споживачі), стан (товарні запаси), співвідношення (попит і пропозиція), рівень (ціни), ємність (ринок), перешкоджати (робота) підприємства, призводити до (великі збитки), через (неможливість) реалізації продукції, викликати (перевиробництво) товарів, підвищення (ціни), протидіяти (швидка реалізація) товару.

3. а) Утворіть іменники від дієслів.

накопичити –	показати –
забезпечити –	продати –
підвищити –	купити –
постачати –	прибути –
функціонувати –	пропонувати –
рівняти –	

б) Складіть словосполучення з утвореними іменниками.

4. а) Утворіть прикметники від іменників.

товар –	фінанси –
успіх –	світ –
труд –	життя –

б) Складіть словосполучення з утвореними прикметниками.

5. Доповніть дані речення, використовуючи одне зі слів, поданих у дужках.

Ринок – це ... актів купівлі та продажу (неможливість, сукупність, перевиробництво). Постачання на ринок дорогої продукції при низькій ... покупців призводить до збитків (сукупності, неможливості, платоспроможності). Підвищення цін при низькому життєвому рівні зумовлює ... швидкої реалізації товару (неможливість, платоспроможність, показник). Підприємці мають справу, головним чином, з ... ринком

(регіональним, трудовим, товарним). Мета фінансового ринку та ринку праці – забезпечити ... товарного ринку (платоспроможність, сукупність, функціонування).

6. Знайдіть у тексті і выпишіть речення, які відповідають даним лексико-граматичним конструкціям.

(що?) взаємодіє з (чим?)

1

5

(де?) виділяють (що?)

6

4

(хто?) має справу з (чим?)

1

5

щоб (що зробити?), (хто?) має (що з/робити?)

(що?) перешкоджає (чому?)

1

3

(що?) призводить до (чого?)

1

2

(що?) може викликати (що?)

1

4

(що?) протидіє (чому?)

1

3

7. а) Вживайте слова в дужках у правильній формі. Поставте питання до поданих речень.

Товарний ринок тісно взаємодіє з (фінансовий та трудовий ринки). У (національні ринки) виділяють регіональні і місцеві ринки. Підприємці мають справу, головним чином, з (товарний ринок). Щоб успішно працювати, підприємець має знати (кон'юнктура) ринку. Незнання кон'юнктури ринку перешкоджає (успішна робота) підприємця. Постачання дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців призводить до (великі збитки). Незнання співвідношення попиту і пропозиції може викликати (перевиробництво) деяких товарів. Підвищення цін при низькому життєвому рівні населення протидіє (швидка реалізація) товару.

б) Відповідайте на питання.

З якими видами ринків тісно взаємодіє товарний ринок?

Які види ринків виділяють у національних ринках?

З яким ринком мають справу підприємці?

Що має знати підприємець, щоб успішно працювати?

Що перешкоджає успішній роботі підприємця?

До чого призводить постачання дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців?

Що може викликати незнання співвідношення попиту і пропозиції?

Що протидіє швидкій реалізації товару?

8. Доповніть речення.

Ринок – це За товарною ознакою ринок поділяється на За географічною ознакою ринки поділяються на У національних ринках виділяють Світовий ринок поділяється на Підприємці мають справу з Щоб успішно працювати, підприємець має знати Кон'юнктура ринку – це Незнання кон'юнктури ринку перешкоджає Постачання на ринок дорогої продукції при низькій платоспроможності покупців призводить до Незнання співвідношення попиту і пропозиції може викликати Підвищення цін при низькому життєвому рівні населення протидіє

9. Перекажіть текст.

ПІДСУМКОВІ ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Прочитайте наданий список та визначте, які блага можна віднести до особистих потреб, а які – до виробничих:
 - телевізор;
 - врожай жита;
 - спортивний майданчик;
 - комп'ютер;
 - вугілля;
 - шкіряний м'яч;
 - залізнична станція.
2. Ви маєте 1000 гривень. Назвіть речі, які ви змогли б купити за ці кошти, і поясніть свій вибір.
3. Наведіть по три приклади безкоштовних та економічних благ. Як ви вважаєте, які блага ми використовуємо частіше у щоденному житті?
4. Прочитайте наданий список та визначте, які ресурси можна віднести до природних, трудових або виробничих:
 - токарний верстат;
 - нафтове родовище;
 - літак;
 - школярі та студенти;
 - молоток;
 - риба в морі;
 - вміння програмувати;
 - автомобільний шлях;
 - володар перукарні;
 - яблуневий сад.
5. Дайте визначення предметів споживання. Наведіть по три приклади предметів одноразового і тривалого використання. Свої приклади обґрунтуйте.
6. Поясніть, чим відрізняються оборотні засоби від основних засобів виробництва? Наведіть свої приклади тих та інших.
7. Як ви вважаєте, коли продукт виробництва не є товаром? Обґрунтуйте свою думку.
8. Прочитайте наданий список та визначте, в яких випадках дані предмети можуть бути об'єктами кінцевого споживання, а в яких – об'єктами виробничого споживання:
 - цукор;
 - письмовий стіл;
 - вода у річці;
 - папір;
 - телефон;
 - бензин.
9. Прочитайте наданий список і визначте, які види діяльності належать до виробничих, переробних або обслуговуючих галузей економіки:
 - виробництво одягу;
 - морський транспорт;
 - видобування нафти;
 - тваринництво;
 - телефонна лінія;
 - виробництво будівельних матеріалів;
 - виробництво рибних консервів.
10. Відомо, що середній дохід сім'ї становить 10000 гривень на місяць. Сімейні витрати у минулому місяці становили: 4000 гривень – на їжу; 3000 гривень – на одяг і взуття; на

товари для домашнього господарювання – 500 гривень; на кіно, театри, кафе – 500 гривень; на міський транспорт – 300 гривень; плата за житло, комунальні послуги, телефон, кабельне телебачення та Інтернет – 500 гривень. Зробіть кошторис споживання цієї сім'ї. За результатами розрахунків побудуйте діаграми.

11. Взявши за приклад напій "Кока-кола", визначте три стадії руху цього товару в економіці.
12. Уявіть, що ви – хазяїн кафе. Розкажіть, як ви будете використовувати у своїй господарчій діяльності елементи розподільчої системи.
13. Поясніть різницю між поняттями "вартість" і "ціна".
14. Поясніть, яку роль відіграє ціна під час обміну товарів на ринку.
15. З якими видами ринкової діяльності ви стикалися у щоденному житті? Наведіть приклади.
16. Користуючись відповідними графіками (тема 10), поясніть залежність попиту і пропозиції товару від ціни на нього. Яку назву має точка перетину кривої попиту і кривої пропозиції?
17. Як можна охарактеризувати стан рівноваги між попитом та пропозицією?
18. За допомогою понять попиту, пропозиції та ціни розкажіть, як виникає дефіцит товару.
19. Визначте поняття конкуренції виробників. За допомогою закону попиту і пропозиції поясніть, як пов'язані конкуренція і ціна на товари та послуги.
20. Назвіть основні риси ринкової системи економічних відношень. Спробуйте пояснити, як пов'язані закон попиту і пропозиції та галузева структура економіки.
21. Якими чинниками обумовлюється собівартість продукції? Поясніть, як собівартість товару впливає на його ціну.
22. Наведіть одне з визначень економічного поняття «ринок». За якими ознаками поділяється ринок? Назвіть види ринків.
23. З яким ринком, зазвичай, мають справу підприємці? Поясніть, чому.
24. Що таке ринкова кон'юнктура? Назвіть економічні показники ринку і поясніть, як вони впливають на кон'юнктуру.
25. Коли виникає перевиробництво деяких товарів? Що, на вашу думку, може перешкоджати успішній роботі підприємця?

ТЕСТИ

Тест. Відмінки

Оберіть правильний варіант.

1. Невиробничі потреби поділяються на
 - а) особисті і суспільні;
 - б) особистими і суспільними;
 - в) особистий і суспільний;
 - г) особистих і суспільних.
2. Виробничі ресурси називають
 - а) фактори виробництва;
 - б) факторам виробництва;
 - в) факторами виробництва;
 - г) факторів виробництва.
3. Від ... залежить процес і результат праці.
 - а) факторам виробництва;
 - б) факторів виробництва;
 - в) факторами виробництва;
 - г) фактори виробництва.
4. Виробництво призначене для
 - а) задоволенням людських потреб;
 - б) задоволенню людських потреб;
 - в) задоволення людських потреб;
 - г) задоволенні людських потреб.
5. Товар буває
 - а) і засобом виробництва і предметом споживання;
 - б) і засобу виробництва і предмету споживання;
 - в) і засіб виробництва і предмет споживання;
 - г) і засоби виробництва і предмети споживання.
6. У ... використовують різні матеріали.
 - а) виробництво автомобілів;
 - б) виробництва автомобілів;
 - в) виробництві автомобілів;
 - г) виробництву автомобілів.
7. Економіка належить до
 - а) суспільним наукам;
 - б) суспільними науками;
 - в) суспільних наук;
 - г) суспільні науки.
8. Люди задовольняють свої потреби за допомогою
 - а) товарами і послугами;
 - б) поварам і послугам;
 - в) товари і послуги;
 - г) товарів і послуг.
9. Ці фірми виробляють
 - а) схожа продукція;
 - б) схожою продукцією;
 - в) схожу продукцію;
 - г) схожої продукції.

10. Виробляти продукцію можна при використанні
 - а) трьома факторами виробництва;
 - б) трьом факторам виробництва;
 - в) три фактори виробництва;
 - г) трьох факторів виробництва.
11. Кожний виробник обмінює результати своєї праці на
 - а) результатами праці інших виробників;
 - б) результати праці інших виробників;
 - в) результатам праці інших виробників;
 - г) результату праці інших виробників.
12. Продавець і покупець домовляються про
 - а) купівлю і продаж товару;
 - б) купівлі і продажу товару;
 - в) купівля і продаж товару;
 - г) купівлею і продажем товару.
13. Ринок містить у собі
 - а) принципами вільного обміну;
 - б) принципи вільного обміну;
 - в) принципів вільного обміну;
 - г) принципам вільного обміну.
14. Вартість автомобіля вища, ніж
 - а) вартості велосипеда;
 - б) вартість велосипеда;
 - в) вартістю велосипеда;
 - г) вартості велосипедів.
15. Вартість літака більша від
 - а) вартості автомобіля;
 - б) вартість автомобіля;
 - в) вартістю автомобіля;
 - г) вартість автомобілів.
16. Продукція фірми успішно конкурує з
 - а) продукції інших виробників;
 - б) продукцією інших виробників;
 - в) продукція інших виробників;
 - г) продукцію інших виробників.
17. Інвестори охоче вкладають гроші в
 - а) економіку цієї країни;
 - б) економіка цієї країни;
 - в) економікою цієї країни;
 - г) економіці цієї країни.
18. Ціна пов'язує
 - а) продавцю і покупцю;
 - б) продавцям і покупцям;
 - в) продавцем і покупцем;
 - г) продавця і покупця.
19. Покупець завжди оцінює
 - а) своїх можливостей;
 - б) своїм можливостям;

- в) свої можливості;
г) своїми можливостями.
20. Кількість товару, що перебуває на ринку, називається
а) пропозиції цього товару;
б) пропозиція цього товару;
в) пропозицією цього товару;
г) пропозицію цього товару.
21. Для виробництва підприємство закуповує
а) сировини і обладнання;
б) сировині і обладнанню;
в) сировиною і обладнанням;
г) сировину і обладнання.
22. В міру ... на товар зростає виробництво цього товару.
а) збільшення попиту;
б) збільшенням попиту;
в) збільшенню попиту;
г) збільшенні попиту.
23. Підвищення цін протидіє
а) швидка реалізація товару;
б) швидкої реалізації товару;
в) швидкій реалізації товару;
г) швидку реалізацію товару.
24. Незнання кон'юнктури ринку звичайно призводить до
а) великі збитки;
б) великих збитків;
в) великим збиткам;
г) великими збитками.
25. Існує ряд обставин, які перешкоджають
а) успішній роботі підприємця;
б) успішна робота підприємця;
в) успішною роботою підприємця;
г) успішну роботу підприємця.

Відповіді до тесту

1	а	2	в	3	б	4	в	5	а
6	в	7	в	8	г	9	в	10	г
11	б	12	а	13	б	14	б	15	а
16	б	17	а	18	г	19	в	20	в
21	г	22	а	23	в	24	б	25	а

Тест. Різне

Оберіть правильний варіант.

1. Кожному заводу ... мати виробничі приміщення і споруди.
 - а) потрібен;
 - б) потрібна;
 - в) потрібно;
 - г) потрібні.
2. У людей ... різні потреби: особисті, суспільні і виробничі.
 - а) існує;
 - б) буває;
 - в) є;
 - г) мають.
3. Виробничі ресурси – це інструменти і матеріали,
 - а) створений працею людини;
 - б) створеною працею людини;
 - в) створені працею людини;
 - г) створено працею людини.
4. Якість товару ... виробника.
 - а) залежало від;
 - б) залежить від;
 - в) залежно від;
 - г) залежність від.
5. Створення продукції для задоволення людських потреб ... виробництвом.
 - а) називається;
 - б) назва;
 - в) звати;
 - г) звали.
6. Товар – це те, що отримують ... виробництва і призначають для продажу.
 - а) для;
 - б) задля результату;
 - в) щодо результату;
 - г) за результатами.
7. Країни південно-східної Азії ... трудові ресурси.
 - а) багате на;
 - б) багаті;
 - в) багаті на;
 - г) багата на.
8. Це слово ... інше значення.
 - а) має бути;
 - б) має;
 - в) маємо;
 - г) маємо бути.
9. Продукти харчування ... в галузі "сільське господарство".
 - а) запускаються;
 - б) допускаються;
 - в) припускаються;
 - г) випускаються.

10. Галузі економіки можна ... на групи.
 - а) виділити;
 - б) приділити;
 - в) поділити;
 - г) поділитися.
11. Виробництво можливо тільки ... трьох факторів виробництва.
 - а) при використанні;
 - б) за використання;
 - в) використанні;
 - г) на використанні.
12. Щоб виробляти дану продукцію, ... працювати вся галузь.
 - а) повинні;
 - б) повинен;
 - в) повинна;
 - г) повна.
13. Обмін товарів відбувається
 - а) при ринку;
 - б) за ринком;
 - в) задля ринку;
 - г) на ринку.
14. Іноді продавець і покупець зустрічаються
 - а) віч-на-віч;
 - б) пліч-о-пліч;
 - в) у вічі;
 - г) за очі.
15. Спеціалізація в економіці робить ... обмін товарами.
 - а) необхідною;
 - б) необхідність;
 - в) необхідними;
 - г) необхідним.
16. Вартість ... наше уявлення про цінність товару.
 - а) зображує;
 - б) відображає;
 - в) зображена;
 - г) відображена.
17. Іноді покупці конкурують
 - а) між іншим;
 - б) між собою;
 - в) між іншими;
 - г) між ними.
18. Інвестори конкурують за те, ... вкладати гроші в найбільш вигідні галузі економіки.
 - а) щоб;
 - б) щодо;
 - в) що;
 - г) чому.
19. Щоб домовлятися між собою, ... ціни.
 - а) потрібно;
 - б) потрібна;

- в) потрібним;
г) потрібні.
20. Коли покупці конкурують між собою, щоб купити певний товар, вони звичайно ... за нього понад ціну продавця.
а) переплачують;
б) виплачують;
в) недоплачують;
г) сплатять.
21. Обсяг виробництва ... попиту на товар.
а) прямо пропорційна;
б) прямо пропорційне;
в) прямо пропорційний;
г) прямо пропорційні.
22. Кожний виробник прагне ... собівартість своєї продукції.
а) занизити;
б) принизити;
в) знизити;
г) нанизати.
23. Щоб отримувати високі ... підприємець має знати кон'юнктуру ринка.
а) збитки;
б) прибутки;
в) прибути;
г) збути.
24. Незнання співвідношення попиту і пропозиції викликає ... деяких товарів.
а) робітників;
б) виробництво;
в) виробників;
г) перевиробництво.
25. Світовий ринок ... на ринки розвинених країн і ринки країн, що розвиваються.
а) поділяється;
б) виділяються;
в) поділяються;
г) приділяється.

Відповіді до тесту

1	в	2	в	3	в	4	б	5	а
6	г	7	в	8	б	9	г	10	в
11	а	12	в	13	г	14	а	15	г
16	б	17	б	18	а	19	г	20	а
21	в	22	в	23	б	24	г	25	а

УКРАЇНСЬКО-АНГЛО-НІМЕЦЬКИЙ СЛОВНИК

автомобіль	car	Auto
автомобільна дорога	highway	Autobahn, Autostraße
ательє	workshop	Atelier
багатий	rich for	reich an
багато століть тому	many centuries ago	vor vielen Jahrhunderten
бензин	petrol	Benzin
блага	<i>here:</i> goods	<i>hier:</i> Güter
благородні метали	precious metals	wertvolle Metalle
ближче всього	the closest	am nächsten
брати участь в (чому?)	to take part in	teilnehmen
бувати	to be	sein
в майбутньому	in future	in (der) Zukunft
в міру (чого?)	as...	nach Maßgabe
валюта	currency	Währung
вартість	value	Wert
варто зазначити, що...	it should be pointed out, that...	bemerkenswert ist, daß...
варто сказати, що...	it should be said, that...	erwähnenswert ist, daß...
велосипед	bicycle	Fahrrad
верстати	machine-tools	Werkzeugmaschinen
взагалі	at all	überhaupt
взаємовигідний	mutually beneficial	von gegenseitigem Vorteil
взуття	boots, shoes	Schuhe
вивчати/вивчити (що?)	to study	studieren, lernen
вигідний	profitable	vorteilhaft, gewinnbringend, lohnend
виготовлення	making	Herstellung, Erzeugung
виділяти (що?)	to distinguish	auswählen
видобувати/видобути (що?)	to extract, to mine	gewinnen, fördern, abbauen
видобувні галузі	extracting branches	extraktive Branchen / Wirtschaftszweige
визначати / визначити (що?)	to define	definieren
визначати / визначити (що?)	to define	bestimmen, definieren
викликати (що?)	to cause	auslösen
використання	usage	(Be-)Nutzung, Gebrauch
використати (що?)	to use	benutzen, (be)nützen, verwenden, gebrauchen
використовуватися (де?)/(як?)	to be in use	benutzt werden, verwendet werden
використовуватися цілком	to be used fully	vollständig verbraucht werden
виникати/виникнути (де?)	to arise	entstehen, aufkommen
випускати/випустити (що?)	to produce	herstellen, produzieren
випускати/випустити (що?)	to produce	produzieren, herstellen
виражати / виразити в (чому?)	to express in	ausdrücken in
виражений	expressed	ausgedrückt
виробничі потреби	industrial requirements	Bedürfnisse eines Betriebs / Unternehmens
виробничі приміщення і споруди	industrial buildings and structure	Produktionsgebäude und -anlagen

витрачати / витратити (що?) на (що?)	to spend	ausgeben, aufwenden
відбуватися / відбутися (де?)	to take place	stattfinden
віддавати / віддати (що?)/(кому?)	<i>here:</i> to give	<i>hier:</i> geben
відносини	relations	Beziehungen
відносини між людьми	people's relations	die Beziehungen der Menschen
відображати / відобразити (що?)	to reflect	widerspiegeln
відомо	it is known	es ist bekannt
відповідальність	responsibility	Verantwortung
вільний обмін	free exchange	freier Tausch
вільно конвертована валюта (ВКВ)	hard currency	frei konvertierbare Währung
віч-на-віч	side by side	von Angesicht zu Angesicht
вкладати / вкласти (що?)	to invest	investieren, anlegen
включати/включити в (що?)	to be included in	einschließen, einreihen
влаштовувати / влаштувати (кого?)	to suit	befriedigen, recht sein (machen)
все	everything	alles
всі люди	all the people	alle Menschen
входити/увійти в (що?)	<i>here:</i> to belong to	<i>hier:</i> zu etwas gehören
галузева структура	branch structure	Branchenstruktur
галузь	branch	Branche, Wirtschaftszweig
головним чином	mainly	hauptsächlich
господарство	economy	Wirtschaft
господарювати	to run the house	den Haushalt besorgen, wirtschaften
графік	diagram, graph	Diagramm, Grafik
громадянин	citizen	Bürger
гроші	money	Geld
грошовий вклад	deposit	Einlage, Deposit
грошовий обіг	money circulation	Geldumlauf
грошові внески	investments	Investitionen, Kapitalanlagen
гума	rubber	Gummi
дана країна	given country	ein bestimmtes Land
дерево (деревина)	wood, tree	Holz, Baum
дешевшати / подешевшати	to become cheaper	billiger werden
ділитися на (що?)	to be divided into, to be classified as...	sich (ein)teilen lassen
діяльність з продажу товару	sales activity	Verkaufstätigkeit
для/з метою продажу	for sale	um (etwas) zu verkaufen
додавати/додати (що?) / до (чого?)	to add to	hinzufügen
дозволяти/дозволити	let	erlauben, gestatten
домовлятися/домовитися з (ким?)	to agree	übereinkommen, vereinbaren
домовлятися / домовитися між собою	to come to an agreement	vereinbaren, zu einer Vereinbarung kommen
дорожчати / подорожчати	to rise in price	sich verteuern, teurer werden
економіка	economy; economics	Wirtschaft; Wirtschaftswissenschaft; Wirtschaftssystem, Ökonomie
економічні показники ринку	economic indices of the market	Wirtschaftskennzahl des Marktes
електроенергія	electric power	elektrische Energie

енергетична система	energy system	Energie (versorgungs) system
ємність ринку	market capacity	Marktkapazität
житло	dwelling	Wohnung, Behausung
життєвий рівень	living standards	Lebensstandards
з рук у руки	from hands to hands	von Hand zu Hand
за допомогою (чого?)	with the help of	mit Hilfe von
забезпечувати / забезпечити (що?)/(чим?)	to provide	gewährleisten
загальний	general	allgemein
загальноприйнятий	generally accepted	allgemeingültig; üblich
задовольняти / задовольнити (що?)	to satisfy	befriedigen
зазнавати труднощів	to have problems	Schwierigkeiten haben, sich in einer schwierigen Lage befinden
займатися (чим?)	to be busy with	beschäftigt sein mit
закуповувати/закупити (що?)	to buy in	einkaufen
залежати від (кого?)/(чого?)	to depend on	abhängig sein von
залежно від (чого?)	depending on	abhängig von; je nach...
залізниця	railroad	Eisenbahn
залізничний	railroad (adj.)	Eisenbahn- (Adj.)
залучати/залучити (кого?)/(що?)	to attract	anziehen, anlocken
запас	stock	Reserve
засоби виробництва	means of production	Produktionsmittel
засоби зв'язку	means of communication	Kommunikationsmittel
застосовувати/застосувати (що?)	to apply	anwenden, gebrauchen
зберігання	keeping	Aufbewahrung, Lagerung
зберігати/зберегти (що?)	to keep	(bei)behalten
збитки	losses	Abgang, Verlust
збільшувати / збільшити (що?)	to increase	vergrößern, erhöhen
збувати/збути (що?)	to sell out	Verkaufen
зв'язувати/зв'язати (кого?)/(що?)	to connect	verbinden
здібності	abilities	Fähigkeiten
здійснювати / здійснити угоду	to make a bargain	ein Geschäft abschließen
земля	earth, ground	Grund, Boden; Erde
зменшувати/зменшити (що?)	to decrease	verkleinern, senken
знання	knowledge	Wissen
знижувати / знизити (що?)	to reduce, to cut down	senken, reduzieren, verringern
знижувати / знизити ціни	to knock prices down	die Preise senken
знижувати / знизити ціни	to lower the prices	Preise senken
золото	gold	Gold
зрівнювати / зрівняти (що?)	to compare	vergleichen
зрівнюватися/зрівнятися з (чим?)	to become equal	sich angleichen
зростати / зрости	to grow	wachsen
зручний	comfortable	bequem
зумовлювати/зумовити (що?)	to stipulate	verursachen
зустрічатися / зустрітися (де?)	to meet	sich treffen
з'являтися / з'явитися	to appear	entstehen
і т. ін. = і таке інше	and so on	und so weiter (usw.)
інвестувати (що?)	to invest	investieren
іноді	sometimes	manchmal

іноді	sometimes	manchmal
інструменти	instruments	Werkzeuge, Geräte; Instrumente
інформація	information	Information
існувати	to exist	existieren; <i>hier</i> : gibt es
їжа	food	Essen, Nahrung
керування господарством	economy management	Lenkung der Wirtschaft, Steuerung der Wirtschaft
кількість	quantity	Quantität
кожна країна	every country	jedes Land
комп'ютерна мережа	computer network	Computernetzwerk
комунікації	communications	Kommunikationssystem
кон'юнктура ринку	market opportunities	Absatzmöglichkeit
кондитер	confectioner	Konditor
конкретний	specific	konkret
конкуренція	competition	Konkurrenz
конкурувати з (ким?) / за (що?)	to compete	konkurrieren
консервний завод	tinned food factory	Konservenfabrik
координати	co-ordinates	Koordinaten
корисні копалини	minerals	Mineralien, Bodenschätze
кошти	money	Geld
коштувати	to cost	kosten
країна, що розвивається	developing country	Entwicklungsland
крива попиту	demand curve	steile Kurve
крім того	besides	außerdem, darüber hinaus
купувати / купити (що?)/(де?)	to buy	kaufen
легка промисловість	light industry	Leichtindustrie
літак	plane	Flugzeug
людські потреби	man's needs	menschliche Bedürfnisse
магазин	shop	Geschäft
майстерня	workshop	Werkstatt
матеріали	materials	Materialien, Stoffe
матеріальні цінності	material values	materielle Werte
мати (що робити?)	to have to	etw. machen müssen
мати значення	to have meaning, to mean	eine Bedeutung haben
мати потреби	to have needs, requirements	Bedürfnisse haben
мати ресурси	to have resources	Ressourcen besitzen
мати справу з (чим?)	to deal with	verhandeln mit
мета	aim	Ziel
метал	metal	Metall
мистецтво домашнього господарювання	the art of running the house	die Kunst, einen Haushalt zu führen
між	between	zwischen
між собою	between each other	untereinander
мінеральні ресурси	mineral resources	Ressourcen an Mineralien
міра	measure	Maß(einheit)
місце	place	Ort
місцевий ринок	local market	heimischer Markt
можливість	possibility	Möglichkeit
можливість	opportunity	Möglichkeit

можна зробити висновок про те, що...	one may make a conclusion, that...	man kann daraus den Schluß ziehen da?...
надлишок товару	surplus of goods	Warenüberschuss
називати/назвати (чим?)	to call	nennen
називатися	be called	heißen
накопичення	savings	Spareinlagen, Ersparnisse
накопичуватися / накопичитися	to pile up	sich ansammeln, sich anhäufen
належати до (чого?)	to refer to	zurechnen zu
намагатися/постаратися	to try	sich bemühen
напої	drink	Trinken
наприклад	for example	zum Beispiel
народне господарство	national economy	Volkswirtschaft
настільки	as far as	sosehr
наступний	following	folgende(r), (s)
наука	science	Wissenschaft
нафта	oil	Erdöl
нафтоперегінний завод	oil refinery	Erdölraffinerie
негативний попит	negative demand	negative Nachfrage
недостача (= дефіцит)	shortage	Defizit
неможливість	impossibility	Unmöglichkeit
необхідний	necessary	notwendig
необхідно зазначити, що...	it should be pointed out, that...	es sollte darauf hingewiesen werden, daß...
необхідно сказати, що...	it should be said, that...	es sollte erwähnt werden, daß...
непорушний закон ринку	invariable law of the market	unveränderliches Marktgesetz
обернено пропорційний (чому?)	inversely proportional	umgekehrt proportional
об'єднуватися/ об'єднатися в (що?)	to unite into	sich vereinigen zu
обладнання	equipment	Betriebsanlagen, Ausrüstung
обмежені ресурси	limited resources	begrenzte Ressourcen
обмінювати/обміняти (що?)	to change	(aus)tauschen; wechseln
обов'язково має	here: must have	hier: benötigt
оборотні засоби	circulating capital	Umlaufmittel, Betriebsmittel
обслуговувати/обслужити (кого?)/(що?)	to serve	bedienen
обслуговуючі галузі	serving branches	Dienstleistungsbranche
обсяг виробництва	production volume	Produktionsvolumen
одержувати/одержати	to get	erhalten
одноразовий	single-use (adj.)	einmalig
одяг	clothes	Kleidung
ознака	basis	Zeichen, Merkmal,
означати (що?)	to mean	bedeuten
оплачувати / оплатити (що?)	to pay for	bezahlen
оптова торгівля	wholesale trade	Großhandel
організувати	to organize	organisieren
освіта	education	(Aus-)Bildung
основні засоби	fixed capital	Grundkapital
особисті потреби	personal needs	persönliche Bedürfnisse

отже	therefore	folglich, also
оцінювати / оцінити (що?)	to estimate	(ein-) schätzen
очищувати/очистити (що?)	to refine	raffinieren; reinigen, säubern
падати / впасти	to fall	fallen
паливо	fuel	Heiz- / Brennmaterial
пам'ять	memory	Gedächtnis
пара взуття	a pair of shoes	ein Paar Schuhe
певний	certain	bestimmter
певний період	certain period	Sichere Periode
перевиробництво	overproduction	Überproduktion
передавати / передати (що?)/(кому?)	to give	(über)geben
перекладати / перекласти (що?)	to translate	übersetzen
перекладатися / перекластися українською мовою	to be translated into Ukrainian	ins Ukrainische übersetzt werden
переплачувати / переплатити за (що?)	to overpay for	zu viel zahlen
переробляти/переробити (що?)	to process	verarbeiten
переробні галузі	processing branches	verarbeitende Branchen
перетинатися / перетнутися	to intersect, cross	sich überschneiden
перешкоджати (чому?)	to hinder	aufhalten, behindern
підвищувати / підвищити (що?)	to increase	erhöhen
підвищувати / підвищити ціни	to force up prices	die Preise erhöhen
піднімати / підняти ціни	to rise prices	die Preise anheben
підприємство	enterprise	Unternehmen
пластмаса	plastic	Plastik
платити / заплатити за (що?)	to pay for	zahlen für
платоспроможність	solvency	Liquidität
повинен	must	muß
пов'язаний	linked, connected	verbunden
подальша переробка	further processing	weitere Verarbeitung
поділяти/поділити на (що?)	to divide into	(unter)teilen in, einteilen in
показувати / показати (що?)	to show	zeigen
покупець	customer	Käufer, Kunde
поліпшувати/поліпшити (що?)	to improve	verbessern
поняття	notion	Begriff
по-перше, по-друге, по-третє	first, second, third (<i>adv.</i>)	erstens, zweitens, drittens
попит	demand	Nachfrage
порівнювати / порівняти (що?)	to compare	vergleichen
посередник	middleman	Vermittler
послуги	service	Dienstleistungen
постачання	supply	Versorgung
поступово	step by step	nach und nach, allmählich
потреба	requirement, need	Bedürfnis, Bedarf
потрібно	necessary, it's needed	man braucht
потрібно зазначити, що...	it should be pointed out, that...	es sollte darauf hingewiesen werden, daß...
потрібно сказати, що...	it should be said, that...	es sollte erwähnt werden, daß...
походити від (чого?)	to come from	(ab)stammen; herrühren von
починати(ся)/почати(ся)	to begin	beginnen
правити (що?) за (що?)	to ask, to charge	fordern, verlangen

прагнути (що з/робити?)	to seek for	Streben nach
предмети споживання	objects of consumption	Konsumgüter
прибуток	profit	Profit
придбавати / придбати (що?)	to buy, purchase	erwerben, kaufen
призводити/привести до (чого?)	to lead to	führen zu
призначати/призначити для (чого?)	to intend for	bestimmen für
призначений для продажу	intended for sale	zum Verkauf bestimmt
принаймні	at least	mindestens
принцип	principle	Prinzip
природні ресурси	natural resources	Naturschätze, natürliche Ressourcen
прискоряти/прискорити (що?)	to speed up	Beschleunigen
проводити / провести (що?)	to carry on	durchführen
продавати/продати (що?)	to sell	verkaufen
продавець	seller	Verkäufer
продаж	sale	Verkauf
продукція	production	Produktion
пропозиція	offer	Angebot
протидіяти (чому?)	to counteract	entgegenwirken
проходити/пройти (що?)	to pass	ein Stadium durchlaufen
процвітати	bloom	blühen, gedeihen
процес і результат праці	process and result of labour	Arbeitsprozeß und -ergebnis
прямо	directly	direkt
прямо пропорційний (чому?)	directly proportional	Direkt proportional
регіональний ринок	regional market	regionaler Markt
регулюватися (чим?)	to be regulated	reguliert werden
результат виробництва	result of production	Produktionsergebnis
реклама	advertisement	Werbung
рекламна кампанія	advertisement campaign	Werbekampagne
ресурси рік, озер, морів і океанів	resources of rivers, lakes, seas and oceans	Ressourcen der Flüsse, Seen, Meere und Ozeane
ризикувати / ризикнути (чим?)	to take a risk of	etwas riskieren
ринкові сили	market forces	Marktkräfte
ринок	market	Markt
рівень цін	price level	Preisniveau
рівноважна ціна	equilibrium price	ausgewogener Preis
різний	different	verschieden
різниця між (чим?) і (чим?)	difference between	Unterschied zwischen
різновид	type	Variante
різноманітний	different	unterschiedlich, verschieden
різноманітний	variable	vielfältig, verschiedenartig
робити вибір	to make a choice	eine Wahl treffen
робити/зробити внесок у (що?)	to contribute	einen Beitrag leisten zu
робоча сила	labour force	Arbeitskraft; Arbeitskräfte
розваги	fun	Vergnügen, Unterhaltung
розвинена країна	developed country	Industrieland
роздрібна торгівля	retail trade	Einzelhandel
розкуповувати / розкупити	to buy up	aufkaufen

розподіл	delivery	Verteilung, Distribution
розум	mind	Verstand
рости/вироси (де?)	to grow	wachsen
рух	motion	Bewegung
рухатися (де?)/(куди?)	to move	sich bewegen
саме	itself	selbst
світовий ринок	world market	Weltmarkt
свобода	freedom	Freiheit
середовище	environment	Umwelt
сировина	raw materials	Rohstoffe
система	system	System
ситуація ринкової рівноваги	situation of market equilibrium	eine ausgewogene Marktsituation
сік	juice	Saft
сільське господарство	agriculture	Landwirtschaft
скільки коштує	how much is...	wie viel kostet...
склад	warehouse	Lager
складний	complex	komplex, kompliziert
скло	glass	Glas
скорочувати/скоротити (що?)	to reduce	kürzen, reduzieren
служити/прослужити довго	to serve for a long time	lange in Gebrauch sein
собівартість	prime cost	Anschaffungskosten
спеціалізація	specialization	Spezialisierung
спеціалізований	specialized	spezialisiert
співвідношення (чого?) з (чим?)	ratio	Verhältnis
споживати/спожити товари і послуги	consume goods and service	Waren und Dienstleistungen konsumieren
споживач	consumer, user; buyer	Verbraucher, Nutzer, Käufer
спочатку	in first	ursprünglich
срібло	silver	Silber
стадія руху	stage of motion	Entwicklungsstufe; Stadium
стан	state	Zustand
стан ринку	state of the market	Marktlage
стан товарних запасів	condition of goods supply	Kondition des Gütervorrates
створені працею людини	created by man's labour	geschaffen durch die Arbeit des Menschen
створювати/створити (що?)	to create	(er)schaffen, erzeugen
стикатися / зіткнутися з (ким?) / з (чим?)	to clash	kollidieren, aufeinanderstoßen
стільки..., скільки	as much... as	soviel, wie
сукупність	aggregate	Gesamtheit
суперництво	rivalry	Wettbewerb, Konkurrenz
суспільні науки	social science	Sozialwissenschaften
суспільні потреби	social needs	gesellschaftliche Bedürfnisse
сфера ринку	sector of the market	Marktsektor
схожа продукція	similar production	ähnliche Produktion
таким чином	so	auf diese Weise, so, also
також	also	ebenso
те	something	das(jenige), etwas

термін	term	Fachausdruck, Terminus
тісно взаємодіяти з (чим?)	to interact closely with	eng zusammenwirken
тісно пов'язаний	closely connected	eng verbunden
товар	goods	Ware(n)
той самий	the same	ein und derselbe, der gleiche
тому	that is why	deshalb
тому що	because	weil
торгівля	trade	Handel
транспорт	transport	Transport(mittel), Transportwesen
тривалий	long-term (adj.)	dauerhaft
трудові ресурси	labour resources	(verfügbare) Arbeitskräfte
у даний момент	at the moment	im gegebenen Augenblick
у деяких випадках	sometimes	in manchen Fällen, manchmal
у результаті	as a result	als Ergebnis
у сьогоднішній	at present	heutzutage, zur Zeit, in der jetzigen Zeit, jetzt
укладати/укласти угоду	to strike a bargain	ein Geschäft abschließen
устаткування	equipment	Betriebsanlagen, Ausrüstung
уявлення	imagination	Vorstellung
фабрика	factory	Fabrik
фактори виробництва	factors of production	Produktionsfaktoren
фахівець	expert	Experte
фізична сила	physical strength	physische Kraft
форма	shape	Form, Gestalt
фрукти	fruits	Früchte
худоба	cattle	Vieh
хутро	fur	Pelz
ціна	price	Preis
цінні папери	securities	Wertpapiere
цінність	value	Wert
цукор	sugar	Zucker
частина ринку	part of the market	Teil des Marktes
черепашка	cockle-shell	kleine Muschel
чим вище..., тим більше...	the higher..., the more...	je höher ..., desto mehr ...
численний	numerous	zahlreich
число	number	(An-)Zahl
числове значення	numerical value	Zahlenwert
шкіряна промисловість	leather industry	Lederindustrie
що	that (conj.)	was
який	which, who	der, welcher

УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКО-В'ЄТНАМСЬКИЙ СЛОВНИК

автомобіль	汽车	xe hơi, xe ô tô
автомобільна дорога	公路	đường ô tô
ательє	工作室, 服务部	xưởng
багатий	富有	giàu, giàu có
багато століть тому	许多世纪前	nhiều thế kỷ đã qua
бензин	汽油	xăng dầu
блага	福利, 财富, 非常好	nhân, vì, vì lẽ, tốt, đẹp đẽ
благородні метали	贵重金属	kim loại quý hiếm
ближче всього	最近的	gần với tất cả
брати участь в (чому?)	参与	tham gia, tham dự
бувати	有, 存在	có, thường có, xảy ra, diễn ra
в майбутньому	将来, 以后	sẽ, sau này
в міру (чого?)	按..... (尺度)	khi những gì
валюта	货币	ngoại tệ
вартість	价值	giá cả
варто зазначити, що...	应该指出...	tiếp tục ghi nhận những điều...
варто сказати, що...	应该讲...	nói tiếp điều gì đó...
велосипед	自行车	xe đạp
верстати	机床, 车床	máy móc công cụ
взагалі	总之	chung, tất cả
взаємовигідний	相互有利	hai bên cùng có lợi
взуття	鞋类	giày
вивчати/вивчити (що?)	研究; 学; 学习	học tập, nghiên cứu
вигідний	自利的	thuận tiện, thuận lợi
виготовлення	生产, 制作	chuẩn bị
виділяти (що?)	区别, 辨别	lựa chọn
видобувати/видобути (що?)	获得, 开采, 挖掘	tìm kiếm, thu thập, thu nhận
видобувні галузі	开采行业	tìm kiếm ngành
визначати / визначити (що?)	确定(那?)	xác định, định, định nghĩa, ấn định, quy định
визначати/визначити (що?)	区别, 划分	phân chia, xác định, định lượng
викликати (що?)	导致, 使发生	nguyên nhân
використання	用, 使用, 有用	sử dụng
використати (що?)	使用, 利用	sử dụng
використовуватися (де?)/(як?)	使用, 利用	được sử dụng
використовуватися цілком	全部利用	sử dụng toàn bộ
виникати/виникнути (де?)	产生, 发生	xuất hiện
випускати/випустити (що?)	进行; 施行; 制造出; 生产出	sản xuất
випускати/випустити (що?)	生产, 产出	bỏ qua
виражати / виразити в (чому?)	表达	biểu hiện
виражений	表现	biểu hiện, rõ nét
виробничі потреби	生产需要	sử dụng sản xuất
виробничі приміщення і споруди	厂房和建筑设施	xây dựng nhà và kiến thiết
витрачати / витратити (що?) на (що?)	花费, 用掉	chi tiêu, tiêu phí
відбуватися / відбутися (де?)	发生	nguồn gốc, xuất xứ
віддавати / віддати (що?)/(кому?)	给予	trả lại
відносини	联系	mối, sự liên hệ, quan hệ, giao dịch, giao tiếp
відносини між людьми	人与人之间的关系 (往来)	mối quan hệ giữa mọi người

відображати / відобразити (що?)	表现, 映出, 反映	phản ánh, thể hiện, biểu hiện
відомо	众所周知	nổi bật, nổi tiếng
відповідальність	责任	trách nhiệm
вільний обмін	自由交换	tự do trao đổi
вільно конвертована валюта (ВКВ)	货币自由流通	tỷ giá ngoại tệ
віч-на-віч	面对面	mặt đối mặt
вкладати / вкласти (що?)	放入, 投入	vào, cho vào, đưa vào, để vào
включати/включити в (що?)	开, 接通	mở
влаштувати / влаштувати (кого?)	安排(谁?)	xây dựng, dựng nên, xếp đặt
все	全部, 所有	tất cả
всі люди	所有人, 全人类	tất cả mọi người
входити/увійти в (що?)	进入, 进	vào
галузева структура	行业结构	cấu tạo ngành
галузь	分支, 部门, 领域, 行业	ngành
головним чином	主要方式	chủ yếu là
господарство	经济, 产业	nông trang, kinh tế gia đình
господарювати	布置, 家务	kinh doanh
графік	图表	biểu đồ, kế hoạch
громадянин	公民, 市民	công dân
гроші	钱	tiền, tiền tệ
грошовий вклад	金钱贡献	gửi tiền
грошовий обіг	货币流通	vòng quay của đồng tiền
грошові внески	金钱投资	đầu tư vào, vốn bỏ vào, hùn vốn
гума	橡胶, 橡皮, 胶皮	cao su
дана країна	所指国家	đất nước này
дерево (деревина)	树	cây gỗ, cây mộc, cây, gỗ
дешевшати / подешевшати	秋天在价格	hạ giá
ділитися на (що?)	分, 划分	phân chia trên (cái gì)
діяльність з продажу товару	销售活动	băng hoạt động bán hàng hóa
для/з метою продажу	用于销售	để dành cho mục đích thanh lý
додавати/додати (що?) / до (чого?)	补加.....	thêm vào
дозволяти/дозволити	可以, 允许	cho phép, tạo điều kiện
домовлятися / домовитися з (ким?)	谈判, 商谈	hợp đồng, bản giao kèo
домовлятися / домовитися між собою	同意在他们自己之间	thỏa thuận, đồng ý với nhau, ước định với nhau
дорожчати / подорожчати	变得更加亲爱-成为的	đã lên, trở nên đắt đỏ
економіка	经济	kinh tế
економічні показники ринку	市场经济指标	các chỉ số kinh tế thị trường
електроенергія	电能	điện năng, điện lực, năng lượng điện
енергетична система	供电系统	hệ thống năng lượng
ємність ринку	市场容量	năng lực thị trường
житло	住宅, 住所, 有人住的地方	sông
життєвий рівень	生活水平	mức sống
з рук у руки	手牵手	tay cầm tay, tay trong tay
за допомогою (чого?)	借助...帮助	sự giúp đỡ
забезпечувати / забезпечити (що?)/(чим?)	供养, 保障	bảo đảm, đảm bảo
загальний	全体, 公用	chung
загальноприйнятний	通行的, 通用的	thừa nhận. đc công nhận

задовольняти / задовольнити (що?)	使满足, 使满意	đạt yêu cầu
зазнавати труднощів	经历困难	gặp phải những khó khăn
займатися (чим?)	忙, 站着, 没空	bận
закуповувати/закупити (що?)	购买, 收购 (成批量地)	mua
залежати від (кого?)/(чого?)	依赖, 依靠	phụ thuộc(vào ai), (cái gì)
залежно від (чого?)	有赖于	phụ thuộc, lệ thuộc
залізниця	铁路	đường sắt
залізничний	铁路的	(thuộc về)đường sắt
залучати / залучити (кого?)/(що?)	吸引, 注意力	lôi cuốn, hấp dẫn, quyến rũ
запас	储备	lượng, đồ, nguồn dự trữ, trữ lượng, vốn, mếp trừ hao
засоби виробництва	生产资料	phương tiện sản xuất
засоби зв'язку	联络工具	phương tiện nối liền, gắn liền
застосовувати /застосувати (що?)	采用, 应用, 运用	đôi, đôi chác
зберігання	保存, 保管	bảo quản
зберігати/зберегти (що?)	保存; 保全; 保护	bảo quản
збитки	损失	mất
збільшувати / збільшити (що?)	增量	tăng lên, khuếch đại
збувати/збути (що?)	销售 (货物)	bán
зв'язувати / зв'язати (кого?)/(що?)	连接(谁?)(那?)	thắt, buộc, bó, cột, cột...lạ
здібності	特点, 特性	khả năng, có năng lực, có thể
здійснювати / здійснити угоду	签订合同	ký kết hợp đồng
земля	土地	đất, đất đai
зменшувати / зменшити (що?)	减退	làm nhỏ bớt, rút bớt
знання	知识, 学识	sự nhận thức, hiểu biết
знижувати / знизити (що?)	降低	giảm, hạ
знижувати / знизити ціни	低价	hạ thấp, hạ...xuống, hạ xuống
знижувати / знизити ціни	使价格降低	hạ, giảm, hạ thấp
золото	金子	vàng
зрівнювати / зрівняти (що?)	比较, 相比	cân bằng
зрівнюватися / зрівнятися з (чим?)	甚而被做	trở nên bằng, trở nên ngang nhau
зростати / зрости	增长或增长	lớn lên, sinh, trưởng thành, hoàn thiện
зручний	方便	thuận tiện, thuận lợi
зумовлювати/зумовити (що?)	规定, 订明; 坚持要求以..... 为协议条件	điều kiện
зустрічатися / зустрітися (де?)	接, 会见, 碰面	gặp gỡ
з'являтися / з'явитися	出现, 呈现	xuất hiện
і т. ін. = і таке інше	等等	và cũng như thế,và tiếp tục vẫn thế
інвестувати (що?)	投资	đầu tư
іноді	有时	thỉnh thoảng
іноді	有时	thỉnh thoảng
інструменти	工具	công cụ
інформація	信息, 消息	thông tin
існувати	有, 存在	sự tồn tại
їжа	食物, 食品	(sự bữa) ăn,đồ ăn ,thức ăn
керування господарством	经济管理	điều khiển, người phụ trách
кількість	数量	số lượng
кожна країна	每一个国家	từng nước, từng đất nước
комп'ютерна мережа	计算机网络	mạng thông tin(máy tính)
комунікації	交际, 沟通	đường giao thông,đường liên lạc

кон'юнктура ринку	市场机遇	điều kiện thị trường
кондитер	糖果点心, 做甜点的人	chuyên viên
конкретний	具体的	chuân mực, chính xác
конкуренція	竞争	sự cạnh tranh, ganh đua
конкурувати з (ким?) / за (що?)	竞争	cạnh tranh với ai, (với cái gì)
консервний завод	罐头工厂	nhà máy đóng hộp
координати	座标	toạ độ
корисні копалини	矿物	lợi ích của khoáng sản
кошти	资金	tiền
коштувати	值	giá cả
країна, що розвивається	发展中国家	phát triển đất nước
крива попиту	需求曲线	biểu đồ nhu cầu
крім того	除此之外	ngoài điều đó ra
купувати / купити (що?)/(де?)	买, 购买	mua, người mua
легка промисловість	轻工业	công nghiệp nhẹ
літак	飞机	máy bay
людські потреби	人的需求, 人类需求	người sử dụng
магазин	商店	cửa hàng
майстерня	作坊, 小型工厂	thợ cả
матеріали	材料, 物质	nguyên vật liệu, vật chất
матеріальні цінності	物价	giá trị, trị giá vật chất
мати (що робити?)	不得不做...	cần làm
мати значення	有意义	có nhận thức, có hiểu biết
мати потреби	需要, 需求, 有所需求	biết sử dụng
мати ресурси	拥有能源	biết về tài nguyên, có tài nguyên
мати справу з (чим?)	处理, 打交道	đôi phó
мета	目的	Mục đích
метал	铁	kim loại
мистецтво домашнього господарювання	处理的家事技巧; 技巧	nghệ thuật đưa vào kinh tế gia đình
між	在...之间	giữa
між собою	彼此之间	giữa hai sự việc
мінеральні ресурси	矿物资源; 矿产	tài nguyên khoáng sản
міра	标准	khuôn khổ, kích thước
місце	位置, 地位	chỗ, địa điểm
місцевий ринок	本地市场	thị trường địa phương
можливість	可能性	có thể
можливість	可能性-	khả năng, cơ hội, dịp tốt, điều kiện
можна зробити висновок про те, що...	需要作出结论	có thể kết luận điều đó rằng...
надлишок товару	物品剩余	hàng tồn đọng
називати/назвати (чим?)	叫做, 被称为	tên gọi
називатися	称, 叫做, 命名	tên gọi, gọi là
накопичення	积累	tích lũy
накопичуватися / накопичитися	被保存的	được tích nhật, dồn lại, tùm tùm lại
належати до (чого?)	对待	quan hệ, tương quan, liên quan
намагатися / постаратися	尝试	cố gắng, chịu khó, cân mẫn
напої	饮料	uống
наприклад	例如, 举例子	ví dụ
народне господарство	民族经济	kinh tế quốc gia
настільки	如此, 这么	đến mức, đến nơi

наступний	下一个	tiếp sau, kế tiếp
наука	科学	khoa học
нафта	石油, 原油	dầu, dầu khí
нафтоперегінний завод	石油加工厂	nhà máy dầu khí
негативний попит	负需求	không có nhu cầu
недостача = дефіцит	短缺(=缺乏)	sự thiếu thốn, thiếu hụt, thiếu
неможливість	不可能 (的事), 不可能性	sự không thể co
необхідний	必须的	cần thiết
необхідно зазначити, що...	必须指出	cần thiết phải ghi nhận rằng...
необхідно сказати, що...	必须说, 必须讲	cần thiết phải nói rằng...
непорушний закон ринку	市场不变的法律	quy chế chợ không thay đổi
обернено пропорційний (чому?)	成反比的	tỉ lệ nghịch
об'єднуватися/об'єднатися в (що?)	联合	nối liền, nối lại
обладнання	设备	dụng cụ
обмежені ресурси	有限的资源	cơ quan tài nguyên
обмінювати/обміняти (що?)	交换	đổi, trao đổi
обов'язково має	必须有, 一定有	(cần thiết) nhất định phải biết
оборотні засоби	流动资金; 周转资金	phương tiện lưu thông(luân chuyển)
обслуговувати/обслужити (кого?)/(що?)	服务	phục vụ
обслуговуючі галузі	服务业	ngành phục vụ
обсяг виробництва	商品价值	sản lượng
одержувати/одержати	收, 获得	nhận
одноразовий	次性的	dùng sử dụng một lần
одяг	服装, 衣服	trang phục
ознака	特征	dấu hiệu
означати (що?)	指定, 意思是	biết, nhận biết
оплачувати / оплатити (що?)	支付	chi trả
оптова торгівля	批发	hàng hóa, bán buôn
організувати	组织	tổ chức cơ quan
освіта	教育, 学历, 文化程度	sự hình thành, thành lập, tạo thành
основні засоби	固定资产 (金)	phương pháp cơ bản.phương pháp chính, phương pháp chủ yếu
особисті потреби	个人需要; 个体需求	sử dụng cá nhân
отже	可见, 就是说	chuyên tiếp
оцінювати / оцінити (що?)	估计(那?)	định giá, đánh giá, nhận định
очищувати/очистити (що?)	清; 清理	loại bỏ
падати / впасти	上升	roi xuống, ngã xuống, ngã gục
паливо	燃料	nhiên liệu ,chất đốt
пам'ять	记忆力, 记性, 脑筋	kỷ niệm, trí nhớ, ký ức
пара взуття	一双鞋	đôi giày
певний	固定的	xác định.xác nhận, phân chia
певний період	某些 (一段) 时间	thời gian nhất định
перевиробництво	商品过剩	sản xuât nhiê u qua
передавати / передати (що?)/(кому?)	转交	chuyên, vận chuyển
перекладати/перекласти (що?)	翻译	dịch, dịch thuật
перекладатися/перекластися українською мовою	翻译成俄语	dịch sang tiếng Ukraina

переплачувати / переплатити за (що?)	多支, 多付	mua hớ, mua đắt
переробляти /переробити (що?)	再生产; 重新生产	chế biến, chế tạo, gia công xử lý
переробні галузі	在生产部门 (领域)	ngành gia công chế biến
перетинатися/перетнутися	横渡	giao nhau, chéo nhau,
перешкоджати (чому?)	阻碍, 妨碍	ngăn cản
підвищувати / підвищити (що?)	长, 提高	nâng lên, cao lên
підвищувати / підвищити ціни	增量价格	nâng cao, tăng lên, tăng cường
піднімати / підняти ціни	培养价格	nhật...lên, lượm...lên, nhấc...lên, nâng...lên, đưa...lên
підприємство	生产单位, 生产者	công việc, việc làm, chủ trương
пластмаса	塑料	nhựa
платити / заплатити за (що?)	付, 支付	thanh toán
платоспроможність	偿付能力	khả năng thanh toán
повинен	必须, 应该	cần
пов'язаний	联系, 关系	liên kết, nối kết, gắn liền
подалша переробка	继续加工再生产	tiếp tục làm lại
поділяти/поділити на (що?)	分, 划分	chia
показувати / показати (що?)	出示, 给...看	chỉ, cho xem
покупець	顾客, 买主	mua, người mua
поліпшувати / поліпшити (що?)	改善	tốt lên, tốt hơn
поняття	意义, 意思, 概念	khái niệm, hiểu
по-перше, по-друге, по-третє	第一; 第二; 第三	trong cái thứ nhất-thứ hai-thứ ba
попит	需求	nhu cầu, yêu cầu, đòi hỏi
порівнювати / порівняти (що?)	对比	những đại lượng (so sánh)
посередник	中间人, 中间商	trung gian
послуги	服务	dịch vụ
постачання	提供, 供给	cung cấp
поступово	一步步地, 慢慢的	nâng thang, từng bậc, từng cấp
потреба	需要	sử dụng
потрібно	应该, 需要	cần
потрібно зазначити, що...	需要指出	cần ghi nhận rằng...
потрібно сказати, що...	需要(应该)讲(说)	cần phải nói rằng...
походити від (чого?)	发生	nguồn gốc
починати(ся)/почати(ся)	开始	bắt đầu
правити (що?) за (що?)	需求, 要求	nói thách, nói tăng giá
прагнути (що з/робити?)	渴求, 力图	Phấn đấu
предмети споживання	消费品	vật sử dụng, vật dụng
прибуток	利润	lãi
придбавати / придбати (що?)	获取	có được, kiếm được, tìm được, được sở hữu, thủ đắc
призводити/призвести до (чого?)	导致, 引起, 促使	đưa / dẫn
призначати/ призначити для (чого?)	预先规定和预先指定	dùng để, dành cho
призначений для продажу	指定销售	dành cho thương mại, buôn bán
принаймні	最终	trong khuôn khổ, chừng mực
принцип	原则	nguyên tắc, quy chế
природні ресурси	自然资源	khai thác tài nguyên
прискоряти/прискорити (що?)	加速	đẩy nhanh tiến độ
проводити / провести (що?)	送, 伴送	dẫn dắt
продавати/продати (що?)	出售; 卖; 出卖	bán
продавець	售货员	người bán
продаж	出售; 卖; 出卖	bán hết

продукція	产品，作品	sản lượng, khối lượng sản phẩm
пропозиція	提案	sự tỏ ý sẵn sàng, dành cho, mời, đề nghị
протидіяти (чому?)	抵制, 阻碍, 抗拒	đôi phó
проходити/пройти (що?)	通行, 允许	nguồn gốc, xuất xứ, đi qua
процвітати	繁荣, 兴旺	phồn vinh, thịnh vượng
процес і результат праці	工作过程和结果	quá trình và kết quả lao động
прямо	直接	thẳng, thẳng phía trước
прямо пропорційний (чому?)	成正比的	tỷ lệ thuận trực tiếp
регіональний ринок	区域性市场	thị trường khu vực
регулюватися (чим?)	将被调控 (比?)	được cho phép
результат виробництва	生产成果	kết quả sản xuất
реклама	广告	quảng cáo
рекламна кампанія	广告公司	chiến dịch, (đợt), quảng cáo
ресурси рік, озер, морів і океанів	河, 湖泊, 海洋资源	tài nguyên sông, hồ, biển, đại dương
ризикувати / ризикнути (чим?)	冒险	mạo hiểm, đánh liều
ринкові сили	市场力量	quy định trong chợ
ринок	市场	thị trường, chợ
рівень цін	价格水平	mức giá
рівноважна ціна	平衡价格	sự cân bằng giá cả
різний	不同的, 各种各样的	khác nhau
різниця між (чим?) і (чим?)	在...之间	giữa sự khác nhau
різновид	异种, 不同种类	các loại, nhiều loại
різноманітний	不同的, 有区别的	(thuộc về) khác nhau
різноманітний	各式各样的	đa dạng
робити вибір	做出选择	chọn lựa công việc, công việc chọn lựa
робити/зробити внесок у (що?)	投入, 存款, 贡献	mang đến, mang vào, cho vào
робоча сила	生产力	sức mạnh lao động
розваги	娱乐, 消遣	giải trí ,tiêu khiển
розвинена країна	发达国家	đã phát triển đất nước
роздрібна торгівля	各种商业	từng loại hàng hóa
розкуповувати / розкупити	收买	mua hết, mua sạch, mua
розподіл	区分	phân chia, chia đôi
розум	智力	thông minh
рости/вироси (де?)	生长, 成长	phát triển, mọc lên, lớn lên
рух	进步	chuyển động, vận chuyển
рухатися (де?)/(куди?)	前进	dịch chuyển
саме	自己	mình, bản thân mình, đích thân
світовий ринок	国际市场	thị trường thế giới
свобода	自由	tự do
середовище	周围环境	ngày thứ tư
сировина	原材料	nguyên liệu
система	系统, 体制	hệ thống
ситуація ринкової рівноваги	市场平衡的情况	tình hình thị trường
сік	果汁	nước giải khát
сільське господарство	农业	ngành nông nghiệp
скільки коштує	多少钱	giá bao nhiêu
склад	仓库	kho tàng, kho chứa, kho vật tư
складний	复杂的	khó, khó khăn, phức tạp
скло	玻璃	gương kính

скорочувати / скоротити (що?)	减少	rút ngắn, rút gọn, giảm bớt
служити/прослужити довго	长期服役 (务)	phục vụ lâu dài, làm thuê
собівартість	成本	giá thành
спеціалізація	专业的	chuyên ngành
спеціалізований	使专门化	tạo thành chuyên ngành
співвідношення (чого?) з (чим?)	比率, 比例	tương quan
споживати/спожити товари і послуги	产品需求和服务	sử dụng hàng hóa và dịch vụ
споживач	用户	người tiêu thụ, người tiêu dùng, người dùng
спочатку	最初	điều đầu tiên
срібло	银	bạc
стадія руху	进步阶段	giai đoạn vận động
стан	状态	tình trạng, tình hình
стан ринку	市场状况	tình trạng thị trường
стан товарних запасів	商品库存状态	nhà nước tồn kho
створені працею людини	人类劳动的创造	tạo lên cho người lao động
створювати/створити (що?)	建立; 创立	tạo nên, tạo thành, xuất hiện
стикатися / зіткнутися з (ким?) / з (чим?)	遇到, 碰到, 接到	đây, xô đẩy, va chạm
стільки..., скільки	那么多... 是多少	bao nhiêubấy nhiêu
сукупність	总计, 总和	tổng thể
суперництво	对抗, 竞争	cạnh tranh, tranh đua, ganh đua
суспільні науки	社会科学	khoa học xã hội
суспільні потреби	社会要求	sử dụng chung
сфера ринку	市场区域 (范围)	trên thị trường khu vực
схожа продукція	类似产品	giống sản phẩm
таким чином	总而言之	kết quả như thế, như vậy
також	如此	cũng thể
те	时, 而, 有时	thì là
термін	专有名词	chuật ngữ
тісно взаємодіяти з (чим?)	密切地相互作用, 合作	chặt chẽ
тісно пов'язаний	联系紧密	liên quan chặt chẽ
товар	商品; 货物, 产品	hàng hóa
той самий	同一个	một và cũng như thế
тому	所以, 如此	bởi vì
тому що	所以	tại vì
торгівля	商业, 买卖	hàng hoá
транспорт	交通工具	giao thông , vận tải
тривалий	长期的, 持久的	(thuộc về) dài
трудові ресурси	劳动力资源	tài nguyên lao động
у даний момент	当时, 现在	trong thời điểm đó
у деяких випадках	有些时候	một số trường hợp
у результаті	由于, 归根到底	trong kết quả
у сьогоднішні	现在, 目前	thời điểm hiện tại
укладати/укласти угоду	结束交易	chứa đựng, bao gồm, bao hàm
устаткування	设备	dụng cụ
уявлення	报告, 演出	là, nó là
фабрика	工厂, 车间	phân xưởng
фактори виробництва	生产因素, 生产要素	yếu tố sản xuất
фахівець	出口	chuyên môn
фізична сила	体力, 体力劳动	sức mạnh về thể chất

форма	形状, 形式, 外形	hình dáng, hình thức, hình dạng
фрукти	水果	hoa quả
худоба	牲畜	gia súc, thú vật
хутро	毛皮	bộ lông thú, da thú
ціна	价格 (钱)	giá
цінні папери	证券	giấy tờ có giá, giấy tờ giá trị
цінність	价值	giá trị, trị giá
цукор	糖, 白糖	đường
частина ринку	市场部门	một phần của thị trường
черепашка	贝壳	vỏ sò, vỏ ốc(vỏ bọc)
чим вище..., тим більше...	比更高... 那些更多...	càng nhiều... thì càng cao
численний	多数的, 大量的	số lượng nhiều, đông đủ
число	数字	số
числове значення	数值	nhận biết thông số
шкіряна промисловість	制草业, 皮草业	công nghiệp da
що	什么, 什么东西, 为什么, 干什么	cái gì
який	哪一个, 那个	cái nào, người nào

Навчальне видання

РОМАНОВ Юрій Олександрович
СЕВЕРИН Надія Василівна

НАУКОВИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ

Навчальний посібник
для студентів-іноземців економічного профілю

Роботу до видання рекомендував *Ю.Р. Гаврилюк*

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *О.А. Романова*

План 2008 р., поз. 96

Підписано до друку 07.06.2012 р. Формат 60х84 1/8. Папір офсетн.
Riso-друк. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 5,2.
Обл.-вид. арк. 5,25. Наклад 300 прим. Зам. № _____ Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ "ХПІ".
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 116 від 10.07.2000 р.

Видавництво "НТМТ"
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 1748 від 15.04.2004 р.
61072, м. Харків, пр. Леніна, 58 к. 106.
Тел. 763-03-80, 763-03-72

Надруковано в друкарні ТОВ "Цифра Принт"
на цифровому лазерному видавничому комплексі XEROX DocuTech 6135
Свідоцтво про державну реєстрацію А01 № 432705 від 3.08.2009 р.
61066, м. Харків, вул. Культури, 22–Б. Тел.: 786 18 60